

K O N Ě

ČASOPIS CHOVATELŮ KONÍ

ROČNÍK
ČÍSLO 29
6 / 2025
PROSINEC

Asociace svazů chovatelů koní České republiky

WWW.ASCHK.CZ

OHLÉDNUTÍ ZA ROKEM 2025	4	VÝBĚR NORICKÝCH HŘEBCŮ DO PLEMENITBY – KREVLICKÝ DVŮR	42
CENA ZH PÍSEK 2025 NA NÁRODNÍ VÝSTAVĚ NPS	5	VÝKONNOSTNÍ ZKOUŠKY HŘEBCŮ A ZÁKLADNÍ ZKOUŠKA UŽITKOVÝCH VLASTNOSTÍ KLISEN MT 2025	44
DEN CHLADNOKREVNÝCH KONÍ V HUMPOLCI	7	ÚSPĚŠNÝ VÍKEND ČESKÉ EKIPY NA VÝSTAVĚ NĚMECKÉ REGIONALSCHAU SACHSEN-THÜRINGEN	48
CHOVATELSKÝ DEN SE SVODEM HŘÍBAT V RADVANICÍCH 2025 – TRADICE, DOVEDNOST A RADOST ZE ZVÍŘAT NA JEDNOM MÍSTĚ	9	CENA ASCHK ČR PRO NEJLEPŠÍHO MLADÉHO VYSTAVOVATELE NA NÁRODNÍ VÝSTAVĚ NPS 2025	50
FINÁLE PŘEHLÍDKY HŘÍBAT 2025 – VÝSLEDKY	12	ČESKÝ TEPLOKREVNÍK NA MČR DĚTÍ A JUNIORŮ	52
CHOVATELSKÝ DEN SEDLIČKY	13	KONĚ PLEMENE ČT VE FINÁLE KMK VŠESTRANNOST	54
PŘEHLÍDKA PRACOVNÍHO VYUŽITÍ PONY PLEMEN – FINÁLE VOZATAJSKÉHO POHÁRU ČESKÉHO SPORTOVNÍHO PONY	15	DRUHÝ ROČNÍK MISTROVSTVÍ ČR CONNEMARA PONY A PART-BRED CONNEMARA	57
ZKOUŠKY VÝKONNOSTI TŘÍLETÝCH KLISEN FRENŠTÁT	16	OHLÉDNUTÍ ZA 70. MISTROVSTVÍM SVĚTA V ORBĚ A SOUTĚŽEMI V ORBĚ KOŇMI V ROCE 2025	61
JIHOČESKÁ PŘEHLÍDKA KLISEN A HŘÍBAT A ZV KLISEN – PÍSEK	17	WORKING HUNTER SHOW 2025	62
CHLADNOKREVNÁ KOLEKCE NA VÝSTAVĚ KŮŇ 2025 V LYSÉ NAD LABEM	19	ZÁPŘEŽE TRADIČNĚ NETRADIČNĚ	67
ZKOUŠKY VÝKONNOSTI KLISEN TLUMAČOV I.	20	GENOMIKA VE ŠLECHTĚNÍ A CHOVU KONÍ	69
JIHOMORAVSKÁ PŘEHLÍDKA KONÍ	21	EQUINNÍ MELANOM	73
ZKOUŠKY VÝKONNOSTI CHLADNOKREVNÝCH KLISEN DOLNÍ JELENÍ	24	HUBERTOVA JÍZDA NÁRODNÍHO HŘEBCÍNA KLADRUBY NAD LABEM	77
KONTROLNÍ DEN 70DENNÍHO TESTU	26	KONĚ PŘI OSLAVÁCH JUBILEJNÍHO 150. VÝROČÍ MĚSTSKÉ HROMADNÉ DOPRAVY V HLAVNÍM MĚSTĚ PRAZE	78
MARIEKE V. D. HOGEDIJK	26	KONFERENCE POSUZOVATELŮ VELŠSKÝCH PLEMEN PONY A KOB	80
NÁRODNÍ VÝSTAVA CONNEMARA PONY 2025	28	STAROKLADRUBŠTÍ VRANÍCI SLOUŽÍ JAKO CEREMONIÁLNÍ KONĚ AMERICKÉ ARMÁDY	82
PŘEHLÍDKA SE ZAMĚŘENÍM NA MECHANIKU POHYBU	31		
PŘEHLÍDKA VÝKONNÝCH KONÍ PLEMENE ČT TŘI VÍTĚZOVÉ DOMÁCÍ STÁJE	33		
ZKOUŠKY VÝKONNOSTI KLISEN CEJSICE	35		
ŠLECHTĚNÍ CHLADNOKREVNÍKŮ NA MORAVĚ A VE SLEZSKU	38		
	39		

Foto titulní strana:

Holandský teplokrevník KWPN, hřebec Esprit Royal, foto Zuzana Tillerová

Foto druhá strana:

Shetland pony, Bohyška of Kadov, foto Tereza Kateřina Králová

Foto předposlední strana:

Lamaze TN, foto Ing. Michaela Šindelářová

Foto poslední strana:

Welsh pony A, Voermanhof Dream Boy, foto Tereza Kateřina Králová

Koně

časopis chovatelů koní

vychází 6x ročně

29. ročník, číslo 6
PROSINEC 2025

předplatné na rok 2025: 300 Kč

vydává:

Asociace svazů
chovatelů koní ČR, z. s.
U Hřebčince 479, 397 01 Písek
IČO: 00551643
tel./fax: 382 210 644
mobil: 731 482 476
http://www.aschk.cz
e-mail: info@aschk.cz

Odborný garant:

doc. Ing. Miroslav Maršálek, CSc.

redakce:

Tereza Kateřina Králová
e-mail: redakce@aschk.cz

sazba a tisk:

Vltavín print v.o.s.
Budějovická 82
Týn nad Vltavou
e-mail: info@tiskarnavltavin.cz
www.tiskarnavltavin.cz

MK ČR E 24606

OHLÉDNUTÍ ZA ROKEM 2025

Letošní rok se pomalu chýlí ke konci a nezbyvá než se za ním ohlédnout. Leden a únor tradičně patřily předvýběrům hřebců do plemenitby, a to jak našeho nejpočetnějšího plemene ČT, tak ostatních plemen, kterých se letos v ZH Písek objevilo nemalé množství s velmi kvalitními produkty. Příjemná atmosféra a divácký zájem, kdy je celá akce vysílána prostřednictvím Equi TV, potvrzují dlouhodobý trend a tato akce se stává čím dál oblíbenější, což mne velice těší.

V tomto období již také začaly probíhat členské schůze jednotlivých členských svazů, z nichž vzešli kandidáti pro letošní volební valnou hromadu ASCHK ČR. Té předcházela dvě jednání kolegia zástupců, jakožto druhého nejvýznamnějšího orgánu ASCHK. První proběhlo on-line a druhé prezenčně ve Stříteži u Jihlavy. Zájem o směřování a činnosti ASCHK je opravdu potěšující.

Na následné VH ASCHK ČR, kterou svou návštěvou poctilo velké množství hostů, delegáti rozhodli, že s týmem viceprezidentů pokračujeme ve svých funkcích i pro další období. Vnímám to jako důkaz pozitivního hodnocení práce prezidia ze strany členů a zároveň jako závazek, abychom našim partnerům, a především členům nadále poskytovali kvalitní servis a služby. To vše se odvíjí od finančních prostředků získaných od MZe, které přerozdělujeme jednotlivým odborným svazům i samotným chovatelům. V této nelehké finanční situaci patří velké poděkování zástupcům MZe za podporu koní jako hospodářského zvířete.

V průběhu roku také napříč plemeny probíhaly ZV, zápisy klisen a výstavy. Poděkovat je tedy třeba všem zainteresovaným členům, jak odborných, tak oblastních svazů, včetně ZH Písek a ZH Tlumačov. Velké díky náleží i všem organizátorům KMK, jehož finále v ZH Písek je tradičním místem setkání mnoha chovatelů, činovníků i hostů. Zájem je obrovský, což svědčí o vysoké úrovni tohoto chovatelského seriálu.

Po celý rok pracovaly RPK na nových ŠP jednotlivých plemen a jsem rád, že k již schváleným ŠP SN a ČN do konce roku bude přibude i ŠP ČT. Ostatní plemena budou podávána po novém roce a opět budou diskutována se zástupci MZe, aby ŠP byly v souladu s platnou evropskou legislativou.

V rámci zlepšování našich služeb plánujeme na základě projednávání prezidia a kolegia zástupců upravit naše webové stránky tak, aby umožňovaly také prodej koní prostřednictvím prodejní sekce. Chovatelům tím chceme nabídnout další možnost odbytu jejich chovatelských produktů napříč jednotlivými plemeny.

O činnosti prezidia i kolegia jste pravidelně informováni prostřednictvím zápisů zveřejněných na stránkách ASCHK ČR.

Zároveň je vám plně k dispozici tým tajemníka ASCHK Ing. Blahoslava Políčka, který se i přes velkou – nejen administrativní – vytíženost snaží maximálně vycházet vstříc vašim požadavkům.

Rok se pomalu blíží ke svému závěru a já doufám, že byl pro vás v rámci možností úspěšný. Přeji vám krásné a klidné vánoční svátky a do nového roku hlavně hodně zdraví, štěstí, pohody a mnoho chovatelských úspěchů!

Aleš Fiala, prezident

Hodně štěstí, zdraví, osobních a pracovních úspěchů Vám přeje ASCHK ČR z.s.
Wir wünschen Ihnen und Ihren Familien ein friedvolles Weihnachtsfest und für 2026 Gesundheit, Zufriedenheit und Erfolg.
We wish you and your families a peaceful Christmas and health, satisfaction and success in 2026.
Prezidium ASCHK ČR z.s.

Aleš Fiala
prezident

CENA ZH PÍSEK 2025 NA NÁRODNÍ VÝSTAVĚ NPS

Chovatelské třídy na ruce, které byly součástí Národní výstavy NPS 2025, již podruhé v řadě podpořil také ZH Písek. Nejlepšímu zástupci kategorie mountain a moorland part-bred, tedy šampionovi této kategorie, věnoval nádherný pohár.

Do této kategorie bylo přihlášeno sedmnáct koní, všichni s prokazatelným podílem registrované velšské krve. Většina z nich příslušela k české PK pro velšská plemena pony a kob a WPBr, ale mezi účastníky jsme měli i reprezentanta PK ČSP a také zástupce holandské PK pro velšská plemena. Tuto kategorii posuzoval pan Robert Parker-Jones z Velké Británie. Dle postupového klíče z každé vypsání třídy postupovali první dva umístění do šampionátu kategorie.

Ze třídy hříbat pod matkou se do šampionátu kvalifikoval letošní WPBr hřebeček **Liberty Curioso** (35,19 % velšské krve, chov. i maj. Patricie Filipi), který pochází ze spojení české multišampionky Luny Zaval, dcery hřebce Zavala v. h. Enkershof, a současného WPBr plemníka ZH Písek hřebce Hulst Curioso, který byl vybrán pro dvě české PK (velšskou PK a PK ČSP).

Mezi ročky si dvě postupová místa vybojovali odchovanci Ing. Moniky Pioskové, Ph.D. Z prvního místa postoupil WPBr hřebec **Blue Star JM** (43,02 % velšské krve, maj. Ing. Monika Piosková, Ph.D.), jehož otec, hřebec Nieuwmoed's Milord, je mezi chovateli ceněn pro své vynikající pracovní vlastnosti, elastický pohyb a klidný charakter, a který se v roce 2023 stal

nejen holandským vicešampionem NWR, ale i šampionem šestiletých drezurních pony. Mateřským otcem Nieuwmoed's Milorda není nikdo jiný než věhlasný Coelenhage's Purioso, osvědčený producent kvalitních jezdeckých pony, národní šampion NWR, účastník mistrovství Evropy v drezuře a otec již zmiňovaného píseckého plemníka Hulst Curioso. Z druhého místa postoupila WPBr klisna **Blue Berry JM** (87,5 % velšské krve, maj. MUDr. Veronika Kloučková), jejímž otcem je úspěšně sportující velšský kob Trojice Empor s vlastní sportovní výkonností na stupni S v drezuře a pokračovatel linie, kterou v ČR založil hřebec Menai Supremacy. Mateřským otcem Blue Berry JM je několikanásobný mistr ČR v drezuře dětí na pony a nejuspěšnější drezurní pony ČR z let 2006–2008, hřebec plemene velšský pony importovaný z Německa Bonsay.

Ve skupině dvouletých a tříletých zvítězila WPBr klisna **Kayrra Barrdulo** (nar. 2023, 50 % velšské krve, maj. Vlastimil Kadlec), jejímž otcem je všestranný a pracovní prověřený velšský pony Schönbrunn Landgraf, hřebec ve vynikajícím typu s výbornou kostrou a KVH a téměř 70 registrovanými potomky v českých plemenných knihách. Mateřským otcem Kayrry Barrdulo

Grey

Kayrra Barrdulo

Blue Berry JM

Blue Star JM

Liberty Curioso

Lusima Šarming Zavi

Zip-K

Šampion kategorie MMPBr – Blue Star JM

je plnokrevný arabský hřebec Utrecht. Druhé místo v této třídě obsadil WPBr hřebec **Lusima Šarming Zavi** (nar. 2022, 50,64 % velšské krve, maj. Simona Mikešová), šampion kategorie MMPBr a supreme vicešampion z květnového Šampionátu nativních britských plemen 2025 (ŠNBP) v Kolesách, další z nadějných potomků hřebce Zaval v. h. Enkershof, který se může pochlubit 106 potomky zapsanými v českých plemenných knihách. Z nich byli do českého chovu vybráni čtyři jeho synové. Nejmladším z této čtveřice je právě Lusima Šarming Zavi. Jeho mateřským otcem je WPBr hřebec Golem, hřebec s prověřenou sportovní výkonností ve skákání a účastník MČR v roce 2009.

Třidu klisen a valachů čtyřletých a starších zcela ovládli potomci hřebce Zaval v. h. Enkershof, kteří obsadili první tři místa. Vítězem se stal WPBr valach **Zip-K** (nar. 2021, 74,07 % velšské krve, maj. NH Kladruby nad Labem), kterého jsme rovněž mohli vidět na květnovém Šampionátu nativních britských plemen 2025 v Kolesách, kde se stal druhým nejlepším předvedeným koněm v kategorii MMPBr a vybojoval si titul vicešampiona kategorie. Jeho mateřským otcem je velšský pony Hilin Harold, který je pokračovatelem linie trojnásobného šampiona hřebců sekce B z RWS z let 1997, 2000 a 2002 a dvojnásobného overall šampiona RWS z let 1997 a 2000 – hřebce Carwed Charmer. Stříbrnou příčku a druhé postupové místo obsadila WPBr klisna **Luna Zaval** (nar. 2019, 24,07 % velšské

krve, maj. Patricie Filipi), několikanásobná šampionka kategorie MMPBr na výstavách NPS z předchozích let, která v letošním roce odchovala svého prvního potomka. Její matka, klisna Peggy, pochází z polského chovu a reprezentuje plemeno felinský pony. Kolekci úspěšných Zavalových potomků doplňuje i třetí umístěný, WPBr valach **Charming Gangster FSM** (nar. 2020, 61,6 % velšské krve, maj. Hana Šebková), který se v letošní sezoně již výborně prezentoval v chovatelských třídách v rámci Letního šampionátu NPS v Semicích, kde vybojoval titul vicešampiona kategorie MMPBr.

Ve třídě hřebců čtyřletých a starších se panu posuzovateli předvedl ve vynikající kondici nejstarší kůň výstavy – šestadvacetiletý WPBr hřebec **Grey** (84,38 % velšské krve, maj. Marek Mikuška), u kterého pan posuzovatel ocenil nejen vynikající kondici, ale i kvalitu předvedení. I přes svůj vysoký věk tento hřebec ještě loni dokázal v silné konkurenci obstát a vybojovat si titul vicešampiona kategorie MMPBr na jedné z výstav NPS. Jeho mateřským otcem je WPBr hřebec Schoenbrunn Tyke, který v českém chovu působil v letech 1990–2016 a díky svému zajímavému zbarvení „černý leopard“ byl mezi chovateli velmi využívaný.

V šampionátu byli koně panu posuzovateli opětovně předvedeni a jejich kvality vzájemně porovnány. Nejlepším zástupcem kategorie MMPBr se stal a titul šampiona kategorie společně s Cenou ZH Písek

obdržel roční hřebec **Blue Star JM**, titul vícešampiona kategorie MMPBr vybojoval valach **Zip-K**. Všem gratulujeme a za podporu chovatelských tříd děkujeme ZH Písek. Poděkování náleží také paní Michaele Hlavínové, která šampionát kategorie MMPBr podpořila věcnými cenami.

Iveta Lewingerová a Raíffa Hamoudová
Fotografie: Viktor Král

Šampion a vícešampion kategorie MMPBr

DEN CHLADNOKREVNÝCH KONÍ V HUMPOLCI

V sobotu 30. srpna 2025 se v Humpolci uskutečnil druhý ročník výstavy chladnokrevných koní, který navázal na loňský úspěch a přilákal chovatele, milovníky koní i širokou veřejnost.

Celodenní program nabídl nejen odborné posuzování koní, ale také bohatý kulturní a historický doprovod, díky kterému se celá akce nesla v mimořádně příjemné a slavnostní atmosféře. Během dne bylo předvedeno a posouzeno pět hříbat plemene českomoravský belgik (ČMB), pět hříbat českého norika (N), sedm tříletých klisen ČMB, dvě české norické klisny a tři klisny slezského norika (SN). Každé předvedení poskytlo cenné informace o kvalitě a typu jednotlivých koní a umožnilo divákům sledovat rozdíly ve stavbě těla, mechanice pohybu i temperamentu mezi jednotlivými plemeny.

Akce byla zahájena slavnostním průvodem městem, který patřil k nejpůsobivějším momentům celého dne. V jeho čele kráčely norické klisny se svými hříbaty a na voze vezly živou hudbu, jež dodala průvodu kouzlo starých časů. Tato krásná atmosféra připomněla, jak úzce byli koně v minulosti spjati s každodenním životem lidí. Po skončení průvodu se účastníci přesunuli na humpolecké závodíště, kde Josef Smolík, majitel největší sbírky historických postrojů, poutavě představil tradiční postroje k tahu. Podrobně vysvětlil konstrukci chomoutu, poboček i darmovisu a popsal také různé způsoby zdobení, které měly v minulosti nejen praktický, ale i výrazný estetický význam. Zároveň přiblížil rozdíly mezi tradičními českými postroji a postroji z různých koutů světa.

Po této úvodní části následoval šampionát hříbat a tříletých klisen. Nejprve byla posuzována hříbata

pod matkami, poté tříleté klisny. Při vyhlášení výsledků komise stručně shrnula silné i slabé stránky každého hodnoceného koně a odůvodnila bodové hodnocení. Komisi pro plemeno českomoravského belgika tvořili Ing. Václav Sitter a Jiří Šupita. Komise českého norika byla složená z Ing. Jany Štěrbové, Jiřího Zasadila a Pavla Ritticha. Slezské noriky hodnotili Jana Nováková (která doprovázela celé předvádění komentářem) a Ing. Ivan Petrtýl.

V kategorii hříbat ČMB zvítězil hřebeček **Masaryk** (po 3059 Mary vrbický, z 63/148 Karen po 2955 Bošar) chovatele Ladislava Bubna. Stříbrnou příčku obsadila kobyłka **Lada svratecká** (po 2694 Amír mořkovský, z 63/119 Lučina po 1314 Baroš) chovatele Jaroslava Procházky. Třetí místo si odvezl hřebeček **Attis** (po 2881 Agar, z 11/8 Agnezie po 2333 Bourbon z Lipský), který chovatelce Miladě Řechkové v červenci vyhrál první místo na Jihočeské přehlídce hříbat v Písku. Bramborovou medaili si odvezl hřebeček **Angličan svratecký** (po 2694 Amír mořkovský, z 63/37 Lucky po 1335 Kalmond) Jaroslava Procházky a za ním kategorii uzavřel hřebeček **Makar** (po 3059 Mary vrbický, z 63/811 Komtesa po 1435 Markon) Mariky Veselé.

Kategorie českých norických hříbat čítala také pět hříbat. Prvenství dovezla svému chovateli, dvánáctiletému Lukáši Vamberskému, klisnička **Luna** (po 2805 Spartakus, z 11/521 Lucka po 683 Gospe). Zde je třeba pochválit úbor a kvalitu předvedení, kterou Lukáš

Vítězka kategorie tříletých klisen ČN 69/356 Háta

Vítězka kategorie tříletých klisen SN 67/122 Eska

svoji klisničku odprezentoval – sako a bílé rukavice byly samozřejmostí a kdejaký dospělý předvádějící by se mohl od Lukáše přiučit. Druhé místo odvezla klisnička **Zea** (po 1273 Zentus Schaunitz XVI, z 64/15 Mirai po 1334 Direkt) chovatele Vojtěcha Tomka. Třetí příčka patřila klisničce **Legendě z Jelení** (po 1705 Šumík, z 64/16 Lara po Direkt) Josefa Hradce. Čtvrté místo obsadila klisnička **Bonnie** (po 2980 Nick, z 6/29 Bára po 1732 Sisal) Adély Daškové. Hříběcí kategorii uzavřel hřebeček **Ryval** (po 3045 Radegast, z 64/935 Tara po 1155 Vespan) Zuzany Juráňové.

Výstavu tříletých klisen odstartovaly **klisny českomoravského belgika**. První místo patřilo klisně **25/569 Haně** (po 2445 Parmas, z 55/397 Harmonie po 2670 Mazur) chovatele Ing. Jana Jílka a majitelky Jitky Turzové. Stříbrnou příčku vyhrála klisna **48/185 Stela** (po 1314 Baroš, z 52/146 Sáva po 2451 Markon-2) chovatele a majitele Martina Saifrta. Na třetím místě se umístila klisna **49/642 Jawa** (po 2331 Aramis Jakubovský, z 49/363 Johanka po 1596 Magistr) z chovu a v majetku společnosti Na hranici, s. r. o., (Chov koní Dvorka) a hned za Jawou se umístila klisna **49/641 Fazolka** (po 2331 Aramis Jakubovský, z 49/409 Fergie po 1727 Bandita) ze stejného chovu. Páté místo obsadila klisna **45/202 Bela** (po 1579 Paladin, z 4/913 Brita z Lipský po 994 Brix) Petra Novotného. Na šestém místě se umístila klisna **44/891 Karamela** (po 2319 Merlot, z 49/270 Fidorka po 963 Alda) z chovu Josefa Vlacha staršího, v majetku Miroslava Sadílka.

Hercules dos Rios (lusitánský hřebeček), pod sedlem předvádí Diana Dzyuba

Vítězka kategorie hříbat ČN Luna

Sedmá se umístila klisna **46/556 Betina pekelská** (po 2695 Svatoslav blšanský, z 50/734 Bakara po 1953 Kuba) Lenky Holendové.

Tříleté české norické klisny byly pouze dvě. Zvítězila klisna **69/356 Háta** (po 2443 Venouš, z 24/326 Háša po 1705 Šumík) chovatelky Zuzany Pekárkové a nynější majitelky Ladislavy Melecké. Druhé místo patřilo klisně **48/184 Nela** (po 2701 Noddy, z 40/569 Máša po 2691 Streimur) chovatele a majitele Jiřího Vaníčka.

Kategorie tříletých klisen měla i účast z řad **slezských noriček**, a byly hned tři. Zlatou kokardu brala klisna **57/122 Eska** (po 2014 Heny, z 67/323 Viny po 1589 Baramis) z chovu Vítkovské zemědělské, s. r. o., z Klokočova. Stříbrná byla klisna **3/843 Sia** (po 1441 Nero bečvanský, z 1/447 Samanta LH po 1700 Ryho) Ing. Michala Dvořáka. Kategorii uzavíralo třetí místo, na kterém byla klisna **67/117 Eliška** (po 2014 Heny, z 67/199 Uršula po 1443 Negír) z Klokočova (Vítkovská zemědělská, s. r. o.) stejně jako klisna Eska.

Doprovodný program byl velmi pestrý a zaujal návštěvníky všech věkových kategorií. Velký ohlas vzbudila elegantní ukázka klisen ČMB s dámami v sedle, která přinesla do programu eleganci a noblesu jezdeckví v dámském sedle. Diváci ocenili také vystoupení Shagya arabů s jezdci v historických uniformách uherské armády, jejichž prezentace je již nedílnou součástí většiny norických vystoupení. Mimořádný úspěch sklídila i drezurní ukázka Diany Dzyuby, Ing. Aleny Marchalové

Vítěz kategorie ČMB hříbat Masaryk

Vítězka kategorie tříletých klisen ČMB 25/569 Hana

a lusitánských koní. Ukázka byla vhodně zařazena po ukázce chladnokrevných klisen a tím poskytla divákům setkání dvou velmi rozdílných světů.

K nejpůsobivějším částem programu patřila ukázka historického svozu a mlácení obilí, kterou předvedli manželé Šupitovi. Pomocí tradičních cepů a postupů přiblížili divákům fyzicky náročnou práci, jež byla po staletí neodmyslitelnou součástí zemědělství. Tato autentická rekonstrukce nejen připomněla dřívější způsob hospodaření, ale také zdůraznila význam chladnokrevných koní, kteří byli dlouhá léta nenahraditelnými pomocníky na polích.

Celá akce proběhla v přátelské a příjemné atmosféře. Návštěvníci si užili jak odbornou část výstavy, tak

bohatý program nabízející kulturní, historické i vzdělávací zážitky. Výstava tak opět ukázala, že má potenciál stát se dlouhodobou tradicí, která spojuje chovatele a širokou veřejnost a zároveň připomíná význam chladnokrevných koní v historii, ale i současnosti českého chovu koní.

Bc. Soňa Peňázová,
FAPPZ ČZU

Ing. Alžběta Matušková,
AF MENDELU,

Svaz chovatelů a přátel norika, z. s.

Foto: Foto Mišinda

CHOVATELSKÝ DEN SE SVODEM HŘÍBAT V RADVANICÍCH 2025 – TRADICE, DOVEDNOST A RADOST ZE ZVÍŘAT NA JEDNOM MÍSTĚ

V sobotu 9. srpna 2025 se v malebné obci Radvanice uskutečnil **Chovatelský den se svodem hříbat**, který přilákal nejen milovníky koní, ale i celé rodiny, zemědělce a chovatele z širokého okolí. Akce pořádaná Chovem koní Dvorka, z. s., nabídla bohatý program jak pro odbornou veřejnost, tak i pro laické návštěvníky a děti.

DOPOLEDNE VE ZNAMENÍ KONÍ A TECHNIKY

Program odstartoval v 10:00 slavnostním zahájením, kdy trojspěží chladnokrevných koní vedené Petrem Frydrychem přivezlo odbornou komisi. Následoval **svod chladnokrevných a teplokrevných hříbat na hale**, jejichž hodnocení bylo jedním z hlavních bodů celého dne. Chovatelé převedli krásná hříbata, která posuzovala komise z hlediska exteriéru, pohybu a dalších chovatelských kritérií.

Výsledky chladnokrevných koní:

Kategorie ČMB:

1. místo **49/486 Jasmína** s hřebečkem **Magnus** po otci 993 Midas, majitel NA HRANICI, s. r. o.
2. místo **49/361 Linie** s klisničkou **Luna** po otci 993 Midas, majitel NA HRANICI, s. r. o.
3. místo **Parbonela** s klisničkou **Poly** po 2333 Bourbon z Lipský, majitel Václav Jor

Akima vyhrála mezi klisničkami ČT

Kategorie SN:

1. místo **50/801 Nora** s hřebečkem **Ryan Pekelský** po 1955 Richard, majitel Jiří Ungrád
2. místo **52 908 Nora** s hřebečkem **Hejsek** po 2014 Heny, majitel Jiří Linhart
3. místo **46/466 Ruby Pekelská** s hřebečkem **Rain Pekelský** po 1955 Richard, majitel Jiří Ungrád

Výsledky teplokrevných koní:

Kategorie ČT – klisničky:

1. místo **11/679 Arista** s klisničkou **Akima** po 2480 Cody, majitel Marie Jiroušková
2. místo **Hannah-T** s klisničkou **Harfa BE** po Zenegro, majitel Edita Bližňáková
3. místo **Tosen Puissance** s klisničkou **Tiida Puissance** po Candar CO, majitel Marcel Vorlíček

Barman s Jaroslavem Marvanem

Capri-Sonne – hřebeček CS

Cit

Frísové ze stáje Filipi

Harfa BE byla druhá mezi klisničkami

Kategorie **ČT – hřebečci:**

1. místo **49/915 Corlana** s hřebečkem **Cit** po 1015 Cyril, majitel Vladimíra Pechanová
2. místo **80/239 Růženka** s hřebečkem **Royal Apple** po 3223 Royal white TN, majitel Pavlína Morávková

Kategorie **CS:**

1. místo **Siskin** s hřebečkem **Capri-Sonne** po Compagnero RS, majitel Kateřina Ježková
2. místo **Celeste** s klisničkou **Christine** po 3320 Christ, majitel Ilona Sedláčková

Kategorie **oldenburský kůň:**

1. místo **Anna** s klisničkou **Christi** po 3320 Christ, majitel Monika Zemánková

Na venkovní jízdárně mezitím probíhaly dovednostní soutěže – spojení umění chladnokrevných a teplokrevných koní. Ovladatelnost klády se skoky předvedlo dvojspřeží Gábina a Limetka s Petrem Frydrychem a Andrea Čudková sedlala valacha Wibbly Agro-Mat AA. V minisouboji v ovladatelnosti s kládou se utkali Jaroslav Marvan s Barmanem a Petr Frydrych s Limetkou. Velký zájem vzbudila také ukázka senoseče tří

Hřebeček Hejsek a Nora

Hřebeček Magnus a Jasmína

generací, jež byla jedinečným setkáním a návštěvníci při ní mohli porovnat historické i moderní zemědělské stroje v akci.

ODPOLEDNE PATŘILO SHOW A ZÁBAVĚ

Po poledni se představili potomci hřebců Mida-se a Barmana. Následovala dynamická ukázka výcviku psů v disciplínách agility a dogfrisbee pod vedením Lucie Vočadlové. Děti z kroužku zúročily své dovednosti na chladnokrevných koních ve vystoupení na hudbu (šestilka) a v závěru ženy předvedly svou eleganci a krásu spojení s koněm ve vystoupení čtverylky, které sklidilo zasloužený potlesk.

Program doplnilo jedinečné vystoupení s frískými koňmi – Pas de Deux na téma Popelka předvedené Kristýnou Venzarovou a Josefem Filipi ze stáje Filipi z Herálce.

Atraktivní bylo zapojení diváků do akce, kdy poměřili své síly s hřebcem Barmanem při přetahování s lanem. Nechyběla ani napínavá a adrenalinová ukázka vozatajské jízdy s maratonovým kočárem, kde svou dovednost ukázaly dvojice Jaroslav Marvan s Barmanem a Petr Frydrych s Gábinou.

DOPROVODNÝ PROGRAM PRO KAŽDÉHO

Po celý den bylo možné obdivovat zahrádkářské nářadí a zemědělské stroje firem Agriten a Pekass.

Návštěvníci mohli nahlédnout do kovářské dílny Ondry Berana, prohlédnout si vozy Ford Auto Trutnov nebo se občerstvit u stánků s bohatou nabídkou jídel a nápojů. Nechyběl ani stánek s koňskými potřebami a svezení na koňském povozu vedeném Petrem Nývltem.

Chovatelský den v Radvanicích byl opět vydařenou událostí, která přinesla nejen krásné chovatelské momenty, ale i spoustu zábavy pro celou rodinu. Už nyní se těšíme na další ročník!

Text: Andrea Čudková
Foto: Martina Kůstková

Hřebeček Ryan Pekelský

Judy a matka Jupí

Klisnička Luna a Linie

Rain Pekelský a Ruby Pekelská

Trojspěží s Petrem Frydrychem

FINÁLE PŘEHLÍDKY HŘÍBAT 2025 – VÝSLEDKY

Celostátní finále přehlídky klisen s hříbaty ročníku 2025 posuzovala komise ve složení Jan Chýle, Ing. Jakub Štěrba, Mgr. Kateřina Hanušová a Jens Wehrmann z Německa, jehož odborný komentář překládal pro přítomné diváky Karel Lacina.

Letošní kolekce zahrnovala jedenáct klisniček a deset hřebečků, kteří se do finále kvalifikovali z oblastních přehlídek. Pro majitele hříbat z kategorie klisniček i hřebečků byla připravena finanční dotace 30 000 Kč a příspěvek na cestovné.

Každý měsíc je ve vývinu a růstu hříběte znát. Komise přihlížela i k datu narození hříběte a k aktuálnímu stupni „přestavění“. Chovatelé byli ihned po předvedení seznámeni se slovním hodnocením hříbat z úst předsedkyně rady plemenné knihy Ing. Hany Civišové, Ph.D. Celostátní finále přehlídky klisen s hříbaty ročníku 2025 zahájila v neděli 31. srpna 2025 kategorie klisniček, po které následovala kategorie hřebečků. Zvláštní dík patří předváděčům, kteří v horkém letním počasí podali opravdu maximální profesionální výkon. Poděkování si zaslouží také majitelé hříbat, kteří neváhali s účastí a do jihočeského Písku přivezli hříbata opravdu ze všech koutů republiky. Úroveň přehlídek se každým rokem zvyšuje a s ní i profesionalita předvádění. Majitelům i jejich doprovodu zároveň děkujeme za využívání spolkového oblečení na přehlídkách a za pomoc s pozitivní propagací plemene český teplokrevník mezi chovatelskou veřejností.

Výsledky klisničky 2025:

1. Zariana (Zambesi TN x 17/466 Crazy Comet po Cannon Reuvekamp's Z), chovatelka Michaela Králová
2. Akima (Cody x 11/679 Arista po Aristo Z), chovatelka Marie Jiroušková
3. Lady Zianor VH (Zenegro x 68/815 Lady Elisabeth po Eibisch II), chovatelka Vendula Hořínková
4. Dark Desire (Dream Royal x 4/981 Dark Pearl po Destano), chovatel Pavel Drbohlav
5. Malinovca (Catero x 74/264 Mony po Manillon Rouge), chovatelka Veronika Prokešová

Dále se přehlídka účastnily tyto klisničky:

- Clinty Lina (Clintadel x Liebe Lina po Berlin), chovatel Pavel Holešovský
- Daneli (Delacroix x 53/485 Pelargo po Porter), chovatelka Lucie Smolíková

- Harfa BE (Zenegro x Hannah-T po Caresino), chovatelka Edita Bližňáková
- Ka Wikolia (One and Only x 7/824 Kawika po Cardiff Dwerse Hagen Z), chovatel Martin Vaško
- Nechyba Artemis (Aristo Z x 80/414 Tess po Cyril), chovatelka Dagmar Záhorová
- Nola (Zambesi TN x 11/393 Noemi po Quick Lauro Z), chovatel Milan Mrzena

Šampionem hřebečků ročníku 2025 se stal **91/210 Fire and Ice** z chovu Pavla Drbohlava. Hřebeček po hannoverském hřebci Latinum (Le Formidable x Destano) z matky 80/242 Fire Kiss po Firestone je pravým bratrem hřebečka 91/145 Fire Flash, který ve finále celostátní přehlídky zvítězil v loňském roce. Komisi zaujal krásným exteriérem, hřebčím výrazem a moderním korektním fundamentem. V pohybu ukázal dostatečnou elasticitu s dobrým odrazem. Dle slov pana Karla Laciny se jedná o hříbě, které by si doma přál mít každý chovatel.

Vicešampionem hřebečků pro rok 2025 se stal **Smile of the Year** po holandském hřebci 2628 Joke of the Year z chovu Kateřiny Kudláčkové. Jedná se o velmi povedené hříbě v dobrém typu s uvolněným prostorným klusem. Matka 49/450 Solivia Graaf byla sama finalistkou tříletých klisen z roku 2023 a dobrý typ i korektní fundament vykazují i její první hříbě.

Třetí příčku obsadil hřebeček **48/16 Giovanni** po 1558 Galandro ZH z matky 43/123 Edita po Dantes. Hřebeček z chovu Zdenky Horákové se do finále kvalifikoval jako vítěz oblastní přehlídky v Sedlčích. Před komisí se ukázal ve výborné výstavní kondici. Jedná se o hříbě velkého obdélníkového rámce s jistým krokem a velice dobrou prostorností ve všech chodech a s cvalem s tendencí do kopce.

Výsledky hřebečci 2025:

1. Fire and Ice (Latinum x 80/242 Fire Kiss po Firestone), chovatel Pavel Drbohlav
2. Smile of the Year (Joke of the Year x 49/450 Solivia Graaf po Stalypso), chovatelka Kateřina Kudláčková

Fire and Ice

Zariana

3. Giovanni (Galandro ZH x 46/123 Edita po Dantes), chovatelka Zdenka Horáková
4. Nechyba Sirius (Eldorado 45 x 45/202 Story po Rock'n Roll), chovatelka Pavla Záhorová
5. Secret of Spades (Firestone x Senora Rockford po Secret), chovatelka Paulina Huřka Dymarek

Dále se přehlídky účastnili tito hřebecí:

- Cool Dominator Mer (Dark Dominator x 35/69 Amadea po Cool Paradise), chovatelka Zuzana Ježková

- Dexter (Barbarossa LB x 25/191 Welinda po Flyinge Gribaldi), chovatelka Jana Šimková
- El Paso (Eldorado 45 x 25/933 Nicole po Le Patron), chovatel Milan Kůla
- Nechyba Royal Heart (Royal White TN x 20/137 Victoria's Heart po Heartvit ZH), chovatelka Pavla Záhorová

Veronika Konvalinková

Foto: archiv autora

CHOVATELSKÝ DEN SEDLIČKY

Měsíce srpen a září bývají velmi nabité termíny chovatelských akcí. Září se odehrává ve znamení výkonostních zkoušek tříletých klisen a v srpnu netrpělivě očekáváme výsledky z chovatelských oblastních přehlídek, ze kterých se finalisté kvalifikují do celostátního kola. O výsledcích Chovatelského dne v Sedličkách jsme vás před finálovým kolem přehlídky nestihli informovat.

Byla by velká škoda tak významnou východočeskou akci opomenout, a tak my nyní dovolte vás se zpožděním seznámit s výsledky přehlídky tříletých klisen a klisen s hříbaty, která se odehrála 20. srpna 2025. Tým Petra Vančury z Jezdecké školy Valdštejnská obora před diváky prezentoval produkty svého chovu a mnoho chovatelů do Sedliček dovezlo i klisny a hříbata po hřebcích, kteří jsou na místní přípouštěcí stanici k dispozici.

Chovatelský den zahajoval zápis tříletých klisen do plemenné knihy českého teplokrevníka. Následně bylo před komisi, která pracovala ve složení Ondřej Bidmon, Karel Lacina a Šárka Pospíšilová, předvedeno šest klisen. Vítězkou oblastní přehlídky se stala klisna **43/42 Hacara** po 2740 Catero z chovu Ing. Otakara Vondrouše. Matka 43/826 Honda po Aristo Z v současnosti sportuje v parkurech stupně obtížnosti S**(130 cm) s Petrem Vančurou. Bába 45/628 Horda po 2766 Quidam má také vlastní sportovní výkonnost S* a původ lze dohledat k hamburské rodině klisny 80 Harcena.

Jako druhá se umístila hnědka **43/60 Camey** po holštýnském hřebci 2498 Caleri-II z chovu Václava Mládka mladšího. Zde se opět setkáváme s vysokou rodokmenovou hodnotou. Matka 43/440 Riviera po Radegast má dosaženou vlastní sportovní výkonnost na úrovni ST**(140 cm) s Anetou Bartkovou a nyní je spolehlivou učitelkou pro mladou jezdkyňu. Její bratr Apač po Great Pleasure dosáhl výkonnosti T**(150 cm) v parkurech. Bába 53/487 Astra po 5018 Jasmin z chovu Jana Bartošíka svým původem náleží k jedné z nejstarších kladrubských teplokrevných rodin 317 Przedswit (nar. 1924), u které je přes maďarskou klisnu 8 Virtus-2 doložitelný původ až k volnému radoveckému chovu z roku 1800.

Z třetího místa se do celostátního finále kvalifikovala **43/53 Glory Blue** po 2494 Global Champion TN z matky 11/547 Blue Acord po Acordino T. Bábou je anglická plnokrevná klisna Navy Blue po Mir Sada (FR) z chovu Václava Chaloupky.

Dále se přehlídky účastnily klisny **48/183 La Dior**

po Catero z matky Lady Ganschow po Ladinor, **91/29 Goldy Rose** po Porthos M z matky Goldy po Look Honey (IRE) a **80/961 Fiona** po Firestone z matky Salma Hit po Sagitta (účast za CS).

Mezi hřebecíky zvítězil **48/16 Giovanni** (nar. 11. 3. 2025) po 1558 Galandro ZH z matky 46/123 Edita po Dantes. Hnědák z chovu Zdenky Horákové se na přehlídce ukázal ve výborném typu s dobrou horní linií, dobře nasazeným krkem, hřebčí výrazem a dobrým pohybem.

Camey

Blue Acord

Cannero

Giovanni

Glory Blue

Hacara

Druhým nepovedenějším hřebečkem byl vyhlášen ušlechtilý **Cannero** po 2559 Cannon Reuvekamp's z akcelerační matky 43/881 l'm Jumper po l'm Special de Muze. Hřebeček domácího chovu zaujal komisi výborným typem, dobrou horní linií pěkný klenutým krkem a elastickým pohybem s dostatečnou silou odrazu.

Hnědák **Comanchero** (nar. 7. 4. 2025) po holštýnském hřebci 2740 Catero z matky Neraleska po Nerrado je svým původem předurčen pro skokový sport. Chovatel a majitel Petr Vančura jej ukázal ve výborném typu s dobrou horní linií, klenutým krkem a uvolněným energickým pohybem.

Mezi osmi hřebečky komisi pozitivně zaujal i **Fly Boy Eda** (nar. 18. 4. 2025) po 2997 Aristo Z z matky 11/547 Blue Acord po Acordino. Hřebeček z chovu Šárky Holman vynikal dobrou výstavní kondicí, mohutností a dobrým osvalením.

Dále se přehlídce účastnili hřebečci **Cantiero**, nar. 3. 4. 2025 (Companeiro x 43/542 Concertina po Catango), **Irwin PF** (CS), nar. 16. 4. 2025 (Calwin de Semilly x 90/528 Eclindora po Clin D'Or), **Lordanidas B**, nar. 9. 6. 2025 (Leonidas x Lady Ganschow po Ladinator) a **Safety**, nar. 16. 4. 2025 (Stalypso x Winnies Girl po Quidam's Rubinwi).

Klisniček ročníku 2025 pod matkami se oblastní přehlídce účastnilo pět. Vítěznou klisničku **Malinovca** odchovála Ing. Veronika Prokešová. Sympatická hnědka

po 2740 Catero z matky 74/264 Mony po Manillon Rouge se ukázala jako hříbě v moderním typu s pěkným samičím výrazem, s dobrou horní linií, pěkně klenutým krkem. Komise ji pochválila i za výborný pohyb s dostatečnou silou odrazu.

Na druhém místě se umístila **Lusi** (nar. 9. 5. 2025) po 2850 Eldorado 45 z akcelerační matky 90/498 Louzi po Radegast. Klisna z chovu Stanislava Bartoše zaujala dobrým sportovním typem i správnou výstavní kondicí. Jedná se o hříbě s dobrou horní linií a velkou silou v pohybu, která si předurčuje pro skokový sport.

Třetí místo na přehlídce patřilo klisničce **Luna L** po 2850 Eldorado 45 z matky 90/470 Carlin po Caruso. Elegantní jemnější kobyłka z chovu Michaely Holubové zaujala elastickým prostorným pohybem s dostatečnou volností lopatky. V exteriéru je patrný vliv plnokrevné krve, který do rodokmenu ve třetí generaci přináší Guitana Maréz po 2359 Nikolas z napajedelské rodiny klisny Gée (FR).

Dále se přehlídce účastnily klisničky **Cupcake Girl** po Catero z matky 43/379 Cambela po Campbel a **Eldorina di Compacta** po Eldorado z matky 43/992 Compacta po Catero.

Veronika Konvalinková
Foto: archiv autora

PŘEHLÍDKA PRACOVNÍHO VYUŽITÍ PONY PLEMEN – FINÁLE VOZATAJSKÉHO POHÁRU ČESKÉHO SPORTOVNÍHO PONY

V sobotu 25. října se v prostorách Veterinární a farmaceutické univerzity v Brně konalo každoroční finále Vozatajského poháru Svazu chovatelů českého sportovního pony.

Tato akce tradičně uzavírá celoroční seriál amatérských vozatajských závodů a přitahuje nadšené vozataje z celé republiky. Letos se ve finále představilo na čtyřicet účastníků a jako vždy byla závodní atmosféra naprosto úžasná a povzbuzující.

Finále má stejně jako celý Vozatajský pohár v poníkářské komunitě velký význam a stává se čím dál více populárním. Jeho hlavní myšlenkou je vyzdvihnout všestrannost a skvělé pracovní využití pony plemen a také rozšířit tradici vozatajství mezi mladší generace. Rozmanitost soutěžících, od malých dětí se shetlandskými poníky až po ostřílené veterány s velkými sportovními pony, dodává celé akci na atraktivitě a dynamice. Vozatajství je nádherná, leč náročná disciplína s dlouholetou tradicí a silnou komunitou.

Organizaci finále zajišťoval především Svaz chovatelů českého sportovního pony v úzké spolupráci s MVDr. Markétou Sedlinskou, dlouholetou podporovatelkou této akce a současně velkou nadšenkyní do vozatajského sportu. Akce se těšila také významné podpoře ze strany ASCHK ČR, bez níž by nedosáhla

ani zdaleka takového úspěchu.

Kurz finálového parkuru pečlivě připravil Jaroslav Petřek, na dodržování pravidel dohlížel zkušený rozhodčí Jaroslav Vyvial a slovem provázel celou akci prezident ASCHK ČR pan Aleš Fiala. Soutěžilo se v sedmi kategoriích rozdělených podle typu spřežení a věkové skupiny vozatajů. Každá z nich nabídla divákům zcela jiný zážitek a atmosféru, která pomohla utvářet pestrý celodenní program.

První dvě kategorie jsou určeny poníkům s KVH do 126 cm zapřaženým v sulkách či kočárech s minimálním rozchodem kol 95 cm.

V juniorské kategorii určené nejmenším účastníkům, jak ze strany vozatajů, tak ze strany koní, se vítězem finálového kola stala **Barbora Krůpová** se shetlandským valachem **Lille Rosendal Magic**. Nejúspěšnější vozatajkou celé sezony se v této kategorii stala **Thea Hrabčíková**.

Seniorská kategorie nabídla o dost svižnější zážitky, avšak stále v podání těch nejmenších čtyřnožců. **Jana Horáčková** se shetlandským valachem **Amor of Magic Star** z vlastního chovu si tuto kategorii napro-

Jana Horáčková se shetlandským valachem Amor of Magic Star

Barbora Krůpová se shetlandským valachem Lille Rosendal Magic

Antonín Sekanina se Zad Ivory, Iris, Peggy a Meggy

Madlen Sedláková v koněm Merry-S

Michaela Machová s Rokkem

sto podrobila. Vyhrála nejen brněnské kolo, ale i celou sezonu 2025.

V kategorii jednospřeží – junioři určené pro o něco zkušenější mladé vozataje s již většími kočáry ve finálovém kole i celkově zvítězila **Madlen Sedláková** v koněm **Merry-S**.

Jednospřeží – senioři je jedna z velmi svižných kategorií, ve které si pro zlato dojela **Michaela Machová s Rokkem**, a to jak ve finálovém kole, tak i v celkovém pořadí seriálu.

Dvojspřeží – junioři je kategorie na vzestupu a výkony sem řazených začínajících kočů byly ohromující. Na stupni vítězů stanula **Tereza Lampartová s Mercy a Floriánkem**.

Nejnapínavější kategorií jsou jednoznačně dvojspřeží – senioři, zde adrenalin skutečně vřel. Nakonec si první příčku tohoto kola i celé kategorie vybojoval **Sebastian Švančar** a jeho pár českých sportovních pony **Floriánek a Mercy**.

Čtyřspřeží, královská vozatajská disciplína, se zatím neteší takové účasti, zejména pro svou náročnost. I přesto se nám objevují první zapálení závodníci. Vítězem finále i celého seriálu se stal **Antonín Sekanina se Zad Ivory, Iris, Peggy a Meggy**.

Celé finále v Brně potvrdilo rostoucí kvalitu českého amatérského vozatajství i sílící zájem mladé generace o tuto neobyčejně pestrou disciplínu. Soutěžící

Tereza Lampartová s Mercy a Floriánkem

Sebastian Švančar a jeho pára českých sportovních pony Floriánek a Mercy

odjžděli s pocitem dobře odvedené práce a diváci s nadšením pro další ročník, který jistě opět nabídne skvělé momenty, krásné jízdy a nezaměnitelnou atmosféru, jež na vozatajské závody patří.

Poděkování patří všem účastníkům za skvělou atmosféru, pořadatelům za jejich neúnavnou práci a ASCHK ČR za dlouholetou podporu. Těšíme se na viděnou na některém z kol Vozatajského poháru 2026.

Karolína Zápotocká
Foto: Tereza Kateřina Králová

ZKOUŠKY VÝKONNOSTI TŘÍLETÝCH KLISEN FRENŠTÁT

V úterý 9. září 2025 se konaly Základní zkoušky výkonnosti tříletých klisen ve Frenštátu pod Radhoštěm. Komise pracovala ve složení Stanislav Hošák, Richard Novák a Vendula Hořínková.

I přes velkou účast jednadvaceti klisen bylo jejich původové rozložení velmi pestré. Díky chovu Radka Vitáska mohla komise i přítomní diváci mezi sebou porovnat výkony tří dcer hřebce 2686 Ares a dvou dcer jeho otce 2997 Aristo Z. Dvě dcery měl ve startovní listině hannoverský hřebec 2729 Cortydor (Cornet's Boy x Polytraum) a dvě oldenburský 5277 Casino Berlin (Eurocommerce Berlin x Landor S).

Komise se ve výsledném hodnocení pohybovala v bodovém rozpětí 7,33 až 8,56 bodu. Celkem devět

klisen bylo po zkouškách přeřazeno do akceleračního programu a tři klisny získaly nadprůměrné hodnocení 8,47 až 8,56 bodu. Vítězkou výkonnostních zkoušek se stala **84/522 L-Cortydora** z chovu Lubomíra Pinkavy ze Staré Vsi nad Ondřejnicí. Hnědka po 2729 Cortydor z akcelerační matky 66/690 L-Querida po Quaid svým původem přísluší k pohořelické rodině klisny 75 Aghil Aga-5. Nejlepší hodnocení získala při skoku ve volnosti. Za skokové schopnosti jí komise udělila shodně 9,33 bodu a známku 9,5 za styl a techniku skoku

obdržela shodně od všech tří komisařů. Z mechaniky pohybu byl známkou 8,5 nejlépe hodnocen cval a dobré hodnocení získala i za pracovní ochotu i charakter. Gratulujeme k takto vynikající klisně a těšíme se, že v příští sezoně dostane šanci ukázat svůj sportovní potenciál i v soutěžích KMK.

Velmi vysoké známky obdržela i hannoverská klisna **Hellcat** po 5218 Hicktead White z chovu a v majetku společnosti Gesmont, s. r. o. Matka 66/247 Denisa po 511 Rosario se účastnila skokových soutěží stupně obtížnosti S** s René Síposem a k jejím aktuálně nejlepším potomkům patří sedmiletá 90/719 Dakota po 5204 Stakkato Gold s vlastní výkonností S* v parkurových soutěžích. Hnědka Hellcat byla zapsána do plemenné knihy českého teplokrevníka s hodnocením 7,89 bodu za exteriér a na zkouškách získala výslednou známku 8,53 bodu za výkon. Nadprůměrné hodnocení 9,33 bodu obdržela za skokové schopnosti. Vysokou známku 8,67 získala i po překonání zkušebního křížku pod sedlem. V drezurní úloze byla kladně hodnocena za pracovní ochotu a charakter, zároveň si vysloužila i vysoké známky za mechaniku pohybu. Klus i cval byl hodnocen známkou 8,5 a 8,0 bodu jí komise udělila za krok.

Třetí nejlepší výsledek si z Frenštátu odvezla klisna **90/972 Grétka** po 5277 Casino Berlin z matky 67/290 Gita po Autonom. Klisna z chovu Tomáše Míčka byla hodnocena výslednou známkou 8,47 bodu. Při posuzování skokových vloh obdržela známky 9,0-9,0-8,5 za styl a techniku skoku. Za skokové schopnosti jí komise udělila 8,67 bodu. Nejlepším chodem byl vyhodnocen prostorný elastický klus, za který obdržela 8,5 bodu a stejnou známkou byla oceněna za pracovní ochotu a charakter v drezurní úloze.

K nejlepším klisnám na zkouškách patřila i **Wendy** z chovu Martiny Žilinské. Klisna po 3219 Zenegro z matky Ornela po Eibisch II v původu vykazuje převážný podíl hannoverské krve. Za skokové vlohy po překonání skokové řady získala 8,5 bodu. Při hodnocení mechaniky pohybu komise shodně udělila známky 8,5 za cval a 8,0 za klus i krok. Klisna byla velmi dobře připravena na zkoušky a výborně předvedena, za což si vysloužila i známku 8,5 za pracovní ochotu a charakter v při drezurní úloze. Výsledný verdikt zněl 8,3 bodu.

Veronika Konvalinková

JIHOČESKÁ PŘEHLÍDKA KLISEN A HŘÍBAT A ZV KLISEN – PÍSEK

V pátek 18. července 2025 se Jihočeský svaz chovatelů koní zhostil pořádání Jihočeské oblastní přehlídky tříletých klisen, letošních hříbat a zkoušek výkonnosti klisen v areálu hřebčince v Písku.

Ač se jednalo o běžný pracovní den, návštěvnost byla velká a stejně tak byla dobrá obsazenost koní ve všech kategoriích. Výstavy tříletých klisen se zúčastnilo sedm klisen (čtyři ČMB, dvě SN a jedna ČN, výsledky viz Tab. 1) a hříbat se na přehlídku dostavilo sedm (dvě ČMB a pět ČN, výsledky viz Tab. 2 a 3). Komisi, která pečlivě hodnotila všechny aspekty předváděných koní, tvořili ve funkci předsedy Ing. Josef Holčápek a členové Ing. Jana Štěřbová a Pavel Rittich. Komentování přehlídky se ujal doc. Ing. Miroslav Maršálek, CSc., a chovatelé jistě ocenili zveřejňované bodové hodnocení všech hodnocených kritérií.

Po přestávce na oběd následovaly zkoušky výkonnosti klisen, kde se představilo sedm tříletých kli-

Vítězka ZV tříletých klisen – ČMB 44/891 Karamela (po 2319 Merlot, z 49/270 Fidorka po 963 Alda), chovatel Josef Vlach st., majitel Miroslav Sadílek

Vítězka kategorie hříbat ČMB – Attis (po 2881 Agar, z 11/8 Agnezie po 2333 Bourbon z Lipský, chovatelka a majitelka Milada Řechková

Vítězka kategorie hříbat ČN – Vesna (po 2921 Zekon, z 21/369 Vranka po 1334 Direkt), chovatel a majitel Matouš Dufek

Tab. 1

VÝSLEDKY PŘEHLÍDKY TŘÍLETÝCH KLISEN

Pořadí	Klisna	Plemeno	Exteriér	Majitel
1	87/865 Majda	ČMB	8,25 b.	M. Herejk
2	19/112 Tara	ČN	8,00 b.	E. Prexl
3	20/208 Luna	ČMB	7,75 b.	F. Bárta
4	44/891 Karamela	ČMB	7,50 b.	M. Sadílek
5	18/807 Lara	SN	7,50 b.	A. Kleinová
6	25/569 Hana	ČMB	7,50 b.	J. Turzová
7	25/556 Sylva	ČMB	6,63 b.	J. Kuboušek

Tab. 2

VÝSLEDKY PŘEHLÍDKY HŘÍBAT – PLEMENO ČESKÝ NORIK

Pořadí	Jméno	Otec	Matka	Majitel
1	Vesna	2921 Zekon	21/369 Vranka po 1334 Direkt	M. Dufek
2	Zea	1273 Zentus Schaunitz XVI	64/15 Mirai po 1334 Direkt	V. Tomek
3	Samanta	2690 Nugi ze Sukorad	6/964 Sylva oi 964 Schifon	J. Hruška
4	Bonnie	2980 Nick	6/29 Bára po 1732 Sisal	M. Platil
5	Neddy	1837 Neugot z Borčic	13/194 Dorka po 1273 Zentus Schaunitz XVI	P. Hubený

Tab. 3

VÝSLEDKY PŘEHLÍDKY HŘÍBAT – PLEMENO ČMB

Pořadí	Jméno	Otec	Matka	Majitel
1	Attis	2881 Agar	11/8 Agnezie po 2333 Bourbon z Lipský	M. Řečková
2	Baldy	2809 Bady	20/14 Brigeta po 994 Brix	E. Matyšová

Tab. 4

VÝSLEDKY ZV KLISEN

Pořadí	Klisna	Plemeno	Výkonnost	Majitel
1	44/891 Karamela	ČMB	8,59 b.	M. Sadílek
2	18/807 Lara	SN	8,52 b.	A. Kleinová
3	87/865 Majda	ČMB	8,24 b.	M. Herejk
4	20/208 Luna	ČMB	8,11 b.	F. Bárta
5	19/112 Tara	ČN	8,05 b.	E. Prexl
6	Walkira	chld.typ	7,98 b.	T. Smoleňák
7	25/569 Hana	ČMB	7,87 b.	J. Turzová
8	25/556 Sylva	ČMB	7,80 b.	J. Kuboušek

sen a jedna klisna starší. Vítězkou zkoušek se s velmi dobrým hodnocením 8,59 bodu stala klisna **ČMB 44/891 Karamela** majitele Miroslava Sadílka (výsledky ZV klisen viz Tab. 4)

Ing. Michaela Šindelářová a Ing. Alžběta Matušková
AF MENDELU a Svaz chovatelů a přátel norika, z. s.
Foto: Foto Mišinda

CHLADNOKREVNÁ KOLEKCE NA VÝSTAVĚ KŮŇ 2025 V LYSÉ NAD LABEM

Na výstavišti v Lysé nad Labem se ve dnech 19.–21. září uskutečnil jubilejní 32. ročník mezinárodní výstavy koní Kůň 2025. Cílem této akce je představit plemena koní ze všech koutů světa, včetně jejich využití a uplatnění. Výstava má dlouholetou tradici a nabízí příležitost seznámit se s více než 120 koňmi nejrůznějších plemen.

Jako každý rok byl páteční program zahájen průvodem s koňmi v zápřeži. Návštěvníci mohli obdivovat čtyřspřeží kladrubských koní a dvojspřeží s teplokrevnou a chladnokrevnou kolekcí – celkem bylo zapřaženo dvanáct kočárů. Sobotní i nedělní dopolední program tradičně pokračoval předvedením koní všech plemen na ruce s komentářem doc. Ing. Miroslava Maršálka, CSc., jenž diváky seznámil s historií jednotlivých plemen, jejich využitím a také se základy hodnocení exteriéru.

V odpoledním programu od pátku do neděle si majitelé i chovatelé připravili pro návštěvníky a milovníky chladnokrevných koní malý program spřežení a ukázky pod sedlem. V zápřeži se představily oblíbené klisny s hříbaty – slezské noričky 3/843 Sia a 1/447 Samanta LH, a před nimi české noričky – klisnička Zea s matkou 64/15 Mirai a 64/935 Tara s hřebčkem (kočí Luděk Musil). Následovalo čtyřspřeží chladnokrevných hřebců – ČMB 3060 Sabor z Lipský a SN 3333 Brynet Dubský, před nimi SN 3065 Honzík a ČMB 2811 Pluto (kočí Jiří Borůvka). V dalším vstupu chladnokrevné sekce se představily tandemy, dva sedlové a dva v zápřeži. Marie Filipová si vzala do rukou a pod sedlo SN klisny 3/843 Sia a 1/447 Samanta LH, zatímco Vratislav Horáček plemenné hřebce – SN 3065 Honzík a ČMB 2811 Pluto. Tandemy v zápřeži byly již záležitostí výhradně plemenných hřebců. Tandem českých noriků 2443 Venouše a 3045 Radegasta vedl Luděk Musil a tandem českomoravských belgiků 3060 Sabora z Lipský a 2447 Kurta měl v rukou Jiří Borůvka. A čeští norici nechyběli ani v ukázce zahraničních chladnokrevných plemen – tentokrát s percherony pod sedlem a v kládě, kde 3045 Radegast a 3309 Scheron z Hvozdna s Josefem Hradcem předváděli ovladatelnost v kládě ve dvojspřeží. Závěr chladnokrevného programu patřil čtyřylce v sulkách, kde opět spolupracovali čeští norici

– 3045 Radegast s Ludmilou Hruškovou a 2443 Venouš s Janou Šimkovou – a českomoravští belgici ze Zemského hřebčince v Písku – 3058 Matys se Zdeňkem Pickem a 3191 Palmer s Miroslavem Ježkem.

Po zahřívacím odpoledním programu následovaly přípravy na noční show.

V noční show se představila tři čtyřspřeží jako zdánlivý vrchol programu. Kočí Luděk Musil opět předvedl čtyřspřeží klisen (nebo šestispřeží klisen a hříbat?) 3/843 Sia, 1/447 Samanta LH, 64/15 Mirai, 64/935 Tara a hříbátka Zea a Ryval. Jiří Borůvka vedl klasickou sestavu: 3060 Sabor z Lipský, 3333 Brynet Dubský, 3065 Honzík a 2811 Pluto. Třetí čtyřku si vzal na oprať Josef Hradec a představili se v ní jak zasloužilí plemeníci 1445 Streit a 2443 Venouš, tak mladší 3045 Radegast a nejnovější přírůstek mezi plemeníky, 3309 Scheron z Hvozdna.

Noční galashow je pomyslnou třešničkou na dortu večerního programu výstavy a chladnokrevníci se jí ujali odpovídajícím způsobem. Vytáhli doslova esa z rukávů a zapřáhli vše, co se do haly na výstavišti vešlo – šest párů chladnokrevných koní. Představili se českomoravský belgik 2811 Pluto a slezský norik 3065 Honzík s Richardem Komendou (který se střídal s Ladislavem Kováčkem s percherony), české noričky 64/935 Tara a 64/15 Mirai s hříbaty s Ludmilou Hruškovou (kterou v sobotu střídal Vratislav Horáček), noričtí hřebci 1445 Streit a 3309 Scheron z Hvozdna s Josefem Hradcem, čeští norici 3045 Radegast a 2443 Venouš s Luděkem Musilem, slezský norik 3333 Brynet Dubský a českomoravský belgik 3060 Sabor z Lipský s Jiřím Borůvkou, a na závěr slezské noričky 3/843 Sia a 1/447 Samanta LH s Ing. Michalem Dvořákem.

Samozřejmě největší potlesk získala především hříbátka, která celou výstavu zvládla s naprostým přehledem a minimálně u dětí měla přes den konkurenci jediné

Ukázka v sulkách – Jana Šimková a ČN 2443 Venouš

Tandem pod sedlem – Vratislav Horáček, SN 3065 Honzík a ČMB 2811 Pluto

Spřežení klisen s hříbaty – Ludmila Hrušková a české noričky 64/15 Mirai s kobyolkou Zeou a 64/935 Tara s hřebečkem Ryvalem

v oslím hříbátku. Druhá příčka v oblíbenosti se dělila mezi dvě vystoupení – šest dvojspreží a tři čtyřspreží.

Tyto části byly velmi náročné jak pro koně a kočí, tak pro celý organizační tým, protože zaměstnaly doslova všechny ruce v okolí. Jakmile se ale těžká spřežení přičítala do haly za burácivého potlesku a povzbuzování z tribun, byl to okamžik, kdy jsme si všichni řekli, že právě kvůli tomuhle to děláme. Přesně takto by měla být chladnokrevná spřežení veřejností vnímána při vystoupeních. Děkujeme Ing. Cyrilu Neumannovi, Ph.D., a Výstavišti Lysá nad Labem za tuto příležitost – jsme rádi, že to můžeme pro naše koně dělat.

Neméně velké díky patří samozřejmě kočím, asistentům, majitelům a držitelům koní i všem ostatním, kteří pomáhali v „chladnokrevném“ zázemí, protože i hrnečky od kávy musí někdo umýt a večeri také někdo uvařit.

Ludmila Hrušková a Ing. Alžběta Matušková
AF MENDELU a Svaz chovatelů a přátel norika, z. s.

Foto: Blanka Satranová

ZKOUŠKY VÝKONNOSTI KLISEN TLUMAČOV I.

Zemský hřebčinec Tlumačov hostil 23. a 24. září 2025 Základní zkoušky výkonnosti tříletých klisen. První den se zkoušek účastnilo 21 klisen a o den později 14 klisen.

První den pracovala komise ve složení Stanislav Hošák, Richard Novák a Vendula Hořínková. Ve středu se do týmu připojil Petr Rydval. Všechny klisny zkoušky výkonnosti úspěšně dokončily a byly přeřazeny do hlavní plemenné knihy. Škála výsledného hodnocení se pohybovala od 7,52 po 8,68 bodu.

Nejvyšší hodnocení 8,68 bodu padlo první den, kdy se zkoušek účastnila **90/958 Cortista Šargoun** z chovu Jana Pavlíčka. Typická ryzka po 2997 Aristo Z z matky 73/526 Cortina po 387 Arras ukázala výborné skokové vlohy. Za skokové schopnosti obdržela 8,83 bodu a 8,5 bodu získala za styl a techniku skoku. Velmi vysoko ji komise ocenila i za mechaniku pohybu. Nejlepším chodem klisny byl cval, za který získala 8,67 bodu a známkou 8,33 bodu komise ohodnotila prostorný elegantní klus. Rovněž předvedla vynikající ochotu a charakter při drezurní úloze, za jejíž absolvování obdržela 8,83 bodu.

V úterý bylo šest klisen zapsáno do akceleračního programu plemenné knihy český teplokrevník. Komise mezi těmito nadějnými klisnami vyzdvihla klisnu z chovu Pavly Koudelkové z Podhradí. Ryzka **54/957 San Loraine** po 2707 San Schufro z matky 67/432 Laura po Cassilius původem přísluší k severomoravské rodině klisny 11-652 Irča. Nad skokem ve volnosti obdržela od komise nadprůměrné hodnocení 9,17 za skokové schopnosti a 9,0 za styl a techniku skoku. Na zkouškách podala velmi dobrý a ve všech aspektech vyrovnaný výkon, který komise ocenila výslednou známkou 8,44 bodu.

Třetí nejlepší střeďní hodnocení získala **Vanessa B** po Chacoon Blue (Chacco Blue x Cartoon) z chovu Ing. Libora Bittnera. Klisna nad skokem předvedla průměrný výkon, ale excelovala při předvedení pod sedlem.

Za pracovní ochotu a charakter při předvedení v drezurní úloze získala 8,5 bodu a velmi vysoké byly i dílčí známky při hodnocení mechaniky pohybu – 8,33 krok a 8,67 za klus i cval. Výsledný verdikt zněl 8,28 bodu, díky čemuž klisna splnila podmínky pro zápis do akceleračního programu.

Nejlepší tlumačovskou klisnou na zkouškách byla **90/956 Arnetta Skal** po 2474 Cornet Cassini HF z matky 73/545 Astorie po Amon. Ukázala se jako ochotná, pracovitá a dobře jezditelná klisna, která vyniká skokovými schopnostmi i stylem a technikou skoku. Při zkoušce ve skokové řadě obdržela od komise shodně známky 8,5 za obě hodnocená kritéria. Výsledné hodnocení bylo dobrých 8,25 bodu.

Nejlepší hodnocení nad skokem získala od komise **Kassadina Z** z chovu Petra Rektořika. Klisna po Kassander van't Roosakker Z z matky 58/552 Vistária po Oscar v sobě nese všechny předpoklady pro skokový sport. Matka sportovala na úrovni ST* v parkurech a stejně nadějně se jeví i její potomci. Na zkouškách ukázala velmi dobré skokové vlohy oceněné známkami 9,17 za skokové schopnosti a 8,5 za styl a techniku skoku. Celkový verdikt po zkouškách výkonnosti zněl 8,16 bodu.

Výsledné hodnocení nad 8,1 od komise obdržela i Malá Lála po hannoverském hřebci Stalypso z matky 50/596 La Tequila po Le Patron. Klisna z chovu Barbory Blechové z Úholiček svým původem náleží k pohřebické rodině klisny 75 Aghil Aga 5. Na zkouškách zaujala dobrým skokovým stylem i pracovní ochotou a charakterem při absolvování drezurní úlohy. Výsledné hodnocení 8,11 jí tak zajistilo zápis do akceleračního programu.

Veronika Konvalinková

JIHOMORAVSKÁ PŘEHLÍDKA KONÍ

Jezdecká stáj Našiměřice Romany a Richarda Novákových hostila 26. července tradiční Jihomoravskou přehlídku teplokrevných koní. O den později se na stejném místě předváděli haflingové. Program otevřely zápisy a registrace hříbat a klisen. I přes termínovou kolizi s výstavou v Olomouci se sešel rekordní počet hříbat.

Komise ve složení Ing. Petr Rydval, Karel Havelka a Ing. Jakub Štěrba nejprve hodnotila hřebečky ročníku 2025. Sjelo se jich osm, z toho sedm českých teplokrevníků a jeden CS. Nejlepší hodnocení v rámci českého teplokrevníka získal **Power Love MD** po Poker Love P, z matky Walora po Lordano chovatelky Ing. Moniky Doležalové. Hřebeček typem připomínal svého otce – ryzáka, který vyhrál v Písku test hřebců. Vloni i letos startoval s Jakubem Štěrbou v soutěžích KMK, srpnovou kvalifikaci vyhrál a následně byl vrácen z pronájmu do stáje Nijhof. Matka Walora už dala další potomky, klisnička Wanda Noowanda MD byla k vidění v Našiměřicích na loňské výstavě. Bába Water Lily měla L ve skákání i drezuře a je matkou klisny Whitney (skok S**) po Carol. Z rodiny matky pochází ST skokan Wels nebo v S prověřený West.

Druhé místo na přehlídce obsadil **Silvanus Unus PHS** po Royal White TN, z matky Santorini-M po Stalypso chovatelky Kateřiny Polehlové. Třetí se umístil **Royal Storm** po Royal White TN, z matky Colven po Carol chovatelky Lucie Slané. Bělouš Royal White zvítězil vloni ve výběru hřebců v Tlumačově. V minulé sezoně

se těšil značnému zájmu chovatelů a letos je po něm první ročník hříbat. V této sezoně startoval v KMK pod Jiřím Hruškou a dosáhl pod ním na titul šampiona čtyřletých skokových hřebců a valachů. Matka Silvanuse je teprve čtyřletá, má za sebou zkoušky výkonnosti s hodnocením 7,87 bodu. Bába Santa Maria je matkou sportovních koní Guestana-M, Claudius Marius-M nebo Chicago San-M. Vloni na přehlídce hříbat v Našiměřicích zvítězila dcera Santa Marie, klisnička Sabre MD.

Matka třetího umístěného hřebečka, klisna Colven, pro změnu pochází z chovu ZP Hvězdlice. Má ve svém původu vítězky celostátního finále přehlídek Arletu a Wanetu.

Jediný zástupce PK CS **Charming Prince** po Companiero chovatelky Pavlíně Spěšné byl v kategorii hřebečků vyhodnocen zvláště, stejně jako jediná CS klisnička **Kannthesa** po Kannthago DK chovatelky Šárky Jandové. Ceny hříbatům dodal jak svaz Českého sportovního koně, tak spolek Český teplokrevník. Klisničkám ČT kralovala **Blue Belle** po Zack Me Blue, z matky Sára po Dantes chovatele Bohuslava Prokeše, v majetku Daniely Prokešové. Oldenburský vraník Zack

Blue Belle

Coca z Háju

Compadre

Cortimo

Draken N

Eternity

Excuse Me

Fausta Kinská

Me Blue má první ročník potomstva, absolvoval test hřebců v Písku roku 2023. V drezuře startuje pod Lindou Křenovskou na úrovni S. Pod Petrou Miki Civišovou byl druhý ve finále KMK čtyřletých koní v drezuře. Hřebec je teprve šestiletý a působí právě na jižní Moravě v RDS Stables. Z matky Sáry už byli v drezurním sportu koně Spirita nebo Dantes Lordanos. Druhá skončila hannoverská klisnička **Eternity** po Zenegro, z matky Eleanor Z po Eldorado van de Zeshoek chovatelky Alice Křivánkové. Prémiovaný hřebec Zenegro působil jako plemeník v Moritzburgu. Závodil pod André Stubem a letos jej sedlala Jana Francová na závodech v Opavě, Ostravě a Olomouci. Elenor Z startovala ve sportu do úrovně L pod Luděkem Smahou a následně pod Filipem Pavlíčkem. Třetí mezi klisničkami sklončila **Lady Elis VK** po Giljandro van den Bosrand, z matky Litera Z po Aristo Z chovatele Víta Kachyni. Otec prověřený na 160 cm startoval ve sportu pod několika jezdci včetně Anny Kellnerové. Matka Litera Z skákala parkury S pod Vítem Kachyňou. V chovu už dala mimo jiné Lauru VK, třetí nejlepší klisničku finále 2022 a letošní účastnici skoku ve volnosti v Písku. Z této rodiny skákala v Písku ještě klisna Lilly VK. Nejstarší syn Litery Z, hřebec Lexus VK, vyhrál vloni zkoušky hřebečků v Tlumačově.

Tříleté klisny

Přehlídky tříletých klisen se účastnily **Excuse Me** po Global Champion TN, z matky Colven po Carol chovatelky Lucie Slané a **Chelsea N** po Eldorado 45, z matky

Chantal po Cassini's Son-T chovu manželů Novákových z Našiměřic. Excuse Me byla lépe hodnocená a vedle titulu šampionky hříbat z jihomoravské výstavy 2022 má z roku 2025 titul jihomoravské šampionky tříletých. Zúčastnila se i letošního celostátního finále v Písku. Otec Global Champion TN (skok T) už má na kolbištích potomstvo startující na úrovni S. Rodina matky již byla zmíněná u třetího nejlepšího hřebečka, pochází z ní plemeník Vulkán nemochovický nebo Carte Blanche (skok ST). Jedná se o rodinu 260 Amurath Shagya a sama Excuse Me je na teplokrevnou klisnu velmi ušlechtilá. Druhá **Chelsea-N** patří do rodiny založené v Písku klisnou Charity. Je z ní sportovní kůň Chodec a další. Rodina se nejvíce rozšířila přes klisnu Chala, která dala už patnáct potomků, například plemeníka Gulden ZH. Václav Maroušek má z Chaly další pokračovatelky – Gondolu M. K. D, Carmen M. K. D. a Archu M. K. D. Všechny tyto klisny byly předvedeny na výstavách a zkouškách klisen v rámci jižních Čech.

Pořadí prvních tří umístěných koní v ostatních kategoriích:

Roční:

1. **Draken N** (Delox, Charlotte JJ po Christon), chov. a maj. manželé Novákové, Našiměřice
2. **Compadre** (Companionero, Johanka po Przedswit Rufa), chov. Marian Malich, maj. Ing. Michaela Husová
3. **Sunny Rose** (Cattero, Smiley po Quintino), chov. Pavel Daněk, maj. Gabriela Mati

Dvouletí:

1. **Cortimo** (Cortes, Emily po Edminton Z), chov. Zdeněk Mareš, maj. Veronika Šebestová

2. **Harley Quinn ML94** (Number One, Astorka po Cassilius), chov. Markéta Lajvrová, maj. Marie Marková

3. **Rapa Nui N** (Delox, Charlotte JJ po Christon), chov. manželé Novákovi, Našiměřice

Starší klisny:

1. **Fausta Kinská** (Faustinus, Domina Kinská po Drak), chov. Leopold Jelínek, maj. Dita Petrčková

2. **Coca z Hájů** (Curier Carilex, Upsalla po Karandasj), chov. Lucie Šírmová, maj. Soňa Paculová

3. **Wiky** (Dubel, Wintr Lady po Signe Divin), chov. Miroslav Malíč, maj. Lucie Kramperová

Manželé Novákovi opět připravili zdařilou přehlídku. Nechyběly vzdušné a prostorné boxy pro vystavované koně ani zázemí pro diváky. Samotní chovatelé měli své koně velmi dobře upravené a patří jim velké poděkování za ochotu své koně na výstavě prezentovat. Jako tradičně se o dobré předvedení koní postaral jezdec a předvaděč Michal Blahovský.

Martina Kůstková
Foto: archiv autora

Harley Quinn ML94

Chelsea N

Klisna Leidy Star po Stalypso

Klisna Santorini-M

Lady Elis VK

Rapa Nui N

ZKOUŠKY VÝKONNOSTI CHLADNOKREVNÝCH KLISEN DOLNÍ JELENÍ

V sobotu 26. července se do areálu Hřebčína mezi lesy v Dolním Jelení sjelo 22 klisen chladnokrevných plemen a dva hřebci, aby zde absolvovali zkoušky výkonnosti.

Od rána na nádvoří před stájemi probíhalo předvádění a hodnocení ještě nepopsaných klisen. Poté absolvovali výkonnostní zkoušky oba předvedení hřebci – **63/192 Markýz pavlovský** (ČMB, po 2329 Markus,

VÝSLEDKY ZV KLISEN DOLNÍ JELENÍ

Umístění	Jméno	Plemeno	Body	Majitel
3leté klisny				
1	67/38 Tea	N	8,91	Z. Juráňová
2	48/165 Stela	ČMB	8,85	M. Saifrt
3	44/897 Nora	N	8,79	A. Navrátil
4	50/931 Agyra	SN	8,31	M. Lorenc
5	64/39 Lenny	N	8,23	Z. Juráňová
6	46/568 Drun	SN	8,13	R. Holman
7	3/843 Sia	SN	7,93	Ing. M. Dvořák
8	45/197 Pomněnka jelenská	N	7,92	Hřebčín mezi lesy, z. s.
9	46/557 Niky pekelská	SN	7,92	J. Ungrád
10	46/556 Betina pekelská	ČMB	7,83	L. Holendová
11	26/976 Lasička	N	7,76	P. Rittich
12	45/202 Bela	ČMB	7,71	P. Novotný
13	26/977 Limba	N	7,67	P. Rittich
14	87/72 Versailles	ČMB	7,52	P. Syrový
15	64/38 Tréja	N	7,30	Z. Juráňová
16	45/214 Žeňa	ČMB	7,27	P. Vimr
17	Belinda	N	7,07	MVDr. E. Jarošová
18	48/161 Bella z Makova	ČMB	6,55	V. Bulvová

STARŠÍ KLISNY

Umístění	Jméno	Plemeno	Body	Majitel
1	72/888 Sedmikráska	SN	8,75	MVDr. J. Tabery
2	45/434 Greisy	ČMB	7,74	J. Šafránek
3	55/53 Medysn	ČMB	7,68	M. Zahradková
4	87/610 Víska	ČMB	7,40	J. Šafránek

z 63/80 Kora po 1233 Bimon) a **Voodoo** (jihoněmecký chladnokrevník, po Vale, z Zina po Rupertwinkel).

V půl dvanácté nastoupilo do předvadiště 22 klisen ve skupinách podle plemen. V první řadě stálo osm klisen českého norika, za nimi pět slezských noriček a v poslední řadě devět českomoravských belgiček. Poté, co komise zkontrolovala totožnost klisen, byly klisny předvedeny v kroku před přítomnými diváky. Po kratší přestávce potřebné k nachystání a postrojení klisen, byly postupně buď v jednospřeží, nebo dvojspřeží předvedeny na kolbišti v parkurové a drezurní zkoušce. Po absolvování této části zkoušek se všichni přesunuli na opracoviště, kde proběhla zkouška v těžkém tahu v jednospřeží. Následovala přestávka, kdy komise zpracovávala a počítala výsledky zkoušek a večer se na kolbišti opět seřadily všechny klisny a došlo k vyhlášení pořadí.

Nejlépe se 8,9 bodu dařilo norické klisně **64/38 Tea** po 1334 Direkt, z 72/336 Terina po 2823 Novic chovatelky Zuzany Juráňové z Lomnice u Rýmařova, jejíž chov norických koní získal vloni ocenění jako významný chov českého norika. Prvních pět tříletých klisen obdrželo barevné šerpy dle pořadí. Mezi ně se však v celkovém pořadí na čtvrté místo probodovala i jedna klisna starší. Výsledné pořadí klisen naleznete v příložené tabulce.

Svaz chovatelů a přátel norika tuto akci zvolil k předání čestného uznání svému předsedovi doc. Ing. Miroslavu Maršálkovi, CSc.

Vzhledem k velkému počtu přihlášených klisen akce

končila až pozdě večer, přesto si ale myslím, že se pořadatelům podařilo vše zvládnout ke spokojenosti komise, chovatelů a návštěvníků a zkoušky výkonnosti měly dobrou úroveň.

Ing. Michaela Šindelářová a Ing. Alžběta Matušková
AF MENDELU a Svaz chovatelů a přátel norika, z. s.

Foto: Foto Mišinda

Vítězka ZV – 64/38 Tea (ČN)

48/165 Stela (ČMB), druhá umístěná na ZV

KONTROLNÍ DEN 70DENNÍHO TESTU

Ve čtvrtek 11. září 2025 se v ZH Písek uskutečnil kontrolní den hřebců zařazených do 70denního testu. Komise hodnotila stupeň výcviku, kondici i úroveň připravenosti u jednotlivých hřebců. Adepti na zařazení do plemnitby pro plemennou knihu českého teplo-krevníka byli posouzeni pod sedlem a doporučeni k dalšímu pokračování v testaci. Závěrečná zkouška hřebců po absolvování 70denního testu proběhla v ZH Písek v pátek 17. října 2025.

Staniční test

- **3362 Easy Top v. d. Klavethoeve Z** (Emerald van't Ruytershof x Carthago Z)
- **Statement STR** (Cantona TN x Clinton)

Easy Top v. d. Klavethoeve Z

Easy Top v. d. Klavethoeve Z

Imagine

Imagine

Sportovní test

- **Abu de Couler** (Asterix de Couleur x Quite Capitol)
- **3361 Corcardo** (Cornet Obolensky x Cardento)
- **13/120 Imagine** (Bannany x Casall's Ahorn)
- **74/478 Maroko** (Manillon Rouge x Radegast)
- **Santano** (Mister Diamond x Flemmingh)
- **15/959 Industries** (Global Champion TN x Cent Timpex)

Veronika Konvalinková

Foto: archiv autora

MARIEKE V. D. HOGEDIJK

V posledním čísle časopisu *Koně* jsem představila ekipu českých shetlandských poníků, kteří úspěšně reprezentovali Českou republiku ve Francii na International Shetland Pony Show 2025.

Do zveřejněné galerie reprezentantů se však nedostala klisna Marieke v. d. Hogedijk v majetku paní Jany Odvršové. Tato klisna je přitom jedním ze střípků skládačky, jež tvořila výstavní celek české ekipy ve Francii, a bylo by chybou tuto dvojici opomenout. Požádala jsem proto paní **Janu Odvršovou** o několik slov, aby nám Marieke představila:

„Marieke se narodila 13. května 2018 v Holandsku. Vybrala jsem si ji pro svůj budoucí chov, a tak na jaře roku 2022 přicestovala do České republiky. Poprvé se ukázala veřejnosti v létě téhož roku na výstavě v Zábřehu, kde získala čtvrté místo mezi klisnami. Byla jsem velmi spokojená, neboť jak se říká, na první výstavě se jezdí především získávat zkušenosti.

Další krokem byl už Národní šampionát shetland pony v Pardubicích. Přípravy probíhaly podle plánu. Mája byla vykoupaná, načesaná a připravená. Jenže na místě využila chvíle malé nepozornosti a vysmekla se z ohlávky. Všem na dostihovém závodišti předvedla, jak umí shetlandský poník – i přes svoji robustnost – běhat ve volnosti a zároveň být elegantní. Její pohyb zaujal i paní posuzovatelku Jane Barry (Kinkell Stud), která spolu s ostatními čekala, až se uprchlice vrátí na výstavní vodítko a do výstavního kruhu. Bylo z toho první místo v třídě černých pony. Následovalo druhé místo v třídě čtyřletých a starších klisen, titul senior vicešampion standard, vicešampion standard SHP, a nakonec i národní vicešampion SHP pro rok 2022. Pro nás, začínající chovatele, to byl nezpomenutelný zážitek.

Rok 2023 jsme zahájili svodem ve Velké Bystřici. Marieke zde obdržela hodnocení 7,9 bodu, stala se nejlepší klisnou svodu a byla zařazena do HPK. Následovala výstava v Ostravě, kde Mája získala druhé místo mezi čtyřletými a staršími klisnami a titul vicešampion SHP standard. Poté přišel Národní šampionát v Zábřehu. Mája opět zářila – vybojovala krásné první místo ve třídě čtyřletých a starších klisen, titul senior šampion SHP standard, šampion SHP standard a znovu dosáhla na nejvyšší příčky, když získala titul národní vicešampion shetland pony pro rok 2023. V témže roce si vychodila i krásné ocenění za výstavně nejúspěšnější čtyřletou a starší klisnu pro SHP standard.

Po výstavním úspěchu jsme se dočkali i úspěchu chovatelského – Mája zabřezla. Porod byl však velmi těžký a dlouhý a o hřebečka jsme přišli. I to bohužel k chovatelství patří.

V roce 2024 jsme vyjeli na výstavu do Olomouce, kde Mája získala krásné druhé místo v třídě klisen čtyřletých a starších. Zbytek roku se nesl ve znamení učení záprahu a už v zimě Mája tahala sánky.

Na jaře roku 2025 přišla pozvánka na Mezinárodní výstavu shetland pony ve Francii. Ta myšlenka mě nadchla, ale zároveň jsem si kladla otázky. Máme na to? Opravdu se můžeme měřit s poníky z celé Evropy? Byla to směsice strachu, nadšení, radosti, ale i obav z dlouhé cesty. Jak jinak to však zjistit než tím, že se zúčastníme. Čekání na výstavu bylo dlouhé a mezitím jsme se cvičně účastnili tuzemských výstav.

Přišel čas odjezdu nás i Máji do Francie. Byla před námi dlouhá cesta se zastávkou a přespáním v cizí stáji. Poté veterinární přejímka, měření kohoutkové výšky a vysoké srpnové teploty. Všude spousty cizích koní. Nic z toho však Máju nerozhodilo, a když v neděli nastal náš čas, předvedla, co v ní je a neklamala. Do naší třídy bylo přihlášeno neuvěřitelných 21 klisen, a tak nás pořadatelé rozdělili do dvou skupin. V naší skupině jsme získaly krásné čtvrté místo v konkurenci dalších deseti poníků, což celkově to znamenalo osmé místo v třídě 4–9letých klisen. Byl to obrovský zážitek a zároveň utvrzení, že se v evropské konkurenci rozhodně neztratíme.

Mája po cestě z Francie zůstala u hřebce a nyní je opět březí. Věřím, že nás čeká spousta krásných chvil a že Mája bude i nadále moci dokazovat, že není jen „poník“. Shetlandský pony je totiž malý koník s obrovským srdcem a jeho všestrannost je téměř neomezená.“

Tolik odpověď paní Jany Odvršové. Děkujeme za reprezentaci a přejeme mnoho úspěchů do dalších dnů.

Renata Marková
Foto: archiv autora

NÁRODNÍ VÝSTAVA CONNEMARA PONY 2025

V krásném a multifunkčním areálu jízdárny v Suché u Litomyšle se letos již podruhé v řadě konala Národní výstava connemara pony, kterou uspořádala Česká Asociace Connemara Pony.

Pozvání posuzovat přijali paní **Cathy Show** a pan **Martin Coyne** z Irska (hřebčín Moorland), jejichž cesta do ČR byla poněkud dramatická, neboť kvůli nepříznivému počasí a záplavám v Irsku měl jejich let mnohahodinové zpoždění. Naštěstí vše dobře dopadlo a nebylo nutné hledat náhradní řešení. Výstavu odstartovaly chovatelské třídy na ruce, které probíhaly celé dopoledne, poté přišly na řadu speciální výstavní třídy.

V chovatelských třídách na ruce se posuzovatelům postupně představili jak zástupci plemene connemara pony, tak reprezentanti podílových connemar označování jako part-bred connemara (PB-Conn), což jsou zvířata s minimálně 25 % podílem registrované connemarské krve.

Kategorii connemara pony otevřela třída ročních a dvouletých. Vítězkou se stala klisna českého chovu **Diamondczech Maureen** (2023, o: Diamant 424, m: Ardbear Mavis, maj. Ing. Michaela Pavlisová), jejíž matka byla v roce 2024 vyhodnocena jako nejproduktivnější chovná klisna české PK. Druhé místo obsadila klisna importovaná z Německa **Glaskopf Grey Joanne** (2023, o: Doonhill Duke, m: Glaskopf Grey Jane, maj. manželé Kristýna a Petr Nogovi), která je

z otcovy strany vnučkou clifdenského supreme šampiona z roku 2014, hřebce Glencarrig Knight.

Ve třídě tříletých až pětiletých klisen měly převahu klisny českého chovu, které také obsadily první dvě místa. Zvítězila **Diamondczech Rosalee** (2022, o: Diamant 424, m: Kilpatrick Rose, maj. Ing. Michaela Pavlisová), jejíž otec dosáhl vynikajících sportovních výsledků jak v drezuře, tak v parkurovém skákání i všestrannosti. Jako druhá se umístila **Jilly Joy's** (2022, o: Knockbridge Joye, m: Farmhill Julie, maj. Ing. Miluše Černá), která pochází ze spojení sportovně prověřených rodičů. Třetí příčku obsadila importovaná **Monavaha Lassie** (2022, o: Menlo Sparrow, m: Glenville Lassie, maj. Jakub Jansa). Tato klisna je z otcovy strany pravnučkou clifdenského supreme šampiona z roku 2003, hřebce Glencarrig Prince.

Ve třídě šestiletých a starších klisen byla nejlépe hodnocena **Hohnhorst Odina** (2019, o: Marvellous Simon, m: Hohnhorst Orla, maj. manželé Kristýna a Petr Nogovi), klisna německého chovu, která v loňském roce úspěšně složila výkonnostní zkoušky, na jejichž základě byla zařazena do akceleračního programu (AP). Druhé místo si vybojovala **Ballinaclough Island Girl** (2011, o: Crosskeys Rebel, m: Oranisland

Ballinaclough Island Girl

Cena stáje van Silesia

Diamondczech Maureen

Diamondczech Rosalee

Diamond's Bella

Drummin Raven

Glaskopf Grey Joanne

Hohnhorst Odina

Star, maj. Kateřina Šedivá), která stanula v roce 2024 na vrcholu žebříčku connemara pony ve všestrannosti. Třetí místo obsadila **Ballinlough Lily** (2017, o: Ballinlough Joey, m: Ballinlough Misty, maj. Pavla Fuchs, Fuchs Maschinenbau, s. r. o.), která je z matčiny strany vnučkou historicky prvního connemarského hřebce, jenž získal zlatou medaili na ME v parkurovém skákání – hřebce Ashfield Bobby Sparrow.

První dvě umístění klisny ze třídy tříletých až pětiletých a šestiletých a starších se následně sešly ve výstavním kruhu, aby soutěžily o titul šampionky a vicešampionky klisen. Ty pak mohou být na žádost majitele v souladu se šlechtitelským programem zapsány do AP. Šampionkou tříletých a starších klisen se stala **Hohnhorst Odina**. Její mateřský otec Hesselbjerggard Jaronimo, který byl pro dánskou PK vybrán v roce 2010, přísluší k rodině elitní klisny a mnohonásobné supreme šampionky Kaervangs Candie, jejíž dcera Pilgaards Vogue obdržela speciální titul „Miss connemara Dánska“. Titul vicešampionky si domů odvezla **Diamondczech Rosalee**. Její mateřský otec hřebec Spiddal Playboy přísluší k linii jednoho z nejvlivnějších connemara hřebců posledních dvaceti let – hřebce Cloonisle Cashel.

Ve třídě valachů tříletých a starších své loňské vítězství obhájil **Drummin Raven** (2021, o: Dunally Lad, m: Trildonn Shamhraidh, maj. Jana Pitrová), který ve své první jezdecké sezoně podával skvělé výkony a obsadil

páté místo na MČR connemara pony v drezuře 2025. Stříbrnou příčku vybojoval **Trabane Scout** (2020, o: Trá Bháin Céileóg, m: Rabawn Freebie, maj. Jana Pitrová). Jeho otec přísluší k linii vynikajícího mezinárodního skokana hřebce Silver Shadow.

Ve třídě hřebců se posuzovatelům představil **Penancing-Brook Bailys** (2017, o: Boy George, m: Penancing-Brook Pandora, maj. Bonanima, s. r. o.), jehož matka má za sebou zajímavou sportovní kariéru v soutěžích všestrannosti i parkurovém skákání a její syn jde úspěšně v jejích stopách.

Do šampionátu kategorie se kvalifikovali první dva umístění ze všech vypsanych tříd. Šampionkou kategorie čistokrevných connemara pony se stala klisna **Hohnhorst Odina**, která posuzovatele potěšila nejen korektním exteriérem a dobrým typem, ale zejména žádanou krátkou holení v kombinaci s KVH pod 145 cm a dobře vybalancovaným pohybem. Titul vicešampiona kategorie obdržela klisna **Diamondczech Rosalee**.

Pro nejlepšího koně českého chovu byla připravena putovní cena věnovaná hřebčínem Cloontuskert, která se uděluje od roku 2022. V uplynulých třech letech tuto cenu vždy obdržel Diamondczech Full Moon, letos cenu převzala jeho pravá sestra klisna **Diamondczech Rosalee**.

Nově byla na program Národní výstavy zařazena speciální Cena stáje van Silesia pro nejlepšího connemara

Lucky

Mladý vystavovatel – Miluška Černá a Jilly Joy's

Nejlepší kůň českého chovu

Open Ridden – vítězka Kristýna Hamerníková a druhá umístěná Jana Pitrová

pony účastníci se sportovních soutěží. Podmínkou účasti v této třídě byly minimálně dva dokončené starty v oficiálních soutěžích pod hlavičkou ČJF v sezóně 2025 v některé z následujících disciplín: drezura, parkur, všestrannost, vozatajství. Do výstavního kruhu nastoupilo osm koní. Při jejich hodnocení kladli posuzovatelé důraz na mechaniku pohybu, která je pro sportovního koně nesmírně důležitá a na typ. Vítězem se stal hřebec **Pennancing-Brook Bailys** (vlastní sportovní výkonnost: skoky 100 cm, všestrannost Z), stříbrnou příčku obsadila klisna **Addrigoole Bella Rose** (2017, o: Moorland Snowy River, m: Addrigoole Blazer, maj. Hamerník, s. r. o., vlastní sportovní výkonnost: skoky 100 cm, drezura Z, všestrannost Z) a na bronzový stupínek vystoupal mladý valach **Drummin Raven** (vlastní sportovní výkonnost: drezura L).

Dopolední program dále pokračoval chovatelskými třídami pro podílové connemary (PBr-Conn). Do šampionátu kategorie se kvalifikovali: klisna **Lucky** (2024, o: Knockbridge Joey, m: Daisy, maj. JK Hřebčín Suchá), valach **Bonanima Beltane** (2021, o: Pennancing-Brook Bailys, m: Hawana, maj. Bonanima, s. r. o.) a klisna **Diamond's Bella** (2016, o: Diamant 424, m: Šejna, maj. Asca Development, s. r. o.). U všech tří se jednalo o koně českého chovu s 50 % podílem connemarské krve přicházející ze stran jejich otců, kteří působí nebo působili pod českou PK pro connemara pony a současně byli v ČR vybráni i pro PK ČSP. U klisny **Lucky**, která se

stala šampionkou kategorie PBr-Conn, by posuzovatelé rádi pochválili velmi pěkné předvedení, připravenost, kondici i ušlechtilou hlavu s hezkým okem. Vzhledem k tomu, že klisna pochází ze sportovně prověřených rodičů (její otec letos na MČR pony ve všestrannosti v kategorii dětí 10–13 let vybojoval zlatou medaili a na MČR connemara pony ve všestrannosti stříbrnou medaili a matka dosáhla vlastní sportovní výkonnosti SP** ve skákání), těší se na její budoucí sportovní kariéru. Titul vicešampiona kategorie PBr-Conn posuzovatelé udělili klisně **Diamond's Bella**, v jejíchž žilách kromě connemarské krve koluje díky jejímu mateřskému otci, kterým byl Klootwijkhoeve's Vidar, i krev New Forest Pony. Také ona pochází ze sportovně prověřených rodičů, ale na rozdíl od klisny Lucky, která je teprve roční, Diamond's Bella se může již pochlubit vlastní vynikající sportovní výkonností, všestranným talentem a skvělým charakterem, což z ní činí ideálního jezdeckého poníka i pro mladší věkové kategorie jezdců.

Dopolední část výstavy pak uzavřel supreme šampionát, tedy závěrečný šampionát výstavních tříd na ruce, do kterého nastoupili šampioni a vicešampioni obou vypsaných kategorií. V loňském roce oba tyto nejvyšší tituly získali plemenní hřebci. Letos se do závěrečného šampionátu probojovaly čtyři klisny ve věkovém rozpětí od roční po devítiletou. Posuzovatelé jejich kvality vzájemně porovnali a na úplný vrchol posunuli klisnu

Hohnhorst Odina, které udělili titul supreme šampiona Národní výstavy connemara pony 2025. Druhou nejlepší klisnou se stala **Diamondczech Rosalee**.

Odpolední program odstartovala silně obsazená speciální výstavní třída Mladý vystavovatel, kde soutěžící děti a junioři do 16 let předváděli své svěřence nejprve po obvodu výstavního kruhu a následně na středové čáře. Nejlepší výkon jsme viděli v podání zástupců Farmy Černý Benátky – **Milušky Černé** a klisny Jilly Joy's. Druhé místo obsadila **Anna Buchtová** s valachem Drummin Raven z JS Stáj Moulisových a třetí příčku si vybojovala **Alena Pokorná** s klisnou Kinamara South Carolina reprezentující Stáj Sita.

Poslední speciální výstavní třídou byla jezdecká třída Open Ridden, do níž nastoupilo sedm dvojic. Posuzovatelé zde hodnotili předvedení koní ve skupině a v individuální úloze (toto hodnocení tvořilo 50 % celkové známky), a exteriér a typ, což tvořilo zbylých 50 % celkové známky. Vítězkou se stala **Kristýna Hamerníková** s klisnou Addrigoole Bella Rose (JK hřebčín Suchá), jako druhá se umístila **Jana Pitrová** s Valachem Drummin Raven (JS Stáj Moulisových) a na třetí příčku vystoupala **Anna Urbanová** s klisnou Ballinaclough Island Girl (Jezdecký klub Rozela).

Všem majitelům a chovatelům děkujeme za účast, gratulujeme ke krásným výsledkům a budeme se těšit, že se v následující sezoně budeme i nadále potkávat

Pohled na jezdeckou třídu Open Ridden

na akcích CACP. Velké poděkování patří celému organizačnímu týmu pod vedením MUDr. Kristýny Novotné i všem partnerům a sponzorům, kteří Národní výstavu connemara pony 2025 podpořili věcnými cenami: Národní pony společnosti, hřebčínu Bonanima, společností Animalia.cz, Energys, Hamerník, s. r. o., AGROLEX a Pony Tools.

Iveta Lewingerová, Raífa Hamoudová
Foto: Viktor Král

PŘEHLÍDKA SE ZAMĚŘENÍM NA MECHANIKU POHYBU

U příležitosti konání finále drezurního KMK se v ZH Písek konala Přehlídka se zaměřením na mechaniku pohybu. V sobotu 20. září 2025 probíhala první finálová kola a po jejich ukončení dostali příležitost ukázat svůj potenciál mladí koně.

Přehlídka byla rozdělena do kategorií pro mladé tříleté koně ročníku 2022 a koně čtyřleté a starší. U mladých koní byl nejprve posouzen exteriér na tvrdém podkladu. Komise pracovala ve složení Ing. Hana Civišová, Ph.D., a Ing. Jakub Štěrba.

Koně jsou předvedeni na ruce a zastaveni v zootecnickém postoji, kde je posouzen plemenný typ a pohlavní výraz. Následuje bodové ohodnocení za stavbu těla a korektnost. Dále je kůň předveden

17/582 Archa M. K. D.

17/582 Archa M. K. D.

17/582 Archa M.K.D.

17/582 Archa M.K.D.

Farbenprinz

Farbenprinz

klus, cval a vnitřní vlastnosti (pracovní ochota a charakter). U koní čtyřletých a starších je rozhodující výsledek z prvního kola KMK.

Letošního ročníku se účastnilo pět tříletých a třináct čtyřletých a starších koní. Spolek Český teplokrevník věnoval do přehlídky 20 000 Kč.

V kategorii tříletých koní zvítězila mohutná oldenburská ryzka **Lilibet Smoliczech** po 3131 Locke z chovu Aleny Marchalové z Besednice. Matka 91/22 La Sofia po Lopez 17 sportovala v drezurních soutěžích na úrovni Z, bába 526 Quoniam V Žanda má ale výkonnost potomstva S ve všestrannosti i v drezuře a L** v parkurech. Z netolické rodiny klisny 220 Irena pochází i téčková skoková klisna 19/460 Adria po Atlas.

Na druhém místě se v Písku umístil hřebec **3392 Farbenprinz** po Lord Europe (Lord Leatherdale x Boston) z oldenburské klisny Farbenspiel po Fürsten-Look. Drezurní krev v atraktivní strakaté barvě přináší do českého chovu PhDr. Anna Reinbergerová. Hřebec komisi zaujal dobrou jezditelností i prostornými chody. Doufáme, že v příští sezoně bude mít příležitost ukázat svůj potenciál také v soutěžích KMK.

Václav Maroušek dovezl na přehlídku mechaniky pohybu dvě klisny ze svého chovu. O něco lepší hodnocení obdržela **17/582 Archa M. K. D.** po 2997 Aristo Z z matky 17/692 Chala po Landino. Potomci z rodiny klisny Charity jsou v ZH Písek již osvědčení. Typická ušlechtilá hnědká velkého rámce

Lilibet Smoliczech

byla zapsána do hlavní plemenné knihy s hodnocením 8,25 za exteriér a zkoušky výkonnosti absolvovala s hodnocením 8,01 bodu za výkon.

Výsledky:

- 1. Lilibet Smoliczech**, nar. 2022, old., Locke x Lopez 17
- 2. 3392 Farbenprinz**, nar. 2022, old., Lord Europe x Fürsten-Look
- 3. 17/582 Archa M. K. D.**, nar. 2022, ČT, Aristo Z x Landino
- 4. 80/983 Cör**, nar. 2022, CS, Canturino x Orido
- 5. 17/585 Casia M. K. D.**, nar. 2022, ČT, Cannon Reuekamp's Z x Silvio II

V kategorii čtyřletých a starších koní zvítězila oldenburská klisna **Enterprise** po Fürstenball z matky po Stedinger. Mohutná hnědka z chovu Ilony Heyrovské vynikla korektním exteriérem i prostornými chody. Do plemenné knihy českého teplokrevníka je zapsána se známkou 8,59 bodu za exteriér. V drezurních úlohách stupně L tuto nadějnou pětiletou klisnu sedlá za JK Iluze jezdkyňe Natálie Doubková.

Jako druhá se v přehlídce umístila oldenburská ryzka **Vendetta** po Beau Dream z matky po Don Tango. Čtyřletou klisnu ze Stáje Umlauf sedlala ve finále KMK jezdkyňe Veronika Gajdolinová.

Bronzovou příčku si z písecké večerní přehlídky odvezla nadějná čtyřletá hnědka **Galactica F** po Galaxy (Grand Galaxy Win x Sir Sinclair) z matky po Scandic z chovu Stáje Fišer. Ač svou závodní sezonu s jezdkyňí Terezou Hábovou zahájila poměrně pozdě, zvládla s náskokem zvítězit ve finále KMK a stát se šampionkou čtyřletých drezurních klisen pro rok 2024.

Výsledky:

- 1. Enterprise**, nar. 2020, old., Fürstenball x Stedinger
- 2. Vendetta**, nar. 2021, old., Beau Dream x Don Tango

Lilibet Smoliczech

- 3. Galatica F**, nar. 2021, old., Galaxy x Scandic
- 4. Charm**, nar. 2020, ČT, Cannon Reuvekamp's Z x Heartbreak ZH
- 5. Nairobi**, nar. 2020, westf., Beau Dream x Apache

Veronika Konvalinková
Foto: archiv autora

PŘEHLÍDKA VÝKONNÝCH KONÍ PLEMENE ČT

Na Farmě Borová u Chvalšín probíhalo ve dnech 8. až 10. srpna 2025 Finále KMK ve všestrannosti a zároveň byla na programu i Přehlídka výkonných koní pro plemeno český teplokrevník.

V pátek předvedli koně mechaniku pohybu v drezurním obdélníku, v sobotu byl připraven kros pro terénní zkoušky a v neděli ráno byli koně předvedeni při kondiční zkoušce, a poté se koně plemene český teplokrevník mohli účastnit přehlídky výkonných koní. Přehlídka byla rozdělena na kategorii mladých koní a kategorii sedmiletých a starších koní. Komise ve složení Ing. Hana Civišová, Ph.D., a Karel Lacina udělovala známky za exteriér, typ a fundament. Všichni účastníci obdrželi příspěvek na dopravu v celkové výši 1 000 Kč. Nejlepší výkonní koně, kteří se na přehlídce umístili do pátého místa si odvezli i krásné památeční šerpy, stužky a poháry.

Mezi staršími koňmi se na prvním místě umístila sedmiletá **91/786 Bibien** z chovu a v majetku

Miroslava Vávry. Klisna po oldenburském drezurním hřebci 2227 Monaco z matky 1/752 Bejlies po Gaspari I má vlastní sportovní výkonnost L** ve skocích a Z ve všestrannosti. Na přehlídce jí vítězství zajistily vysoké známky za exteriér 8,4, typ 8,93 a fundament 8,37. Ze stejné mimoňské rodiny klisny SČ 555 Urna pochází i plemenný hřebec 898 Belfast Vasury, který sám úspěšně sportoval na úrovni obtížnosti stupně T ve všestrannosti.

Na druhém místě se umístil valach **91/336 Castelo** po holštýnském hřebci 2058 Castelano z matky 18/844 Arcona po Loutanos Orion. Bělouše z chovu Petra Kříže sedlal v soutěžích stupně ZL jezdec i majitel v jedné osobě pan Dušan Průcha.

Bibien

Castelo

Evita

Třetí místo na přehlídce patří klisně **90/574 Evita** po plnokrevném hřebci 1161 Tiznit (FR) z matky 49/158 Revue po Rock'n Roll. Klisnu z chovu Viktora Cipry a v majetku Ing. Adély Svobodové prezentoval jezdec Miroslav Trunda. V letošní sezoně se jednalo teprve o první start na stupni obtížnosti ST ve všestrannosti a dvojice si soutěže stupně CCI*3 odvezla výsledně šesté místo.

Výsledky sedmiletí a starší koně:

1. 8,06 **Bibien**, nar. 2018 (Monaco x Gaspari I)
2. 7,31 **Castelo**, nar. 2016 (Castelo x Loutanos Orion)
3. 7,19 **Evita**, nar. 2017 (Tiznit x Rock'n Roll)
4. 7,14 **Hintr**, nar. 2012 (Przedswit Klam x Rookery Hill)
5. 6,99 **Lotrando 12**, nar. 2018 (Lambadero x Tiznit)

Vítězem přehlídky výkonných koní se mezi mladými stal pětiletý **45/801 Numero-K** po francouzském hřebci 2595 Noowanda Semilly z matky 80/190 Sagira-K po Sagitta. Na přehlídce získal vysoké známky – za exteriér 8,93, typ 8,97 a 8,3 bodu obdržel za korektní fundament. Valach pochází z význačné kladrubské teplokrevné rodiny klisny 78 Furioso XI. V soutěžích všestrannosti jej za JK Všetice prezentuje jezdec Miloslav Příhoda. Na Borové získali i první místo v soutěžích KMK pro pětileté koně a stali se tak úřadujícími šampióny pro rok 2025.

Numero-K

Giovanni PD

Na přehlídce byl také velmi dobře hodnocen pětiletý **62/212 Giovanni PD** z chovu Jiřího Maxera. Hřebec po 2228 Porthos M z oldenburské matky Gianina po Argentinus se účastnil finále KMK pětiletých koní ve všestrannosti. Na přehlídce mu komise udělila známky 8,40 za exteriér, 8,50 za typ a 8,47 za fundament.

Červenou šerpu za třetí místo si z přehlídky výkonných koní odvezl valach **91/896 Rival de Champion** po holandském hřebci 2494 Global Champion TN z matky 1/517 Diana po Majáles. Valach z chovu Jana Dvořáka má v pěti letech vlastní sportovní výkonnost Z v drezuře, L* ve skocích a ZL ve všestrannosti. Za JK Neveklov jej sedlá jezdka Marie Smolíková, se kterou se účastnil i finále KMK v kategorii pětiletých koní.

Výsledky mladí koně:

1. 8,79 **Numero K**, nar. 2020 (Noowanda Semilly x Sagitta)
2. 8,36 **Giovanni PD**, nar. 2020 (Portos M x Argentinus)
3. 7,82 **Rival de Champion**, nar. 2020 (Global Champion TN x Majáles)
4. 7,48 **Mint**, nar. 2019 (Manillon Rouge x Silvio II)
5. 7,48 **Scharlotta**, nar. 2020 (Heartbreak ZH x Catango Z)

Veronika Konvalinková
Foto: archiv autora

Rival de Champion

TŘI VÍTĚZOVÉ DOMÁCÍ STÁJE

I přes chovatelsky a sportovně nabitý kalendář našel Spolek chovatelů sportovních koní termín pro západočeskou přehlídku hříbat a tříletých klisen. Její jedenáctý ročník se konal 29. července ve Svržně na Domažlicku. Nepříznivá předpověď počasí akci neovlivnila, protože výstava probíhala v kryté hale.

Výstavu hříbat moderovali Aleš Suchánek s Ing. Evou Mentlíkovou a komise pracovala u všech kategorií ve složení Karel Lacina, Petr Ticháček a Ing. Jakub Štěrba. Hříbata tradičně pořadatel rozdělil na české teplokrevníky, EU hříbata a CS. Zvláště soutěžili hřebečci a klisničky. Vítězové jednotlivých kategorií pak postupovali do finále, ze kterého vzešel šampion výstavy všech hříbat.

Kolekce hříbat českého teplokrevníka byla tou početně nejslabší. Je to škoda, protože na rozdíl od jiných výstav zde každý chovatel obdržel alespoň nějakou cenu či upomínkový předmět. O to se pečlivě starají manželé Hanákové spolu s Petrou Vranou. Mezi odměnami bývají tradičně krmiva, poháry, připouštění vybranými hřebci a další dary.

Klisničky českého teplokrevníka vyhrála **Zas Svržno** (Zambesi TN, Jasněnka po Jaspis) chovatelky Michaely Kodadové, v majetku jejích tří dcer Nikity, Sarah a Davidy. Otec klisničky působí v ZH Písek a v letošním roce měl u nás druhý ročník potomků. Matka Jasněnka chovu Ing. Václava Haška dosáhla ve skákání stupně S**. S Kristýnou Hofmeisterovou pravidelně vítězila v nižších skokových soutěžích a byla skutečně mimořádně užitečnou klisnou-učitelkou, ať už Kristýny, nebo Evy Landové. V letech 2020–2021 ještě závodila s Davidou Kodadovou, se kterou vyhrála oblastní přebor v Klato-

vech. Je dobře, že se tato zajímavá klisna vrátila do západočeského chovu. Michaela Kodadová už má ve Svržně ze stejného spojení rodičů o rok staršího hřebečka.

Třidu hřebečků českého teplokrevníka ovládl **Cool Dominator Mer** (Dark Dominator, Amadea po Cool Paradise) manželů Ježkových z Čečkovic. Dark Dominator, mladý černý hřebec, zvítězil jako tříletý ve skákání ve volnosti, následně byl zařazen do sportu pod Stefanem Rödlem a ve stájích v Tiefenhofu také působí. Matka Amadea závodila se Zuzanou Ježkovou v nižších skokových soutěžích. Z její rodiny pocházejí sportovní klisny Amaya a Amona. Ze spojení Darka Dominatora a Amadey už mají manželé Ježkovi loňskou klisničku Andromedu Mer, která ve Svržně také zvítězila. Nejstarším potomkem Amadey je pak Ampaira Mer po Empire a o rok mladšího hřebečka po Frisco mohla veřejnost vidět také na výstavě ve Svržně. Druhý mezi hřebečky se umístil **Fast Wind** (Cornet de Lux, Fly-Com WH po Comics) chovatelky a jezdkyňe Anety Gubaniové z Plzně.

Kolekce EU hřebečků zahrnovala většinou oldenburské skokové koně a jednoho příslušníka PK Zangersheide. Zvítězil hřebeček **Bucephalus T** (Catero, Juliaroos po Cizandro) chovatele Milana Kadlece z Luka Týn. Hřebečkův otec působí u Petra Vančury, matka – příslušnice KWPN – patří k rodině

Carrera Star

Bucephalus T

Cool Dominator

Ellyse

Ermi Lacou Jumping

Laterna Magika PN

Night Go Svržno

Quintana-M

Unicorn

Zas Svržno

1707. Druhý se umístil **Coco Z** (Contiango Z) Moniky Maierhofer a třetí **D'Artagnan SL** (Dark Dominator) Susanne Leuchter z Mileva.

Kvalitativně i početně nejobsazenější byla třída klisniček CS. Zvítězila **Ermi Lacou Jumping** (Ermitage Kalone, Jumping Blueberry po Brando) manželů Hanákových před **Quintanou-M** (Zambesi TN) chovatele Ondřeje Macána z Chudenic. Třetí se umístila **Laterna Magika PN** (Tarzan) chovatele Petra Netušila z Třebušína. Klisnička Ermi Lacou Jumping se s nejvyšším bodovým ohodnocením stala šampionkou všech hříbat. Jejím otcem je špičkový sportovní kůň Ermitage Kalone, který pod Gillesem Thomasem startoval na OH. Na svém kontě má zlaté a bronzové medaile z MS a celou řadu vítězství. Jeho hříbata jsou v této době velmi dobře

prodejná. Matka Jumping Blueberry už v chovu dala další tři potomky, nejstarší Pegasina je letos tříletá a byla ve Svržně rovněž předvedena. Potomci Blueberry jsou v rámci oblastních výstav dobře hodnoceni, protože sama klisna vyniká mechanikou pohybu. Z její rodiny pocházejí plemenci Casino a Jasper's Boy.

Kolekci hřebečků CS vyhrál **Pegas Star** (Pegase van't Ruytershof, Tatinka Jumping po Tarzan) manželů Hanákových. Druhý skončil **Carrera Star** (Carrera VDL) chovatelky Kamily Starečkové a třetí **Gold King Emerald** (Emerald van't Ruytershof) chovatelky Jaroslavy Nejmanové z Horního Slavkova.

Tříletých klisen hodnotila komise jedenáct. Mezi plemeny EU zvítězila drezurní **Saphira** (De Niro Gold, Soleil Noir po San Amour I) chovatelky Boženy Kodlové,

v majetku Elišky Šimkové z Kostelce. Klisnu v budoucnu určitě uvidíme na drezurních obdélkách právě s Eliškou Šimkovou. V rámci PK CS byla nejlepší klisnou vyhodnocena **Night Go Svržno** (Night Van De Kwakkelhoek, Berlina Go po Go On T. S.) chovatelky Michaely Kodadové ze Svržna. Se ziskem 8,4 bodu se stala nejlepší tříletou klisnou přehlídky. Klisna moderního sportovního typu měla mimořádnou mechaniku pohybu. Její otec Night působil díky Milanu Pěchoučkovi na stanici v Pernarci. Byl testován ve sportu pod Michaelou Rodovou a následně jej koupila jezdka Anna Dryden, která s ním sportuje na 160 cm. Sama Night Go Svržno zvítězila pod Renatou Borčovou ve výkonnostních zkouškách klisen v Děpoltovicích. Kolekci českého teplokrevníka vyhrála ve Svržně **La Fantastica Svržno** (Tallmann TN, Jasněnka po Jaspis)

chovatelky Michaely Kodadové, v majetku její dcery Davidy. Tato charakterní klisna, která vlastnostmi připomínala svoji matku, byla polosestrou nejlepší klisničky českého teplokrevníka z této výstavy. Zkoušky absolvovala letos v Mariánských Lázních, s výsledkem 8,08 bodu. Druhá se umístila ryzka **Unicorn** (Heartvit ZH, Úpa po Amio) chovatele Pavla Studničky, v majetku Dominiky Markové, a třetí **Ellyse** (Eldorado 45, Gama po Genius-13) chovu a majetku Václava Kaprhála.

Spolek chovatelů sportovních koní děkuje všem chovatelům za účast a ochotu jejich koně předvést, stejně jako všem, kteří se na přípravě celé akce podíleli – ať už přímo na místě, nebo v roli sponzorů.

Martina Kůstková
Foto: archiv autora

Saphira

Vivien Red po Heartbreak ZH

La Fantastica Svržno

Fast Wind

Heera po Stalypso

Pegas Star Jumping

ZKOUŠKY VÝKONNOSTI KLISEN CEJSICE

V jihočeských Cejsicích u Vimperka uspořádal Filip Žlábek a jeho tým Základní zkoušky výkonnosti tříletých klisen. Dne 19. srpna 2025 se před komisí ve složení Ing. Hana Civišová, Ph.D., Ing. Jakub Štěrba a Zdeněk Hrnčíř sešlo celkem třináct klisen.

Hřebce 2997 Aristo Z reprezentovalo pět dcer. Nejlepší výkon předvedla ryzka **18/773 Just Dance** z matky 18/443 Jackie po Lopez-17 z chovu a v majetku Zámku Skalice, s. r. o. Při skoku ve volnosti obdržela nejvyšší známku 8,47 za skokové schopnosti a známkou 8,17 byla hodnocena za styl a techniku skoku. Nad skokem ukázala velkou odrazovou sílu, dobrý skokanský luk a velmi pozitivně byla hodnocena za ochotu podat dobrý výkon. Při hodnocení mechaniky pohybu byl nejlepší známkou 8,53 hodnocen krok a 8,1 klus. V drezurním obdélníku se jevila jako poslušná ochotná klisna, která dobře vnímala pokyny své jezdkyňe. Výsledky verdikt 8,22 bodu zajistil klisně zápis do akceleračního programu.

Velmi dobře byla hodnocena i **18/800 Tarista** po 2997 Aristo Z z chovu Petra Kříže a v majetku Filipa Žlábka. Dcera klisny 18/946 Traviata po Loutanos Orion svým původem náleží k ruské plnokrevné rodině klisny 773 Turistka po Salvador. Komisi se líbil cval klisny, za který při hodnocení mechaniky pohybu obdržela 8,27 bodu. Při skoku ve volnosti předvedla sympatický výkon, byla pružná, pozorná s dobrou odrazovou silou i dobrou technikou krku a hřbetu. Skokové vloh

a dobrou pracovní ochotu i charakter ukázala při překonání zkušebního křížku, za který získala 8,5 bodu. Velmi dobrá jezditelnost a spolupráce s jezdkyňí byla oceněna známkou 8,4 bodu. Výsledek 8,21 bodu tak klisně zajistil zápis do akceleračního programu českého teplokrevníka.

Třetí nejlepší výsledek zaznamenala **18/810 Piece of My Life JW** po 2850 Eldorado 45 z matky 17/651 Pretty Lady V spol po Palisco. Klisna z chovu a v majetku Jarmily Wimmer získala od komise při zkouškách výkonnosti 8,21 bodu a splnila podmínky pro zápis do akceleračního programu. Nejvyšší hodnocení získala za mechaniku pohybu. Pod sedlem ukázala velmi pěkný elastický klus, který byl hodnocen známkami 8,8-9,2-9,0 bodu. Za cval obdržela 8,97 bodu a 8,2 za krok. Pod sedlem se jevila jako pracovitá a ochotná klisna. Za předvedení v drezurní úloze získala 8,43 bodu a známkou 8,37 byla hodnocena za překonání zkušebního křížku.

Na čtvrtém místě se umístila **Cally Rose po Cornet de Semilly** z matky Roxsila Svržno po Silverstone. Klisna z chovu Zuzany Průchové a v majetku Jany Ferenc Perníčkové získala výsledné hodnocení 8,19 bodu. Ve

Bonáta

Just Dance

Just Dance

la Sofia

Piece of My Life JW

Tarista

skoku ve volnosti zaujala komisi dobrými reflexy, pružností i dobrou silou odrazu a pěkným skokanským lukem. Nadprůměrné známky získala i za mechaniku pohybu, kde byl nejlépe 8,3 hodnocen krok a 8,23 cval. Při zkoušce pod sedlem byla uvolněná a za dobrou spolupráci s jezdcem obdržela 8,53 bodu v drezurní úloze a 8,47 bodu za překonání zkušební křížku.

I pátá klisna získala po zkouškách dobré hodnocení 8,18 bodu a zařadila se mezi klisny zapsané do akceleračního programu. Hnědka **19/104 Bonáta** po 1345 Heartbreak ŽH pochází z chovu Pavly Habichové. Matka 13/842 Sonáta po Sir Edward je rovněž zapsána do akceleračního programu s hodnocením 8,4 bodu za výkon. Bonáta ukázala sympatický vyrovnaný výkon při skoku ve volnosti i pod sedlem. Nad skokem byla dostatečně pozorná s dobrými reflexy a s dobrým záu-

hlením předních končetin. Nejvyšší známku 8,57 bodu získala za pracovní ochotu i charakter při drezurní úloze a vysokými známkami byla hodnocena mechanika pohybu, kde obdržela 8,43 bodu za cval a 8,33 bodu za krok.

Známku nad 8,1 bodu nutnou pro zápis do akceleračního programu získala i **Lilibet Smoliczech** po drezurním hřebci 3131 Locke z matky 91/22 La Sofia po Lopez-17. Mohutná oldenburgská klisna z chovu a v majetku Aleny Marchalové z Besednice ukázala dobré skokové vlohy, za styl a techniku skoku získala hodnocení 8,23 bodu. Za mechaniku pohybu získala shodně nejlepší známky 8,3 za krok i cval.

Veronika Konvalinková

Foto: archiv autora

STOLETÉ VÝROČÍ ZEMSKÉHO HŘEBČINCE TLUMAČOV (POKRAČOVÁNÍ) ŠLECHTĚNÍ CHLADNOKREVNÍKŮ NA MORAVĚ A VE SLEZSKU

Rozvoj chovu chladnokrevníků souvisel s převodem řídicí funkce na c. k. ministerstvo orby (1869) a intenzifikací zemědělské výroby. Jeho záštitou bylo zřízení Moravského spolku pro chov koní v roce 1870. Prostřednictvím spolku narůstal vliv agrární a průmyslové iniciativy šlechtit koně na ekonomické bázi. To prohloubilo disproporci mezi potřebami armády a civilního sektoru a posílilo tendenci šlechtit výkonné a spolehlivé tahouny.

Podle soupisu klisen z roku 1875 reprezentoval moravský chladnokrevný chov pouze 25 klisen, které nebyly ve zmíněném roce připouštěny. Ve stejném roce stálo na moravských připouštěcích stanicích šest norických hřebců. V následujících sezonách rostl zájem zemědělců importovat chladnokrevné plemeny především belgické proveniencí. S cílem bránit živelnému vývoji vymezilo v roce 1880 ministerstvo orby na Moravě oblast chovu belgického koně (Beskydy, Českomoravská vysočina). Zvolené lokality zdůvodnilo pomocí zaostalejších regionů. V uvedených lokalitách byly zřízeny státní i soukromé připouštěcí stanice. Na nich byli rozmístěni zejména importovaní belgičtí, v omezeném počtu noričtí hřebci, případně kříženci. Chladnokrevní plemenci připouštěli převážně tuzemské teplokrevné klisny. Kříženci byli v porovnání s teplokrevníky mohutnější a v tahu výkonnější. Chladnokrevníky předčili prostornějšími, živěj-

ším pohybem. Záměr však živelnému rozvoji nezabránil. Chladnokrevný chov zakrátko pronikl do intenzivně kultivovaných regionů především aktivitou šlechtických a velkostatkářských chovů.

Další vývoj plemenitby významně ovlivnil výbor Moravské zemědělské rady v roce 1906 rozhodnutím vyhradit slezské regiony chovu norického koně. Jím se moravské obvody staly doménou šlechtění belgického koně. Stěžejní význam pro šlechtění chladnokrevníků s využitím původních belgických zdrojů měl Seilernův hřebcín v Lukově zřízený v roce 1898. Stádo klisen tvořily importované belgické klisny doplněné tuzemskými kříženkami (belgik x norik, belgik x klusák). Jejich partnery byli importovaní belgičtí plemenci. Cílem plemenitby byl chladnokrevník převládajícího belgického genofondu. Správa hřebcína preferovala při nákupech plemenných koní ušlechtilejší, pohyblivější, méně mohutné belgiky

Moravský belgik 51 Marconi 45/37, 1937, reprezentant linie Marquis de Vraimont (foto: archiv MENDELU, archiv autora)

ardenské provenience. V období největšího rozkvětu choval hřebčín stádo čítající 139 plemenných klisen. Jeho existenci ukončila po vzniku ČSR pozemková reforma.

Poptávka po výkonných tahounech sílila rovněž v úrodných slezských regionech. Proto byli pro sezonu 1870 a další cíleně nakupováni pro slezské stanice v úrodnějších lokalitách originální noričtí plemeni. Jim byly připraveny teplokrevné dcery různého genofondu. Potomstvo vyhovující potřebám chovatelů pocházelo převážně z kombinace norických hřebců s dcerami norfolkských plemeníků Bank Up, The Great Gun, případně hřebců kmene Nonius.

Další vývoj chovu ovlivnilo rozhodnutí komitétu pro chov koní Moravské zemědělské rady z roku 1906. Jím byla chovu norika vymezena oblast západního Slezska a některé přiléhající okrsky Moravy. Ostatní chladnokrevné moravské lokality byly doménou belgiků. Po vzniku ČSR byl zmíněný princip potvrzen.

Import belgických plemeníků pro moravský chov pokračoval v prvním desetiletí existence ČSR. Z importovaných plemeníků vynikli zakladatelé linií: **51 Bayard de Heredia 25/746** (1920, po Cramignon 23/1748, z Farouche de Heredia 81469), **9 Marquis de Vraimont** (1921, po Drinker d'Hondzocht 74592, z Jeanne de Vraimont 23/22421) a **113 Successeur de Boneffe** (1928, Successeur 71838, z Folette de Momelette 29/891). Zakladatelé linií vhodně navázali na potenciál plemenných klisen a přispěli k dočasné identifikaci na Moravě chovaných chladnokrevníků belgické provenience moravský belgik.

Trvalá potřeba aklimatizovaných plemeníků konsolidovaného původu inspirovala ministerstvo zemědělství k rozhodnutí zřídit na Moravě chladnokrevný hřebčín. V roce 1930 bylo proto převedeno z hřebčína Kladruby do Tlumačova devět originálních belgických klisen, původně určených k produkci mul. V Tlumačově byly připraveny pouze originální belgickým plemeníkům. Záměrem bylo nahradit předchozí import vlastní produkcí čistokrevných plemenných koní. S omezeným počtem originálních belgických klisen však nebyl tento cíl realizovatelný. Tlumačovské stádo proto bylo doplňováno nákupem posledních zbytků lukovských klisen a klisniček osvědčených linií moravského i českého zemského

Norik 412 Albin Theseus, 1920 (foto: archiv MENDELU, archiv autora)

chovu. Partnery kmenového stáda byli Bayard de Heredia, Marquis de Vraimont, 497 Brennus a jeho syn Brennus miškovský, jehož matkou byla klisna s částečným lukovským původem.

Roku 1940 soustředila správa hřebčince plemenné klisny s potomstvem na dvoře Skály. Kapacita ustájení ani výměra pastvin neumožňovaly větší koncentraci, takže až do roku 1945 neměl hřebčín prostor k rozvoji. Počátkem roku 1945 tvořilo základní stádo 36 plemenných klisen a osm klisniček.

V období protektorátu byl stádu připáren norický hřebec 336 Gothe. Produkce belgonoriků zbrzdila vývoj šlechtění. Při přechodu fronty se převážná část belgického základního stáda stala kořistí ustupující německé armády.

V poválečném období bylo stádo obnovováno nákupem perspektivních klisniček ze zemského chovu. Významným mezníkem pro vývoj hřebčína bylo rozhodnutí ministerstva zemědělství vybudovat pro hřebčín nový objekt na pozemcích u lesa Hrabůvky. Výstavba začala v roce 1948 a byla dokončena roku 1950. Nový objekt byl pojmenován Peškov a počítalo se s kmenovým stavem 45–50 klisen.

Reprodukční základnu stáda omezily pokusy Československé akademie zemědělských věd vytvořit koně vhodné pro socialistickou velkovýrobu křížením belgických klisen se starokladrubskými a lipicánskými plemeníky. Cílem bylo účelnější využití kříženců v kultivaci a vnitropodnikové dopravě a současně snaha zmírnit úbytek fyzických stavů koní. Chladnokrevný hřebčín byl dočasně vybrán jako jedno z pracovišť realizace úkolu. Později převzala řešení úkolu jiná pracoviště.

Trvalým problémem šlechtění se stala volba kmenového plemeníka. Dominantní zastoupení ve skladbě základního stáda měly dcery 51 Marconi 45/37 (1937, po 197 Marokán 18/29) a zemské klisny po 385 Carlos d'Impe. Jejich počet omezoval prostor pro využití plemeníků na Moravě nejrozšířenější linie. Pro sezonu 1956 byl vybrán málo příbuzný plemeník linie Bayard de Heredia 2408 Barnov, kterého vystřídal 2410 Korbaj po 2132 Korálek, jehož posláním bylo posílit vliv lukovského chovu na konsolidaci genofondu stáda. Jeho partnerem byl reprezentant linie Aglaé 1125 Agripa.

Prostřednictvím zmíněných plemeníků dokázal chlad-

nokrevný tlumačovský hřebčín úspěšně konsolidovat genofond chladnokrevníků belgické provenience a tvořit typ výkonného, konstitučně pevného, pohyblivého chladnokrevníka odpovídajícího potřebám uživatelů.

Šlechtění norika ve slezských lokalitách nemělo v prvním desetiletí existence ČSR srovnatelnou podporu jako chov belgiků. Postupná konsolidace probíhala formu převodného křížení zemských klisen importovanými původními norickými plemeny. Významnou roli v tomto procesu měla hříbárna v Brankách u Opavy, družstevní slezský hřebčín ve Frýdberku (Žulové), a především hřebčín statkáře Quido Riedla v Novém Dvoře u Opavy. Výsledkem křížení byl mohutnější, v tahu výkonný a spolehlivý karosier s prostornou mechanikou pohybu, kterého preferovala remontní komise v nákupech pro vozatajstvo a dělostřelectvo. Křížením vliv noriků postupně převládal. V postupu šlechtění se významně uplatnili následující importovaní plemeni:

- **412 Albin Theseus**, 1920, po 595/399 Albin Theseus I z korutanské dcery 327 Blitz Vulkan IV,
- **419 Bravo**, 1914, po Bravo II ze štyrské dcery Constanz III-436,
- **342 Dietrich**, 1921, po 540/2 Dietrich IV z korutanské dcery 379 Oswald II,
- **41 Norbert**, 1907, po 278 Norbert II z korutanské dcery Krispin,
- **327 Vulkan Max 29**, 1928, po Max IV/852 z Klodobalda 2531/III (287/55 Gothe Vulkan IV-658).

Plemeni s označením slezský norik uváděl seznam státních a soukromých hřebců od sezony 1932. V registru plemeníků tohoto roku figuroval jediný plemeník s touto identifikací – 236 David Jistebník, 1923, po 283 David.

V období okupace byly slezské chovné okrsky součástí Německé říše. Říšská správa preferovala v plemenitbě typově konsolidovanější a mohutnější noriky bavorské provenience. Jejich vliv se projevil zvýšenou mohutností potomstva.

V závěru válečných operací utrpěl chov slezského norika velké ztráty v důsledku rekvizic a bojových aktivit. V rámci poválečné obnovy stavu koní vytvořili chovatelé nové genealogické linie. Jejich zakladatelé byli potomci plemeníků:

- **2262 Gothenscherz**, 1940, po 1382 Schrempp Vulkan VII-980 z 1868 Durtumunda (292/64 Max Diamant II 681),
- **2526 Hóllriegel (Bulba)**, 1939 po 1704 Hóllz Ritz Vulkan VI-1015 z 1240/I Fodowiga/Gretl (280/32 Max Diamant III 757).

Pouňorová kolektivizace postihla stav slezského norika výraznou redukcí početních stavů. Díky své výkonnosti v tahu a konstituční tvrdosti si zachovával pozici především v lesní těžbě. Proto bylo na farmě tehdejšího Státního statku Vítkov v Hořejších Kuncicích soustředěno stádo třiceti plemenných slezskonorických klisen. Později bylo přemístěno do nově zřízených objektů na Františkově Dvoře v Klokočově a postupně vzrostlo na 90 klisen. Úsilím vedoucího chovu pana J. Petřýla byli stádu přípařování plemeni slezskonorických původů, takže šlechtění slezského norika za těchto okolností pokračovalo.

Budova původně chladnokrevného hřebčína v Tlumačově označená Peškov (foto: archiv MENDELU, archiv autora)

Zavedením ČSN „Plemenní koně“ a jejími novelizacemi (1971, 1981) přestali být rozlišováni, podobně jako v teplokrevné plemenitbě, koně odlišného genofondu. Chladnokrevníci měli v plemenářské dokumentaci jednotné označení **chladnokrevník český**. V českých okrcích tím docházelo ke smíšení belgického a norického genofondu, zatímco správa hřebčince Tlumačov na moravskoslezských stanicích navzdory administrativnímu sjednocení nadále udržovala odlišnost genofondu obou plemen.

V desetiletí 1961–1970 byla kolektivizace prakticky ukončena. Souběžně s jejím postupem docházelo k úbytku nároku na využití potahů. Za této situace zůstávala oblast širšího využití chladnokrevníků lesní těžba. Požadavek na výkonnost v tahu doplnil v rámci priority nárok na pevnou konstituci. Ta scházela koním belgické provenience častěji než norikům. S poklesem potřeby výkonných tahounů souvisela i redukce stavů koní tlumačovského chladnokrevného hřebčína. Ta nabyla na intenzitě po roce 1965 v souvislosti s postupným přesunem stáda klusáků ze Státního statku Olomouc do objektu sloužícího belgikům. V první polovině následujícího desetiletí byl chladnokrevný hřebčín definitivně zrušen.

Polistopadovým vývojem zanikla funkce Generálního ředitelství plemenářských podniků. Část jeho kompetencí převzala Asociace svazu chovatelů koní (ASCHK). Z její iniciativy byly vypracovány řady plemenných knih vybraných chladnokrevných a teplokrevných plemen koní. Jejich schválením v roce 1995 došlo k rozdělení chladnokrevníků do těchto plemen:

- **českomoravský belgický kůň,**
- **norický kůň,**
- **slezský norik.**

Podle schválených řádů jejich plemenných knih vývoj šlechtění pokračuje. Českomoravskému belgickému koni a slezskému norikovi byl přiznán status genetické rezervy. Přiznání však bohužel výrazněji nezměnilo perspektivu jejich potřeby. Brzdou vývoje tří zmíněných chladnokrevných plemen zůstává pokračující úpadek zájmu o výkonné potahy a absence centralizovaných chovů, jejichž prostřednictvím lze účinněji korigovat tendenci šlechtění.

Drahošlav Misař,
Foto: archiv MENDELU, archiv autora

VÝBĚR NORICKÝCH HŘEBCŮ DO PLEMENITBY – KREVLICKÝ DVŮR

V sobotu 25. října 2025 se už od brzkých dopoledních hodin začalo s hodnocením norických hřebců v rámci předvýběru a následného výběru hřebců do plemenitby. Komisi tvořili čtyři členové, předseda doc. Ing. M. Maršálek, CSc., J. Zasadil, Ing. J. Štěrbová a J. Hradec. Komise posuzovala hřebce při předvedení na ruce, nejprve hodnotili exteriér v zootecnickém postoji a mechaniku pohybu, ale zároveň neméně důležitý charakter a temperament.

Noričtí hřebci jsou vybíráni do plemenitby dvoufázově, tzn. nejdříve projdou předvýběrem, který je shodný se ZV hřebců pro ostatní chladnokrevná plemena, a doporučení hřebci poté postupují do samotného výběru do plemenitby. Výběr do plemenitby je jednodenní a nahrazuje 60denní test. Zkoušku hřebci skládají v jednospreži, aby jejich výkon nebyl ovlivněn druhým hřebcem. Zkouška sestává z parkuru ve voze, těžkého tahu, ovladatelnosti v kládě (kurz stejný jako při parkuru ve voze, pouze v překážce č. 5 kočí přepřáhne na druhý konec klády) a terénní jízdy. Terénní jízda má zároveň povinnou část, kdy hřebci musí zastavit vůz v kopečku (ve směru do kopce i z kopce) a znovu se rozejít, kde komise sleduje, zda je hřebec schopný si vůz podržet v zastavení a rozjet se. Hned po dojetí terénní jízdy je hřebcům veterinářem měřena dechová

a tepová frekvence a měření se opakuje znovu po pěti minutách. Tímto opakovaným měřením se sleduje kondice hodnocených koní, protože koním s lepší fyzickou kondicí („nadýchaní“ koně) se tepová i dechová frekvence vrací do normálu rychleji.

Přihlášeno bylo celkem šest hřebců, z nichž pouze hřebec 25/30 Zipp měl již splněné ZV z Písku, kde byl předvybrán, takže ostatních pět hřebců absolvovalo v rámci předvýběru základní zkoušku výkonnosti. Po vyhlášení výsledků byl všem majitelům hřebců sdělen verdikt, že všichni hřebci byli předvybráni do výběru pro zařazení hřebce do plemenitby. Všichni hřebci absolvovali zkoušku s velmi dobrým výsledkem, přičemž nejlepšího bodového hodnocení 9,09 bodu dosáhl hřebec **25/27 René** (po 1273 Zentus Schautitz, z Ria po Heiko Schautitz XVII) chovatele Václava Dufka. **23/10 Santal Lebeda** (po 2799 Streit z Hvozdna, z 26/114 Lída po 687 Ministr) chovatele Pavla Ritticha obdržel 8,53 bodu za výkonnost a 8,05 bodu za exteriér. Rakouský hřebec **Sinbad Vulkan XX** (po Shakespeare Vulkan XIX, z Turnier-Heidi po Steinberg Vulkan XVII) Petra Procházky obdržel 8,375 bodu za výkon a 7,95 bodu za exteriér. Druhý hřebec z chovu Pavla Ritticha, **23/8 Streiter Vulkan I.** (po 2799 Streit z Hvozdna, z 23/873 Lenka po 964 Schifon), získal 8,41 bodu za výkon a 8,25 za exteriér. **25/30 Zipp** (po 2921 Zekon, z 21/369 Vranka po 1334 Direkt) Matouše Dufka, který byl předvybrán v Písku, obdržel 8,32 bodu za výkon a 8,1 bodu za exteriér. S dvouletými hřebci absolvoval předvýběr i výběr ještě hřebec o rok starší, **34/428 Gott** (po 2585 Glenn, z 34/159 Zira po 1594 Falstr) Daniely Kodadové, jemuž byla udělena

23/10 Santal Lebeda (po 2799 Streit z Hvozdna, z 26/114 Lída po 687 Ministr), chovatel Pavel Rittich

25/30 Zipp (po 2921 Zekon, z 21/369 Vranka po 1334 Direkt), chovatel a majitel Matouš Dufek

34/428 Gott (po 2585 Glenn, z 34/159 Zira po 1594 Falstr), chovatelka a majitelka Daniela Kodadová

Rakouský hřebec Sinbad Vulkan XX (po Shakespeare Vulkan XIX, z Turnier-Heidi po Steinberg Vulkan XVII), majitel Petr Procházka

Druhý hřebec z chovu Pavla Ritticha, 23/8 Streiter Vulkan I. (po 2799 Streit z Hvozdna, z 23/873 Lenka po 964 Schifon)

výjimka z důvodu ohrožení linie Gothenscherz (otec 2585 Glenn byl momentálně jediný hřebec aktivní v plemnitbě kvůli loňskému úhynu hřebce Gatsby z Ostřetína) a komise odsouhlasila jeho účast v předvýběru a výběru do plemnitby. V PK N musí matky splnit ZV, aby jejich synové mohli být plemennými hřebci, klisna 34/159 ZV nemá, proto komise přistoupila k udělení výjimky a byla odůvodněná, neboť Gott získal krásných 8,97 bodu za výkon a 7,9 bodu za exteriér.

Všichni hřebci tedy splnili všechny podmínky pro zařazení do plemnitby a od příští sezony mohou připouštět.

Ing. Michaela Šindelářová a Ing. Alžběta Matušková
AF MENDELU a Svaz chovatelů a přátel norika, z. s.
Foto: Foto Mišinda

25/27 René (po 1273 Zentus Schaunitz, z Ria po Heiko Schaunitz XVII), chovatel Václav Dufek

VÝKONNOSTNÍ ZKOUŠKY HŘEBCŮ A ZÁKLADNÍ ZKOUŠKA UŽITKOVÝCH VLASTNOSTÍ KLISEN MT 2025

Po úspěšném absolvování předvýběru hřebců, který proběhl 30. května 2025 v Lebedově, se všichni tři předvybraní hřebci sešli 12. září 2025 u zkoušek v Lebedově.

Prvním předvedeným hřebcem byl **North Star I MT-13/Norman**, ryzák narozený 13. května 2021. Jeho chovatelem je KVATRO-EKOSTATEK, s. r. o., a majitelem Zemský hřebčinec Tlumačov, s. p. o. Norman náleží k jediné linii North Starů u nás, založené hřebcem North Star III B *1944, a k rodině klisny 869 Furioso II-4.

Otcem Normana je North Star I MT/1542 North Star X-7/Jenisej, hřebec je jedním z regenerátorů moravského teplokrevníka. Pochází z motěšického chovu Slavomíra Magála a v současné době mu je již 21 let. Vyniká charakterem a snadnou jezditelností. Byl krátce testován ve sportu, kde dosáhl výkonnosti ve skocích ZL a v drezuře Z. Jeho potomstvo zatím sportuje na úrovni D:Z, S:ZM, A:ST. Otcem Jeniseje je North Star VI-18/Pupík, který sám dosáhl výkonnosti ve skocích ST. Pupíkův otec není nikdo jiný než North Star VI-K, který pod sportovním jménem Rytmus dosáhl ve skocích nejvyšší výkonnosti a byl jedním z neúspěšnějších koní tehdejšího Československa. Jenisejova matka 256 Furioso XVIII-2 je dcerou motěšického Furiosa XVIII, o jehož kvalitách svědčí, že do chovu po něm byli zařazeni hned tři hřebci. Jeho potomstvo dosáhlo výkonnosti D:L a S:S**. Je třeba zmínit i výbornou motěšickou rodinu, ze které Jenisej pochází – založila ji klisna 520 Shagya X-9, jejíž dcerou je výborná 710 Cent-45, kterou má Jenisej ve čtvrté generaci.

Matkou Normana je výborná motěšická klisna Poduška, jejíž původ je zdařilým krossem dvou przedswitovských linií, kdy jejím otcem je jeden z regenerátorů moravského teplokrevníka, hřebec Przedswit I MT/2420 Przedswit miroslavský, který je příslušníkem ryzé linie Przedswitů založené Przedswitem III-K. Původ Przedswita miroslavského je zdařilým a osvěd-

čeným krossem sportovních linií Przedswit X a Shagya XV. Hřebec potvrzuje dlouhověkost těchto linií, sám se dožil ve zdraví třiceti let. Ač nespotoval, jeho potomstvo dosáhlo výkonnosti D:S, S: ST, C: L a A: S. Poduška je matka plemenného hřebce Furioso XII MT-1/Faris, který byl prodán na Slovensko a dalších dvou klisen zařazených do PK MT. Matka Podušky, 239 Przedswit XVII-32/Duchna, zase náleží k hnědé linii Przedswitů a jejím otcem je jeden z nejlepších skokových koní Slovenska, Przedswit XVII-Mot., který pod jménem Ares dosáhl ve skocích výkonnosti TT a jeho potomstvo dosáhlo výkonnosti D: L, S: ST a C: Z. Bohužel se narodil do špatné doby, která znamenala odklon od původních rakousko-uherských kmenů, a tak nebyl dostatečně využit v chovu a jeho potomstvo následně ve sportu.

North Star I MT-13/Norman je elegantní hřebec mírně delšího rámce s dobrou horní linií, v požadovaném typu a korektního fundamentu. Jeho jediným nedostatkem je spíše průměrná mechanika pohybu v kroku a klusu. Předvedl však velmi dobré skokové schopnosti při skoku ve volnosti, na drezurním obdélníku prokázal dobrou jezditelnost a poradil si i na parkuru. V krosu trošku zazlobil u průjezdu vodou, nicméně se nechal přesvědčit a rybníkem projel. Hřebec má 75,2 % původních genů, 6,9 % genů A 1/1 a 0,6 % genů plnokrevného araba. Jeho míry jsou KVH 166, KVP 177, OH 193 a Ohol. 21,5 cm. Je prochovaný na vynikajícího skokana North Star VI-K/Rytmus ve 3 x 5 generaci a na Przedswita III-K v 5 x 5 generaci. Za exteriér hřebec obdržel 8,1 bodu a zkoušku absolvoval s hodnocením 8,43 bodu. Stal se tak vítězem výkonnostních zkoušek hřebců.

Druhým předvedeným hřebcem byl **Przedswit IV MT-59/Darius**, ryzák narozený 10. dubna 2020.

Jeho chovatelem i majitelem je Marek Richter. Hřebec náleží k ryzí linii Przedswitů založené Przedswitem III-K *1925, dříve se jako zakladatel linie uváděl jeho otec Przedswit VII, a k rodině klisny 5-18 Divoška. Jedná se o velmi mohutného jedince korektního exteriéru, v typu spíše mnohostranně užitkovém.

Otcem Daria je Przedswit IV MT/2975 Przedswit Lukas, jeden z regenerátorů moravského teplokrevníka, plemeník, který byl v chovu poměrně dost využit. Bylo po něm zatím zařazeno do chovu sedmáct klisen a jeden hřebec. Celkem dal 71 hříbat, poslední se narodila v roce 2021, takže některá na zařazení teprve čekají. Lukas v důsledku úrazu sám nespotoval a jeho potomstvo také nebylo ve sportu příliš využíváno, což je škoda, protože teprve v poslední době se začíná objevovat na kolbištích několik jeho potomků a nevedou si špatně. Zatím dosáhli výkonnosti D: S a S: L**. Jeho syn Przedswit IV MT-52/Óthila se umístil ve Svržně ve skákání ve volnosti mezi koňmi šlechtěnými na sportovní výkonnost na krásném čtvrtém místě a letos to úspěšně zopakoval ve Frenštátě, kde získal medailové třetí místo a se ziskem 8 bodů si vysloužil přezdívku „Letec“. Druhým otcem v linii je 2219 Przedswit X-61, kterého postihl stejný úraz jako jeho syna Lukase, takže také nespotoval, ale produkoval mnohostranné potomstvo s výkonností D: ST, S: T**, C: ST a A: T. O jeho kvalitě svědčí, že do chovu po něm byli zařazeni hned čtyři

hřebci, z toho tři byli využíváni v chovu moravského teplokrevníka. Kromě Lukase to byli Przedswit miroslavský a Przedswit Wibstr. Dlouhověkost této linie dokládá skutečnost, že Przedswit Lukas se dožil 27 let a Przedswit miroslavský dokonce 30 let. Za zmínku stojí i Lukasova matka, klisna JM 2454 Lukretia, po Luk žlutavský. Tato klisna dala několik potomků, kteří dosáhli výkonnosti T** ve skocích a v zápřeži.

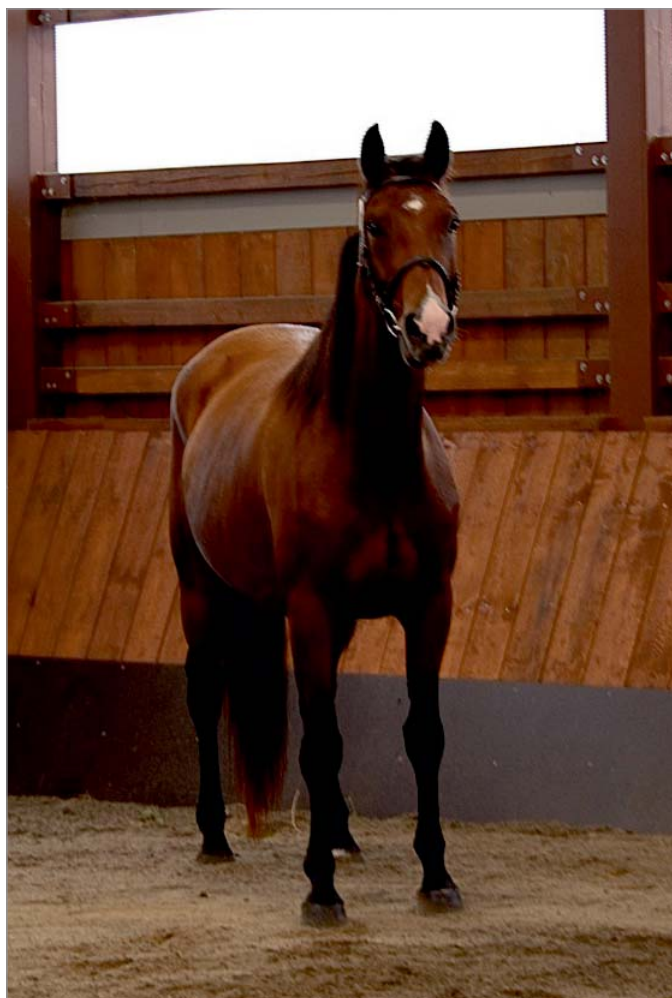
Matkou Daria je 81/56 Dara po dalším regenerátorovi moravského teplokrevníka, hřebci Przedswit III MT/2974 Przedswit Klasik. Tento hřebec krátce sportoval a v jediném roce dosáhl výkonnosti ve skocích „S“. I když měl ve sportu pouze šest potomků, dosáhli výkonnosti D: S S: ZL, C: Z, E: S a A: T. Přes své nesporné kvality nebyl v chovu dostatečně využit. Jeho otcem byl výborný Przedswit Horymír, který skákal pod sportovním jménem Premiér na úrovni „T“ a jeho potomstvo této kvality dosáhlo ve skocích i v zápřeži. Klasikova matka Klerika byla sportovně prověřená v drezuře na úrovni S a dala celkem dvanáct hříbat. Bába VČ 1336 Diana byla rovněž sportovně prověřená klisna s výkonností D:Z, S: L a s výkonností potomstva D: S, S: ZM a E: Z.

Sám **Przedswit IV MT-59/Darius** je mohutný, kostnatý hřebec s dobře vyjádřeným pohlavním výrazem, dobrou horní linií, suchého fundamentu

s kratší holení a prostorným širokým kopytem. Disponuje dobrou mechanikou pohybu v kroku, spíše průměrnou v klusu a předvedl také skokové schopnosti při skoku ve volnosti. Při zkouškách předvedl dobrou jezditelnost a kros absolvoval bez jediného zaváhání. Hřebec má 60,1 % původních genů, 20,7 % genů A 1/1 a 0,3 % genů plnokrevného araba. Jeho míry jsou KVH 168, KVP 178, OH 203 a Ohol. 22 cm. Je prochovaný na Przedswita X-Alb. ve 3 x 5 generaci a na plnokrevného Diadéma ve 4 x 4 generaci. Hřebec obdržel hodnocení 7,8 bodu za exteriér a 8,37 za zkoušky.

Třetím a posledním předvedeným hřebcem byl jediný představitel plemene ČT **53/64 Przedswit FR. Will**, hnědák narozený 29. března 2020. Jeho chovatelem je Společnost chovatelů koní – MORAVA a majitelkou Věra Mikulecká Francová. Hřebec náleží k hnědé linii Przedswitů založené Przedswitem VIII Pib./Wies. *1913 a k rodině založené klisnou Gina.

Otcem Willa je Przedswit IX MT/1867 Przedswit Jung, hřebec dovezený z Polska až jako devatenáctiletý, přesto zde působil v chovu do svých 30 let. Jung náleží k plemeni malopolský kůň, v Polsku sportoval a dosáhl výkonnosti T ve skocích. Jeho otcem je jeden z nejlepších polských skokových koní angloarabský Dresk, který skákal na úrovni TT a má na svém kontě i několik mezinárodních umístění. Jeho potomstvo dosáhlo nejvyšší výkonnosti ve všech třech klasických jezdeckých disciplínách a ve všestrannosti má i mezinárodního vítěze. Jeho kvalitu dokládá, že jeho zmražené sperma bylo velmi rychle prodáno hlavně do Německa a Rakouska. Otcem Dreska je 9340 Przedswit XIII-4, který je synem Przedswita XIII-K, jenž úspěšně působil i v našem chovu a zanechal po sobě řadu kvalitních sportovních koní. Matka Dreska, klisna Drina, vnáší do původu plnokrevnou angloarabskou krev prostřednictvím svého děda Ambana. Do chovu byli zařazeni čtyři její synové, z toho jeden z nich působil v chovu v Německu. Za zmínku stojí i Jungova matka 6572 Juta, která je prochovaná na tlumačovského hřebce 96 Przedswit VIII-21 a kromě Junga je matkou ještě dalších tří plemenných hřebců.

Matkou Willa je klisna 49/208 Urela, která náleží k ryzé linii Przedswitů, kdy jejím otcem je 2609 Przedswit Klam, který sám úspěšně sportoval ve skocích na úrovni ST a produkoval mnohostranné potomstvo, které dosáhlo výkonnosti D: S, S: T**, C: L a A: TT. Otcem Klama byl další výborný skokan až do úrovně T, Przedswit Horymír, který skokové schopnosti spolehlivě předával i na své potomstvo. Matka Urely, 53/922 Ulari, je dcerou výborné drezuristky JM 4283 Uršuly, která začínala jako skokanka, kde dosáhla základní úrovně a krátce poté byla ježděna drezurně až do úrovně „T“, její potomstvo dosáhlo úrovně „S“ ve skocích. Uršula je matkou šestnácti hříbat, z toho osm klisen je zařazeno do chovu moravského teplokrevníka. V původu Uršuly je zajímavý její otec, plnokrevný 228 Lampas (Wiesenklee – Laguna), výkonnost potomstva D:T, S:L**, C:S, a hlavně děd, rovněž plnokrevný 2127 Val II (Masis – Vatelina), vynikající skokan, který zvítězil na MČR a svůj talent předával i svému potomstvu, které dosáhlo výkonnosti D:S, S: ST, C:T.

53/64 Przedswit FR. Will je hřebec mírně delšího rámce s vyšším podílem krve anglického plnokrevníka a araba. Vyniká mechanikou pohybu v kroku i klusu a komisi zaujal skokovým projevem. Kros absolvoval bez problémů jen s drobným zaváháním. Hřebec má

29,8 % původních genů, 36,7 % genů A 1/1 a 3,2 % genů plnokrevného araba. Míry Willa jsou KVH 168, KVP 176, OH 189 a Ohol. 20,5 cm. Je prochovaný na plnokrevného angloaraba Amban XXOO ve 4 x 5 generaci a na 96 Przedswit VIII v 5 x 5 generaci. Za exteriér hřebec obdržel 7,5 bodu a za zkoušky 8,12 bodu.

Po zkouškách hřebců následovala základní zkouška užitkových vlastností klisen. Bohužel byla přihlášena pouze jedna účastnice, klisna **Furioso XIV MT-7/Harmony**, hnědka narozená 8. května 2021. Jejím chovatelem i majitelem je Jan Turnovec. Klisna náleží k maďarské linii založené hřebcem Furioso XXVIII M *1902 a rodině klisny 89 Emila.

Otcem Harmony je Furioso XIV MT/2155 Richard G, elegantní, ušlechtilý hřebec, jehož původ je zdařilým krossem výkonných furiosovských linií s výrazným vlivem Gidrana. Richard G byl prověřen ve sportu, ve všech třech klasických jezdeckých disciplínách a také v záprěži a získal výkonnost D:Z, S:ZM, C:Z a A:T. Jeho potomstvo je zatím velmi mladé a na svou sportovní kariéru teprve čeká. Otcem Richarda G je Furioso I MT/5150 Furioso blažovický, jehož několik inseminčních dávek se pro chov moravského teplokrevníka podařilo zachránit. Hřebec sám nespotoval, ale produkoval mnohostranně zaměřené potomstvo, které dosáhlo výkonnosti D:L, S:L**, C:S a A:T. Linie dále pokračuje přes kladrubské hřebce Furioso XLVII-Ka Furioso XXXIX-K k maďarskému Furioso XXII-MEZOH. Za zmínku stojí i matka Furiosa blažovického JM 1 Jiskra KPKK, která je dcerou kladrubského Furiosa XVIII-4 a ten je synem asi nejlepšího kladrubského Furiosa XVIII-K, který byl producentem výkonných skokových koní až do stupně T. Matka Richarda G je klisna 57/642 Rony, která dala sedm hříbat a její potomstvo bylo úspěšné i ve sportu, kde dosáhlo výkonnosti D:L, S:L**, C:ZL a A:T. Otcem Rony je další z regenerátorů moravského teplokrevníka Gidran I MT/Gidran XVI-6/Gordon, velmi charakterní hřebec prověřený ve sportu D:L a S:ST a ve sportu má i úspěšné potomstvo s výkonností D:S, S:L**, C:Z, A: TT a E:Z.

Matkou Harmony je klisna Furioso VIII MT-1/Forhamy, která je příslušnicí další maďarské linie založené hřebcem Furioso XXIII-M *1889. Jejím otcem je Furioso VIII MT/1590 Hamlet, hřebec s výborným původem, kdy jeho otcem byl Furioso XI MT/1735 Franky, který byl jako plemeník prodán do Maďarska, kde i úspěšně sportoval. Matka Hamleta, klisna tzv. vysoko v krvi 196 Silná byla úspěšná steep-lerka a prověřená byla i na parkuru. Jejím otcem je úspěšný dostihový kůň Silvaner, úspěšný v chovu i ve sportu, což dokazuje jeho všestranně sportovně nadané potomstvo s výkonností T ve všech třech klasických jezdeckých disciplínách. Matkou Silné je klisna 133 Hugben-25 po dalším úspěšném producentovi sportovních koní, plnokrevníkovi Hugben (GB), který je synem z Francie importovaného výborného Behistouna, po kterém bylo do chovu zařazeno

kromě Hugbena šest dalších hřebců. Za zmínku stojí i matka Hugbena-25, klisna 753 Astyanax po dalším výborném francouzském importu, hřebci Astyanax (Djebel – Thaouka), který byl bohužel v chovu využit jen málo, jeho synem je i známý několikanásobný vítěz VP Korok. Pozornost si zaslouží také otec Forty, hřebec Furioso XIX-1/Felix, mohutný kostnatý hřebec, který k nám byl zapůjčen ze Slovenska, stál několik let na stanici u pana Souška, kde krátce i sportoval a ve skocích dosáhl výkonnosti ZL. Jeho potomků bylo ve sportu vidět jen málo, i tak ale dosáhli výkonnosti L ve skocích i drezuře.

Furioso XIV MT-7/Harmony je souladná, dostatečně mohutná, přesto ušlechtilá klisna mírně delšího rámce ve výborném typu s dobrým pohybem v kroku i klusu. Její míry jsou KVH 160, KVP 170, OH 198 a Ohol. 20,5 cm. Předvedla dobrou ovladatelnost na drezurním obdélníku i ochotu k práci při krosu a při zkoušce v tahu (trojí zabrání). Klisna má 46,4 % PG, 34,8 % genů A 1/1 a 0,3 % genů plnokrevného araba. Je prochovaná ve 2 x 4 generaci na Furiosa blažovického. Klisna obdržela od komise hodnocení za exteriér 7,7 bodu a za zkoušky 8,51 bodu a může být zařazena do HPK klisen MT.

Marie Urbanová

Foto: Mgr. Božena Soušková

ÚSPĚŠNÝ VÍKEND ČESKÉ EKIPY NA VÝSTAVĚ NĚMECKÉ REGIONALSCHAU SACHSEN-THÜRINGEN

V sobotu 20. září 2025 se ve městě Mechelroda uskutečnila poslední německá výstava pro velšské pony, cob a welsh part-bred. Výstava, které se zúčastnilo i jedenáct koní z České republiky, se pro naše zástupce stala velmi úspěšnou.

Tato regionální výstava si v Německu získává stále větší oblibu, což potvrzují rostoucí počty přihlášených koní, letos jich bylo celkem šedesát. Pro šampiona výstavy byla připravena Overseas Medal od WPCS. Posuzování výstavy přijal známý a oblíbený posuzovatel z Velké Británie John Llewellyn-James (Avonvalley Stud).

Již první výstavní třídu vyhrálo hříbě českého chovu **Eruanno Sweet Abigail** (Oostdijk's Ceridwen Mírdain X Shamrocklake Sweetlife Camelia) z chovu a v majetku Kristýny Stránské.

Následovaly třídy a později šampionát mladých koní, kde znovu čeští zástupci brali důležité body. Svou třídu ročních a dvouletých welsh mountain pony vyhrála plavá klisna **Hookbirds Freya** (Twrog Brenin Aur x Cefnfedw Lilly) v majetku Kristýny Stránské. Mezi koňmi do tří let v sekci D se dařilo klisně **Mischel Lady Isabell** (Fronarth Be Dutch x Llanarth Nina) z chovu Michaely Pešíkové a v majetku Gabriely Zatloukalové. Mischel Lady Isabell vyhrála svoji třídu mladých koní sekce welsh cob a později se stala šampionkou mladých všech sekcí.

Po šampionátu mladých koní následovaly třídy dospělých, kde se českým zástupcům opět velmi dařilo. Ve třídě sedmiletých a starších klisen sekce A zvítězila **Voermanhof Xtra Special** (Isllyn Hornet x Voermanhof

Pretty Hylight) z belgického chovu manželů Aertsových a v majetku Ondřeje Bláhy. Vyhrála v dobře obsazené třídě devíti klisen. Později se stala šampionkou sekce welsh mountain pony a potvrdila své kvality, protože v letošní sezoně na žádné výstavě nebyla ve své sekci poražena.

V sekci C měla Česká republika dva své zástupce. Třídu klisen vyhrála **Alpinhorse Faith** (Neuaddparc Welsh Reply x Limetree Fragrance) z chovu Petry Březinové a v majetku Michaely Pešíkové. Ve třídě hřebců se předvedl tříletý **Turfhorst Calon Lan** (Tyntyla Man O War x Tyntyla Catkin) odchovaný holandskou stájí

Bookhamlodge Leeann

Turfhorst Calon Lan

Lusima Šarming-Zavi

Turfhorst, nyní v majetku Jany Prouzové, který ve své třídě také vyhrál. Oba čeští koně uspěli i v šampionátu, šampionkou se stala Alpinhorse Faith a titul vicešampiona získal Turfhorst Calon Lan.

Další úspěch přišel ve třídách dospělých sekce D, kde ve velmi silně obsazené třídě deseti klisen zvítězila klisna českého chovu **Pretoria Moonlight** (Menai Master Imp x Pretoria Marion) chovatele Marwin, s. r. o., a v majetku Ondřeje Bláhy. Druhé místo získala **Bookhamlodge Leeann** (Geler Mathias x Abergavenny Princess Zara) v majetku Michaely Pěkníkové a Gabriely Zatloukalové. Obě klisny si v šampionátu rozdělily titul šampionky a vicešampionky sekce podle umístění ve třídě.

V sekci welsh part-bred byli dva zástupci z České republiky. Klisna **Lucky Jess** (Nebo Luka x Luneta) z majetku a chovu Kateřiny Opavové obsadila ve své třídě druhé místo. Velmi úspěšný byl tříletý hřebec z chovu Ludmily Mikešové a v majetku Simony

Mikešové **Lusima Šarming Zavi** (Zaval v. h. Enkershof x Rohan Šíla). Hřebec zvítězil ve své třídě a stal se šampionem celé sekce welsh part-bred.

Lusima Šarming Zavi potvrdil svůj úspěch v Ceně tříletých všech sekcí, kde zvítězil mezi jedenácti přihlášenými koňmi, na třetím místě v tomto šampionátu se umístil i hřebec Turfhorst Calon Lan.

Celkový šampionát dne přinesl radost české reprezentaci, protože do finále se probodovalo šest zástupců z Čech a titul Supreme Champion získala klisna z českého chovu Pretoria Moonlight v majetku Ondřeje Bláhy (Oreon Stud). I titul Reserve Supreme Champion putoval do Čech, a to zásluhou klisny Bookhamlodge Leeann.

Děkujeme za krásnou reprezentaci všem zúčastněným a přejeme mnoho výstavních i chovatelských úspěchů do dalších let.

Anna Prouzová
Foto: Michaela Pešíková

Angelis Faith

Pretoria Moonlight

CENA ASCHK ČR PRO NEJLEPŠÍHO MLADÉHO VYSTAVOVATELE NA NÁRODNÍ VÝSTAVĚ NPS 2025

Ve spolupráci s ASCHK ČR jsou vždy na dvou výstavách Národní pony společnosti (NPS) oceňováni nejlepší mladí vystavovatelé sezony. Těmito dvěma výstavami v letošní sezoně byly květnový Šampionát nativních britských plemen v Kolesách, kde toto prestižní ocenění získala Martina Kolaříková, a Národní výstava NPS 2025, která se konala na stejném místě.

Pozvání posuzovat přijali paní Anna Stevens a pan Robert Parker-Jones z Velké Británie. Zatímco na ostatních výstavách NPS bojují mladí vystavovatelé o umístění a ceny sponzorů, na dvou výše uvedených výstavách do hry vstupuje ještě další faktor, a sice postupové místo do velkého finále, kde nejlepší z nich obdrží hlavní cenu, kterou je obrovský pohár věnovaný ASCHK ČR a také vynikající dort z dílny paní Jitky Kafkové.

Třídy mladých vystavovatelů patří dlouhodobě nejen k nejoblíbenějším a nejobsazenějším speciálním třídám, ale jsou i třídami, kde české děti a junioři podávají mimořádné výkony srovnatelné s evropskou špičkou a sklízejí obdiv a chválu zahraničních posuzovatelů. V Kolesách o postup do velkého finále soutěžilo 42 mladých vystavovatelů všech věkových kategorií. Ti byli rozděleni do pěti samostatných tříd, z nichž se vždy první dva umístění kvalifikovali do finále. Více jak polovina startujících předváděla ve výstavním kruhu některého ze zástupců čtyř čistokrevných velšských

plemen, kteří také v ČR tvoří nejpočetnější skupinu ze všech mountain a moorland plemen. 21 % dětí a juniorů startovalo se shetlandskými poníky, mezi nimiž byli jak zástupci mini typu, tak standardů. Kromě toho jsme ve výstavním kruhu viděli rovněž reprezentanty WPBr, irských kobů, connemara pony a českých sportovních pony.

Do top desítky se probojovaly tyto dvojice: šestiletá **Barbora Kisová** s klisnou Kaydrith Sparkling Tiara (GC Fenix), která ve třídě pro nejmladší věkovou kategorii zvládla na výbornou obě části prezentace včetně korektního otočení koně na středové čáře; sedmiletá **Tereza Olexová** s valachem Kennbery Gauner (Stáj Svídnice); **Anna Kratochvílová** s klisnou Lenny (GC Fenix), která ukázala při práci s koněm úžasný klid a byla schopná ho udržet pozorného; **Regina Olivová** s klisnou Threestars Dancing Rose (Farma Baštěk); **Mia Lee** s valachem Benji from Tofi (Farma Baštěk), která předvedla po všech stránkách vynikající výkon, výborně odhadla potřebné tempo a dobře pracovala

Anna Matějková a Trawel Vipper

Barbora Kisová, Kaydrith Sparkling Tiara a Anna Stevens

Cena ASCHK ČR

Jakub Joura, Marah Sammy a Robert Parker-Jones

Finále – TOP 10

s výstavním postojem; **Sofie Kim** s klisnou Threestars Dancing Rose (Farma Baštěk); **Martina Kolaříková** s klisnou Mischel Bonediges (Stáj Forte Svárov), která skvěle předvedla svou klisnu v obou částech této výstavní třídy; **Anna Buchtová** s valachem Trawel Amant (Kokoranč); **Simona Tučková**, která výborně pracovala s valachem Maranatha Llachar Cherub (hřebčín Vallaro) jak v postoji, tak v pohybu; a **Anna Matějková** s valachem Trawel Vipper (hřebčín Vallaro). Dvě soutěžící z Farmy Baštěk se do finále kvalifikovaly se stejným koněm, proto po vzájemné dohodě jedna z nich, Regina Olivová, nastoupila do finále s valachem Threestars Duke.

Dvě třídy mladých vystavovatelů posuzovala samostatně paní Anna Stevens, tři další pak na protějším výstavním kruhu pan Robert Parker-Jones. Už posuzování jednotlivých silně obsazených tříd bylo velmi náročné, neboť úroveň výkonů, které mladí vystavovatelé předváděli, byla vysoká a všichni soutěžící bez rozdílu si zaslouží velikou pochvalu. O jejich umístění rozhodovala kvalita jejich vystavovatelského umění, jejíž důležitou součástí je schopnost vystavovatele navázat s koněm potřebný kontakt a správně s ním komunikovat. Finále pak hodnotili oba posuzovatelé společně. Všichni kvalifikovaní se opětovně předvedli posuzovatelům v klusu po obvodu výstavního kruhu a následně se postavili své koně do řady a aktivně vystavovali. Posuzovatelé si je jednotlivě obešli a vzájemně

porovnávali předvedené výkony. Už jen propracovat se sítí základních kol mezi desítku nejlepších je obrovský úspěch každého účastníka finále a všichni, kteří se tak daleko dostali, na sebe mohou být opravdu pyšní. Po vzájemné poradě se oba posuzovatelé shodli na tom, že druhou letošní Cenu ASCHK ČR pro nejlepšího mladého vystavovatele získá a do „síně slávy“ vstoupí osmiletá **Anna Kratochvílová** vystavující klisnu plemene velšský horský pony Lenny. Tato talentovaná vystavovatelka ukázala, že si díky svému klidnému přístupu dokáže dobře poradit i s temperamentnějším koněm a ve finále zopakovala svůj vynikající výkon ze základního kola. Krásný pohár, který věnovala ASCHK ČR,

Předání Ceny ASCHK ČR Ing. Lenkou Gotthardovou

Martina Kolaříková a Mischel Bonediges

Mia Lee a Benji from Tof

Regina Olivová a Threestars Dancing Rose

osobně předala viceprezidentka ASCHK ČR Ing. Lenka Gotthardová.

NPS rovněž v každé třídě mladých vystavovatelů odměnila speciální cenou nejlépe ustrojeného předvádějícího. Toto ocenění získali Tereza Olexová, Lili Buchtová, Jakub Joura, Eliška Kotroušová a Eliška Hájková.

Za dlouhodobou podporu tříd mladých vystavovatelů děkujeme nejen ASCHK ČR, ale také paní Jitce Kafkové, která upekla pro vítěze vynikající dort, společnosti SPaZ, s. r. o., Míčov a Krmivům Smečno, kteří

Simona Tučková a Maranatha Llachar Cherub

věnovali soutěžícím v těchto třídách krásné věcné ceny. Věříme, že vystavování koní bude i nadále zajímavou aktivitou pro děti a juniory a všem, kteří zatím na tuto prestižní cenu nedosáhli, přejeme v příštím roce tu pomyslnou kapičku štěstí, která je posune k jejich vytouženému cíli. Se všemi se těšíme na viděnou v příští výstavní sezoně.

Iveta Lewingerová a Rafífa Hamoudová

Foto: Viktor Král

ČESKÝ TEPLOKREVNÍK NA MČR DĚTÍ A JUNIORŮ

Na začátku srpna čekal na děti, mladší a starší juniory vrcholový meeting v parkurovém skákání. Po čtyři dny hostil Resort Equitana Martinice nejlepší jezdce v jednotlivých kategoriích.

Každoroční atraktivní podívanou je MČR družstev, kde společně fandí týmoví kolegové, zástupci jednotlivých stájí, přátelé i rodiny jezdců. Diváci i přes nepřízeň počasí dokázali naplnit tribunu v Martinicích do posledního volného místa a vytvořit tak pro jezdce jedinečnou atmosféru, která je typická pro soutěže nejvyšších úrovní.

Český teplokrevník si dlouhodobě drží status všestranného plemene. Cílem šlechtění je ušlechtilý, korektní a lehce jezditelný kůň, který je na základě svého temperamentu, charakteru, prostorné a elastické mecha-

niky pohybu, skokových vloh a pevného zdraví vhodný pro všechny druhy výkonnostního jezdeckého sportu a pro volnočasové aktivity. Koně plemene český teplokrevník jsou i nadále v našem chovu velmi oblíbení, snadno dostupní a hojně využívání jako školní koně pro výuku začínajících jezdců. Na MČR se tak potkávají koně, kteří se svými jezdci sportovali v soutěžích nejvyšší obtížnosti a nyní dělají zkušené průvodce pro mladé jezdce, ale i koně, které si mladí nadějní jezdci do soutěží připravují sami pod dohledem svých trenérů. Mezi koňmi ve velmi početném startovním poli

Arista 4

Blanchette

Casilia

Cocoa Girl

Christin-L

JLB Finja

je třeba vyzdvihnout koně plemene český teplokrevník, kteří jsou odchováni na domácí půdě a směle konkurují zahraničním importům.

Na MČR jsou všechny soutěže tříkolové. Po splnění kvalifikace se nejmladší jezdci v kategorii dětí účastní soutěží stupně L na obtížnosti 115 až 120 cm. Mistryní České republiky v kategorii dětí se stala Karolína Studničková z Jezdeckého centra Zájezd s klisnou **16/949 Quibell** po 996 Volonter-T z matky Marquis po Lancaster. Jedenáctiletá klisna z chovu Zdeňka Hrnčíře má vlastní sportovní výkonnost S** a svou jezdce spolehlivě provází od roku 2024. Jejich sportovní kariéra se vyvíjí slibně, společně zvítězili i v CJČ v Litomyšli, které se konalo v rámci 10. kola Českého skokového poháru.

Na druhém místě se po třech čistě zajetých kolech umístila Emma Dohnalová s holštýnským hřebcem **2895 Alantino** (Alant x Larimar). Koně plemene český teplokrevník v této soutěži sedlala i Hana Šmejkalová. S klisnou **67/946 Christin-L** po holštýnském hřebci 1744 Christon z matky 67/924 Capy po Catango Z zajely dvě čistá kola, ale čtyři trestné body ze soboty je připravily o lepší výsledné umístění. Těsně za nimi se na patnácté příčce umístila Dominika Zelená s klisnou 90/27 Arion M po 1471 Al Cambero z albertovské matky 73/377 Agáta po Lombard.

V týmové soutěži družstev přispěla ke zlatu Severočeské oblasti jezdce Dominika Zelená s klisnou **16/856 Arista 4** (Aristo Z x Polling) a Anna Pivoňková

s jednadvacetiletým valachem **67/61 Falko** po 2782 Ballast z matky 67/746 Fanda po Mykonos-54.

Za stříbrný tým Severní Moravy startoval jezdec Adam Moštěk s klisnou **65/343 Cocoa Girl** po Drosselklang II z matky Cabana po Calvero a Lenka Hrušková sedlala sedmiletou klisnu **70/819 Canturie B** po Aristo Z z matky 61/579 Caile po Cassilius.

Na třetím místě se umístily děti z Vysočiny. V čtyřčlenném družstvu soutěžila Sofie Blažková s klisnou **90/125 JLB Finja** po Lantino z matky 67/49 Flér po Faraday a Tereza Váňová s klisnou **43/290 Blanchette** po Pinot Grigio z matky 41/292 Bowle po Varadero.

Mladší junioři závodí na úrovni obtížnosti L**(120 cm) až S*(125 cm). Po napínavém rozeskakování se mistryní České republiky stala Eva Rothová s valachem **2482 Galen** po 1053 Guidam Sohn. Dvojice z Jezdeckého centra Zájezd zajela čistě všechna tři kola a zaslouženě stanula na stupních vítězů. Matka 16/715 Lareda po 2805 Le Patron z chovu Zdeňka Hrnčíře pochází ze stejné úspěšné rodiny holandské klisny Marquis jako výše zmiňovaná klisna Quibell.

Ze stejného chovu, ale tentokrát z věhlasné kladubské teplokrevné rodiny klisny 16 Toborzó pochází klisna **91/174 Quinci** po 1154 Quick Lauro Z z matky 18/595 Gartina po 794 Corsár. Drobnou hnědku sedlala po dobu mistrovství jezdce Dominika Hrnčířová z Jezdeckého klubu Proseč pod Křemešním. Po vítězství v prvním kole na úrovni obtížnosti L** (120 cm)

Lyjanera

přišla v sobotu smolná chyba a po čistě zajatém třetím kole se dvojice umístila na výsledném pátém místě.

Starší sestra Aneta Hrnčířová sedlala klisnu **16/936 Casilia** po Casino Berlin z matky 16/715 Lareda po Le Patron. Dvojice v kategorii starších juniorů zajela velmi slibně dvě úvodní kola. V sobotu dokonce předjela sama sebe s osmiletou klisnou **91/522 Hermina** po 1345 Heartbreak ZH. S její matkou Casilií se i přes dvě chyby nedělním kole umístily na krásném výsledném čtvrtém místě. Mezi staršími juniory získala mistrovský titul jezdkyň Klára Hlaváčková s valachem Leander-W po Carrera VDL.

Plemeno český teplokrevník reprezentovala také klisna **91/303 Margie** po Caruso z matky 19/213 Mamba po Mr. Cox, kterou sedlala Viktorie Šimková z TJ Bořeň Svinčice a do desátého místa se umístila i Barbora Šafratová s klisnou **90/3 Lyjanera** po Lyjanero z matky 79/130 Amanita po Lordano.

V týmové soutěži juniorů na úrovni obtížnosti L**(120 cm) zajela obě kola čistě Beáta Horáková s valachem **40/608 Ari von Risto** po Aristo Z z matky 8/457 Rachel po Ramiro-47 a velmi dobře si vedla i Viktorie Šimková se sedmiletým valachem **74/377 Martinic** po francouzském hřebci Manillon Rouge z matky 74/294 Alex po Aristo Z. Hřebce Arista na pozici otce měla i klisna **53/679 Goldrista**, kterou za Severomoravskou oblast sedlala Anna Humplíková.

Margie

Nejllepší týmový výsledek zaznamenala Eliška Berperátová ze stáje Pegas Děpoltovice, která si klisnou **90/679 JLB Niobara** po Aristo Z z matky Norika-Wawo po Lord Caletto z mistrovství odvezla stříbrnou medaili za tým Karlovarské oblasti.

Slovní spojení „Aristo najisto“ je oblíbeným rčením mnoha chovatelů koní plemene český teplokrevník. Kvalitní exteriér potomstva dokázaly i tříleté klisny ve finále celostátní přehlídky, kde se jeho dcery umístily na druhém a třetím místě. Soutěže skoku ve volnosti se v letošním ročníku účastnily čtyři jeho dcery plus dvě dcery hřebce 2686 Ares RPV z chovu pana Vitáska. Na MČR dětí a juniorů mezi koňmi českého chovu jeho jméno doslova kralovalo a výčet jeho potomků mluví za vše:

- 16/806 **Amizar**, nar. 2010
 - 40/608 **Ari von Risto**, nar. 2010
 - 16/856 **Arista**, nar. 2011
 - 53/679 **Goldrista**, nar. 2013
 - 90/396 **Goldvita**, nar. 2016
 - 70/819 **Canturie B**, nar. 2018
 - 90/679 **JLB Niobara**, nar. 2017
- Aristo na pozici matky:
- 90/557 **Elvisto**, nar. 2017
 - 74/377 **Martinic**, nar. 2018

Veronika Konvalinková
Foto: archiv autora

KONĚ PLEMENE ČT VE FINÁLE KMK VŠESTRANNOST

Finále KMK ve všestrannosti se v letošním roce odehrálo na farmě Borová u Chvalšín. Nově vybudovaná Kamír Aréna si získala mezi jezdci velkou oblibu již při jihočeském oblastním mistrovství, které se konalo o týden dříve 1.–3. srpna 2025. Finále KMK bylo pořádáno v rámci mezinárodních závodů Bohemia Eventing Tour, které se uskutečnily 7.–10. srpna 2025.

Příjemné srpnové počasí a velká účast domácích i zahraničních jezdců byly odměnou pořadatelům za jejich úsilí o zkvalitnění jezdeckého areálu na Borové. V pátek zahajoval třídní meeting drezurní test, v sobotu byla na řadě terénní skoková zkouška a v neděli ověřil kondici závodních dvojic závěrečný parkur. Český teplokrevník byl jako vždy ve startovním poli hojně zastoupen.

Na nejvyšší úrovni CCI3*-S zvítězila rakouská jezdkyň Charlotte Dobretsberger s oldenburským valachem **Simsalabim MT** (Sakrileg x Rubistein I). Šestnáctiletý valach **3/630 Chesterton** po 1216 Comics a jeho stájový kolega **24/286 Baloo The Bear** po 1085 Cascavello z matky 63/600 Bára po Ballast reprezentovali plemennou knihu českého teplokrevníka s jezdkyň Adélou Císařovou.

Ještě lépe si vedl jezdec Miroslav Trunda s osmiletou klisnou **90/574 Evita** po plnokrevném hřebci 1161 Tiznit (FR) z matky 49/158 Revue po Rock'n Roll. Hnědka z chovu Viktora Cipry se na mezinárodních závodech umístila na výsledném šestém místě.

V soutěži obtížnosti CCI2*-S si nejlépe z českých jezdců vedla jezdka Marie Smolíková s klisnou **91/755 Diwa** po 1942 Warness ZH z matky 1/517 Diana po Majáles. Klisně z chovu Jana Dvořáka pomohl k výslednému třetímu místu bezchybně zajatý nedělní parkur. Naopak v úvodní páteční drezurní zkoušce se povedl dobrý výsledek Petru Myškovi s klisnou **44/766 Kirby** po francouzském hřebci 5245 Pezetas du Rouet z matky 44/728 Kaila po Varadero.

Na stejné úrovni obtížnosti S* se konalo i finálové kolo KMK pro kategorii šestiletých koní. Vítězem se stal jezdec Miloslav Příhoda s valachem **Aligator** po francouzském hřebci Alligator Fontaine. Jako druhý se umístil Matěj Sukdolák s valachem **47/27 Mint** po 1028 Manillon Rouge z matky 41/405 Haiti po Silvio II. Nadějný valach z chovu Ivety Leitnerové vykazuje velmi dobré výsledky i na mezinárodních závodech a je slibným želízem ohni do příští sezony.

V soutěži CCI1*-Intro startoval jezdec David Navrátil s šestiletým valachem **90/749 Colys** po 2225 Cola z matky 54/606 Jurista po Aristo Z. Na odchovanci MVDr. Josefa Lysáka byla po dobře zajatém krosu třetí den znát únava na parkuru a náročnou soutěž dokon-

čil na výsledném devátém místě.

Na start otevřené soutěže stupně ZL se postavilo celkem 23 dvojic. Z koní plemene český teplokrevník si nejlépe vedl valach **91/336 Castelo 1** po holštýnském hřebci 2058 Castelano z matky 18/844 Arcona po Loutanos Orion. Bělouše z chovu Petra Kříže sedlal za EquiTeam Otín jezdec Dušan Průcha. Dobrý výsledek zaznamenala i Eliška Opravilová s hřebcem **44/518 Hintr** po 2609 Przedswit Klam z plnokrevné matky Hinta po Rookery Hill (GB). Dvojice zvítězila v terénní i v drezurní zkoušce, ale chyby na parkuru pro ně znamenaly až výslednou sedmou příčku.

V polovině startovního pole se umístila Markéta Krausová s klisnou **36/417 Valery Blues** po 679 Nabuchodonosor z matky 21/519 Venezis po Dietward 7. Klisna z chovu Ing. Vojtěcha Suda svým původem přísluší k napajedelské plnokrevné rodině klisny Valencia. V soutěži ZL se na start postavil i sedmiletý **49/598 Lotrando** po Lambadero z matky Tina po Tiznit z chovu Viktora Cipry a s jezdka Marií Beranovou v sedle.

Mezi koňmi soutěžícími v KMK bylo nejpočetnější startovní pole v kategorii pětiletých. Ze čtrnácti koní bylo sedm příslušníků plemenné knihy český teplokrevník. Na celkově pátém místě se umístila klisna **43/947 Salisbury** po 1977 Stalypso z matky 90/302 Barbie po Burberry. Klisnu z chovu JŠ Valdštejská obora sedlala mladá jezdka Kristýna Příkrylová.

Barbie

Castelo

Evita

Hintr

Chesterton

Lotrando

Nessie

Numero K

Jako čtvrtá se ve finále KMK umístila Diana Lochmanová s hannoverským valachem **Quaid Gold** po Quaid z chovu Ing. Josefa Blokeše.

Výsledná třetí příčka po výborně zjetém krosu patřila Adéle Svobodové s klisnou **Nessie** po 5283 Cornet de Semilly z matky 42/466 Naomi po Jetro. Druhé místo ve finále KMK obsadil Matyáš Dáňa s nadějnou klisnou **59/354 Scharllota** po píseckém hřebci 1345 Heartbreak ZH z matky 59/970 Samanta po Catango Z. Dvojice zajela velmi pěkný kros a získali nejlepší známky po skokové zkoušce. Komise hodnotila známkou 9,0 styl skoku i předpoklady pro všestrannost.

Šampionem KMK v kategorii pětiletých koní ve všestrannosti se pro rok 2025 stal jezdec Miloslav Příhoda s valachem **45/801 Numero K** po Noowanda Semilly z matky 80/190 Sagira K po Sagitta. Se ziskem 8,94 bodu dvojice s přehledem zvítězila v drezurní zkoušce a dobré známky zaznamenali i při stylovém hodnocení terénní zkoušky. Valach kladrubského chovu se zároveň stal vítězem přehlídky výkonných koní plemene český teplokrevník. Gratulujeme a doufáme, že tuto dvojici budeme moci sledovat i v příštím roce ve vyšších soutěžích.

Otevřená soutěž stupně Z nabídla velmi různorodé startovní pole. Vítězem se stal indický jezdec Fouaad Mirza s šestiletým hřebcem **Chemin D'Or**. Jediným zástupcem plemenné knihy český teplokrev-

ník byla Kristýna Vávrová s klisnou **91/786 Bibien** po 2227 Monaco z matky 1/752 Bejlies po Gaspari I. Čistě zjetý parkur a dobrý výsledek z terénní zkoušky zajistil dvojici výsledné čtvrté místo.

Chovatelsky nejzajímavější je vždy finále KMK čtyřletých koní v soutěžích všestrannosti. Jejich výkon si zaslouží velké uznání, neboť připravit mladé koně do náročného závodu a udržet je po tři dny ve výborné kondici není nic snadného. Kvalifikaci do finále KMK mohou koně absolvovat na libovolných soutěžích všestrannosti v ČR nebo v zahraničí na požadovaném stupni obtížnosti, hodnocených dle pravidel ČJF na trestné body. Pro rok 2025 se do finále kvalifikují koně, kteří dokončili minimálně jednu soutěž požadovaného stupně a současně splnili kvalifikační limity. Čtyřletí koně musí absolvovat nejméně jednu soutěž „ZK“ s výsledkem stejným nebo lepším, než je minimum kvalifikačních požadavků:

- Drezurní zkouška: max. 45 tr. bodů (tj. 55 %)
- Terénní zkouška: jeden kvalifikační výsledek bez trestných bodů na překážkách plus jeden kvalifikační výsledek s max. 20 tr. body na překážkách.
- Skoková zkouška: max. 16 tr. bodů na překážkách.

Po úvodní drezurní finálové zkoušce se vedení ujala Kateřina Novotná z Jezdeckého klubu Flamenco Sloupno. Valach **74/458 Mercury** po 1028 Mannilon Rouge z matky 74/291 Claire po Calin D'Espoir z chovu

ŠCHK-Kubišta předvedl nejlepší mechaniku pohybu a vysokou známku 8,5 získal za jezditelnost. Dvojici se dařilo i v krosu, kde obdrželi známky 7,3 za cval mezi překážkami i za předpoklady pro soutěže všestrannosti. S celkovým ziskem 25,8 bodu se dvojice pro rok 2025 stala šampiony KMK mezi čtyřletými koňmi v soutěžích všestrannosti.

Terénní zkouška se vydařila i jezdce Janě Bartošové s klisnou **31/3 Carmine** po Come Undone z matky 71/411 Mia po Landos. Komise u ryzky z chovu Jana Chýleho ocenila dobrou spolupráci s jezdce i dobrý cval. Celkové druhé místo si dokázaly udržet i po zajištění skokové zkoušky, kde zajely velmi pěkný parkur a klisna ukázala dobrou práci předních končetin i pěkný styl skoku.

Třetí den zaznamenala nejlepší výsledek ze skokové zkoušky Andrea Novotná s klisnou **9/946 Primrose Czenkow** po 2687 Wrangler ZH z matky 9/540 Petal Honey po Przedswit Lionel. Sympatická hnědká obdržela nejvyšší známku za styl skoku i za předpo-

klady pro všestrannost. Výsledek 5,78 bodu však stačil pouze na výsledné čtvrté místo.

Veronika Konvalinková

Foto: archiv autora

Valery Blues

Salisbury

Scharllota

DRUHÝ ROČNÍK MISTROVSTVÍ ČR CONNEMARA PONY A PART-BRED CONNEMARA

Irské plemeno connemara pony si již řadu let získává srdce jezdců po celém světě pro svou všestrannost, ochotu a vyrovnaný temperament. Tito elegantní a také houževnatí poníci původem z drsné oblasti Connemara na západním pobřeží Irska vynikají nejen v drezuře, skocích, či všestrannosti, ale jejich dobré pracovní vlastnosti a jezditelnost ocení všichni jezdci také při každodenní práci. Všechny tyto vlastnosti společně s vynikajícím charakterem z nich činí také skvělé pony vhodné pro práci s dětmi.

V České republice se jejich chov a sportovní využití systematicky rozvíjí pod záštitou České Asociace Connemara Pony (CACP), která od roku 2020 podporuje chovatele, jezdce, vede plemennou knihu a věnuje se propagaci tohoto jedinečného plemene.

V letošním roce uspořádala CACP druhý ročník **Mistrovství ČR connemara pony a part-bred connemara** (jedinci s minimálně 25 % registrované connemara krve) a zároveň první ročník **Juniorského šampionátu CACP** určeného čtyřletým a pětiletým koním a koním startujícím prvním rokem. Všechny mistrovské soutěže včetně Juniorského šampionátu

CACP proběhly v krásném prostředí Jezdeckého klubu hřebčína Suchá u Litomyšle.

Drezurní mistrovství

Prvním letošním mistrovstvím bylo to drezurní, které se konalo 7. června 2025. Na startu jsme mohli vidět sedm čistokrevných connemara pony, kteří absolvovali dvoukolovou soutěž na úrovni DU-A a L0. Všichni účastníci předvedli krásné a vyrovnané výkony.

Mistrovský titul získala **Anna Kristýnová** s klisnou **Letterfore Tina** (Caherlistrane Bay x Hazel Lady po Frederiksminde Hazy Match) s celkovým výsledkem 66,887 %. Na druhém místě se umístila **Viktorie**

Vokounová s valachem **Knockbridge Time Square** (Carnabay Mirah x Gortbrack Lady po Mac Owen) s 66,358 %. Třetí příčku obsadila **Anna Urbanová** s klisnou **Ballinaclough Island Girl** (Crosskeys Rebel x Oranisland Star po Moy Johnny's Pride) s výsledkem 65,048 %.

Celkové výsledky:

výsledné pořadí	jméno jezdce	jméno koně	majitel	výsledky		
				1. kolo	2. kolo	celkem
1	Kristýnová Anna	Letterfore Tina	Petra Charvátová	66,932%	66,842%	66,887%
2	Vokounová Viktorie	Knockbridge Time Square	Viktorie Vokounová	68,637%	64,079%	66,358%
3	Urbanová Anna	Ballinaclough Island Girl	Kateřina Šedivá	65,227%	64,869%	65,048%
4	Novotná Pola	Knockbridge Joey	Bonanima s.r.o.	64,546%	64,737%	64,642%
5	Pitrová Jana	Trabane Scout	Jana Pitrová	63,182%	62,000%	62,591%
6	Novotná Pola	Kinamara Kinnitty Rebel	Bonanima s.r.o.	60,682%	61,079%	60,881%
7	Pitrová Jana	Drummin Raven	Jana Pitrová	57,841%	58,158%	58,000%

Partnery drezurního mistrovství byly společnosti Litex, Pony Tools a Hřebčín Bonanima.

Všestrannostní mistrovství

Druhým mistrovstvím letošní sezony bylo mistrovství ve všestrannosti (CNC 90), které se uskutečnilo 13. září 2025. Navzdory dopolední nepřízni počasí předvedly všechny dvojice soustředěné výkony v drezurním obdélníku a s jistotou zvládly i parkurovou zkoušku. Počasí se naštěstí umoudřilo během terénní zkoušky, kterou nakonec všechny dvojice dokončily bez penalizace na překážkách i bez penalizace času.

Z mistrovského titulu se radovala **Viktorie Vokounová s valachem Knockbridge Time Square**, která dokončila soutěž s celkovým výsledkem 33,3 trestného bodu. Druhým nejlepším výkonem se na stříbrný stupínek posunula **Pola Novotná s plemenným hřebcem Knockbridge Joey (Fear An Tí x Gortbrack Lady po Mac Owen)**, která v průběhu celé soutěže obdržela 36,6 trestného bodu. Bronzovou příčku obsadila **Anna Urbanová s klisnou Ballinaclough Island Girl** s celkovým výsledkem 37,8 trestného bodu.

V těsném pořadí následovaly dvojice **Anežka Novotná s Penancing-Brook Bailys** (Boy George x Penancing-Brook Pandora po Hohnhorst Jaro), **Pola Novotná s Kinamara Kinnitty Rebel** (Crosskeys Rebel x Moom Beam po Kylemore Rocky) a **Kristýna Hamerníková s Addrigoole Bella Rose** (Moorland Snowy River x Addrigoole Blazer po Tulira Robuck).

Celkové výsledky:

výsledné pořadí	jméno jezdce	jméno koně	majitel	výsledky			
				drezura	parkur	terénní zk.	celkem
1	Viktorie Vokounová	Knockbridge Time Square	Viktorie Vokounová	33,3	0	0	33,3
2	Pola Novotná	Knockbridge Joey	Bonanima s.r.o.	36,6	0	0	36,6
3	Anna Urbanová	Ballinaclough Island Girl	Kateřina Šedivá	33,8	4	0	37,8
4	Anežka Novotná	Penancing-Brook Bailys	Bonanima s.r.o.	38,8	0	0	38,8
5	Pola Novotná	Kinamara Kinnitty Rebel	Bonanima s.r.o.	38,9	0	0	38,9
6	Kristýna Hamerníková	Addrigoole Bella Rose	Hamerník s.r.o.	39,4	0	0	39,4

Poděkování patří sponzorům, kterými jsou Jezdecké potřeby Dulkaj Lanškroun, Hamerník, s. r. o., a Hřebčín Bonanima.

Skokové mistrovství a Junior šampionát CACP

Sezону uzavíralo skokové mistrovství, které se konalo 11. října 2025, a jehož součástí byl i první ročník **Junior šampionátu CACP**. Tato soutěž byla určena nejen mladým koním (čtyřletým a pětiletým),

Junior šampionát – Anna Sixtová a Killan Robin

ale i koním startujících prvním rokem.

Junior šampionát probíhal jako dvoukolová soutěž na úrovni ZZ (80 cm) a ZM (90 cm). O vítězi rozhodoval celkový počet trestných bodů a čas druhého kola. Do soutěže nastoupili čtyři velmi naděšní pony. Vítězem se stal pětiletý valach **Knockbridge Time Square** s jezdky **Viktorií Vokounovou**, který tímto potvrdil své výjimečné schopnosti napříč disciplínami. Druhé místo si vybojovala prvním rokem startující klisna **Kinamara South Carolina** (Mirah Junior x Lookout Joker's Girl po Ashfield Jovial Joker) s **Anežkou Mikulášovou**. Třetí příčku obsadil pětiletý valach **Trabane Scout** (TRA Bhain Ceileog x Rabawn Freebie po Quilca Silver) s **Janou Pitrovou**, a čtvrté místo si domů odvezl pětiletý valach **Killan Robin** (Konockferry Cheeky Boots x Killaan Lady po Robin Hood) s **Aničkou Sixtovou**.

Partnerem tohoto šampionátu byla společnost Pizza Giovanni.

Celkové výsledky:

výsledné pořadí	jméno jezdce	jméno koně	majitel	výsledky			
				ZZ	ZM	ZZ	ZM
1	Viktorie Vokounová	Knockbridge Time Square	Viktorie Vokounová	0	57,21	0	50,53
2	Anežka Mikulášová	Kinamara South Carolina	Filip Jansa	0	58,43	0	54,2
3	Jana Pitrová	Trabane Scout	Jana Pitrová	0	59,18	8	56,76
4	Anna Sixtová	Killan Robin	Jan Sixta	0	55,24	8	60,88

V rámci samotného skokového mistrovství, které bylo rovněž dvoukolové s obtížností ZM (90 cm) a Z (100 cm), se představilo šest dvojic. O vítězi rozhodoval celkový počet trestných bodů a čas návazného rozeskakování v soutěži Z. Na nejvyšší stupínek dosáhla **Kristýna Hamerníková s klisnou Addrigoole Bella Rose**, druhé místo obsadila part-bred connemara klisna **Tracy (Diamant 424 x Trinity po Avar)** se **Sárou Navrátilovou** a jako třetí se umístila **Pola Novotná s plemenným hřebcem Knockbridge Joey**.

Partnerem skokového mistrovství byla společnost Apotheke – bylinné čaje.

Celkové výsledky:

výsledné pořadí	jméno jezdce	jméno koně	majitel	výsledky					
				ZM	Z	rozeskakování	rozeskakování		
1	Kristýna Hamerníková	Addrigoole Bella Rose	Hamerník s.r.o.	0	61,88	0	63,5	0	24,16
2	Sára Navrátilová	Tracy	Jana Navrátilová	0	61,44	0	61,67	0	24,78
3	Pola Novotná	Knockbridge Joey	Bonanima s.r.o.	0	60,88	0	66,28	4	37,68
4	Anežka Mikulášová	Farmhill Julie	Petra Jansová	0	57,27	4	58,07	-	-
5	Pola Novotná	Kinamara Kinnitty Rebel	Bonanima s.r.o.	4	64,32	4	67,86	-	-
6	Anežka Novotná	Penancing-Brook Bailys	Bonanima s.r.o.	0	62,48	8	79,63	-	-

Junior šampionát – Anežka Mikulášová a Kinamara South Carolina

Junior šampionát – Viktorie Vokounová a Knockbridge Time Square

MČR skoky – Pola Novotná a Knockbridge Joey

Junior šampionát – Jana Pitrová a Trabane Scout

MČR drezura – dekorování

Poděkování

Česká Asociace Connemara Pony děkuje všem jezdcům, trenérům, majitelům a chovatelům za jejich práci, odhodlání a lásku k tomuto jedinečnému plemeni. Zvláštní poděkování patří partnerům, kteří mistrovské soutěže podpořili: společnostem Litex, Jezdecké potřeby Dulkař, Pizza Giovanni, Apotheke – bylinné čaje, Pony Tools, Hamerník, s. r. o., a Hřebčínu Bonanima. Budeme se těšit na setkání se všemi příznivci plemene connemara pony a part-bred conemara v roce 2026 na třetím ročníku mistrovských soutěží pod hlavičkou CACP, a věříme, že stejně jako v letošní sezoně uvidíme i v příštím roce v jejich podání vynikající výkony napříč všemi jezdeckými disciplínami.

Kristýna Novotná

Foto: Marcel Runštuk, Sára Valentová

MČR skoky – Kristýna Hamerníková a Addrigoole Bella Rose

MČR drezura – Anna Kristýnová a Letterfore Tina

MČR skoky – Sára Navrátilová a Tracy

MČR všestrannost – Anežka Novotná a Penancing-Brook Bailys

MČR všestrannost – Anna Urbanová s klisnou Ballinaclough Island Girl

MČR všestrannost – Pola Novotná a Knockbridge Joey

MČR všestrannost – vítězný Knockbridge Time Square s Viktorií Vokounovou

OHLÉDNUTÍ ZA 70. MISTROVSTVÍM SVĚTA V ORBĚ A SOUTĚŽEMI V ORBĚ KOŇMI V ROCE 2025

V minulém čísle časopisu Koně jsme informovali o dalším dvacetiletí konání mistrovských soutěží v orbě koňmi, které se letos uskutečnily při jubilejním 70. Mistrovství světa v orbě v Horoměřicích u Prahy. Protože se do tohoto sdělení z důvodu rozsahu nevešlo vše, dovoluji si tímto ještě krátké doplnění jak k již tradičnímu Mistrovství ČR, tak i k pokračování „Ruchadla bratranců Veverkových“, které se doposud dvaceti ročníky konalo v Pardubicích.

V souvislosti s letošním premiérovým spojením těchto stěžejních soutěží v orbě koňmi na jednom místě a ve stejném termínu (jak víme, výstava Koně v akci v Pardubicích byla předloni rozhodnutím Dostihového spolku ke škodě ukončena), je nutné v předstihu zmínit, že se zatím rýsuje pokračování stejným dvou-denním způsobem, jako tomu bylo letos. Traktorové Mistrovství ČR v orbě se v příštím roce uskuteční třetí zářijový víkend v Jaroměři pod patronátem zdejší podkovářské školy (Střední škola řemeslná) a souběžně den předem proběhne i další ročník již úspěšně zavedené soutěže v orbě studentů středních škol. Přímo se tak nabízí uspořádat spolu s nimi též dva dny našeho orání, a to jak XXII. MČR v orbě koňmi, tak i XXII. roč-

ník „Ruchadla“. Tato myšlenka je sice ještě „ve hvězdách“, ale budeme se samozřejmě snažit ji uskutečnit, zvláště když je partnerem jediná střední škola vychovávající u nás budoucí podkováře.

Ale zpět k výše uvedenému ohlédnutí; doplním ještě Pamětní list, který obdrželi všichni účastníci. Byl opatřen podpisem tajemníka partnerské ASCHK ČR Ing. Slávka Políčka, hlavního rozhodčího Ing. Pepy Našince, předsedy světové oráčské organizace WPO Larse Gammelvinda a předsedy naší oráčské organizace SOČR Ing. Luboše Neuderta, Ph.D. Použita byla stylová litografie akademického malíře a grafika Emila Kotrby. Věřím, že mnozí čtenáři ještě pamatují více než desetiletý cyklus vydávaný v tomto časopise za redakce Markéty Novákové s názvem „Koně Emila Kotrby“.

V minulém článku byla také zmíněna závěrečná fotografie všech zúčastněných, a proto ji dnes dodatečně uvádíme. Pro úplnost si dovoluji zopakovat i původní popis vztahující se k zachyceným osobám: závěrečného ceremoniálu soutěží v orbě koňmi se spolu se všemi soutěžícími a sborem rozhodčích a s hosty zúčastnili Ing. Pavel Toulec (za spolupřítomností AGRIVEP Velké Přílepy, a. s.), dále děkan TF ČZU doc. Ing. Jiří Mašek,

Slavnostní ukončení Ruchadla – společná fotografie

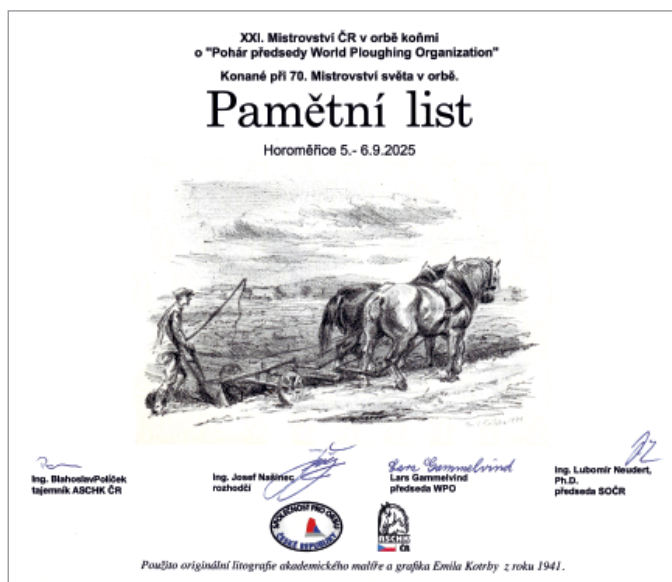
Vítězný a šťastný Oskar Sněhota

Ph.D., (oba v pokleku zleva s kokardami) a další za ČZU hlavní organizující doc. Ing. Petr Novák, Ph.D., (třetí zleva vzadu), vedle něj Pepa Našinec a před nimi Jarda Straka. Ostatní účastníky na společné fotografii již nejmenuji, byli uvedeni na minule publikovaných fotografiích.

A na závěr ještě přidám šťastného vítěze Oskara Sněhotu s cenným modelem ruchadla pro rok 2025 nad hlavou. Jak již bylo minule řečeno, Oskar je pravidelným účastníkem soutěží v koňské orbě a těchto cen v podobě ruchadel různého provedení má doma docela hezkou sbírku – jak mi nedávno potvrdil, je jich už celkem dvanáct!

Za Výbor Společnosti pro orbu ČR (a jeho koňskou část)

Ing. Jan Navrátil, CSc.
Foto: Šárka Švejdová

WORKING HUNTER SHOW 2025

Uprostřed letních prázdnin, v termínu 2. srpna 2025, se konal na Jízdárně Lhota u Brandýsa nad Labem další ročník tradiční Working Hunter Show, který Národní pony společnost uspořádala ve spolupráci právě s Jízdárnou Lhota. Výstavu posuzovala paní Iveta Lewingerová.

Jejím prvním úkolem bylo zhodnotit výkony v kombinované třídě Working Hunter Pony – Training Stakes, kde byla otevřena dvě oddělení. Úkolem každé dvojice bylo v první fázi překonat připravený parkur sestávající z přírodních překážek, který byl hodnocen na styl koně a po jeho dokončení ve druhé fázi předvést posuzovateli individuální úlohu na úrovni Open Ridden. Každá fáze byla samostatně bodována a součet bodů z obou fází pak rozhodoval o pořadí v soutěži. V prvním oddělení na překážkách, jejichž výška se pohybovala mezi 40 a 50 cm, zvítězila **Anna Buchtová** s WMP valachem Trawel Amant (Kokoranč). Tato dvojice předvedla bezchybný parkur a do druhé fáze postoupila se 74 body. Za individuální úlohu k tomuto výsledku pak přidala dalších 14 bodů a dosáhla celkového skóre 88 bodů. Dobrou startovní pozici po první fázi měla i **Nikola Hajšmanová** s valachem irského koba Kuky Vostrý (V. A. P. E. M. Černotín) – 73 bodů, která ve druhé fázi k tomuto výsledku přidala dalších 14 bodů za individuální prezentaci a dokončila tak celou soutěž

s 87 body na druhém místě. Bronzovou příčku si vybojovala **Vally Bouchalová** rovněž s Kuky Vostrý, jejíž bodové hodnocení bylo poznamenáno neposlušností na parkuru.

V oddělení, kde se výška překážek pohybovala mezi 60 a 70 cm, zvítězila **Lucie Jadrná** v sedle velšského koba Maesnewydd Grand Slam (Jízdárna Lhota), kteří stejně jako vítězové předchozího oddělení předvedli bezchybný parkur a byli i dobře hodnoceni při individuální prezentaci. Celkem dosáhli 88 bodů. Druhé místo obsadili zástupci JS Stáj Moulisových **Jana Pitrová** a pětiletý valach Trabane Scout plemene connemara pony. I přes drobnou chybu na parkuru dokázala tato dvojice dokončit soutěž se ziskem 82 bodů. Třetí místo obsadila **Monika Piosková** s klisnou plemene slovenský športový pony Kalima v majetku Jiřího Mlčka.

Na tyto kombinované výstavní třídy pak navázaly jezdecké výstavní třídy všech úrovní, které vyplnily celé dopoledne. Zde se celkové hodnocení každé dvojice skládalo z hodnocení exteriéru a typu dle příslušného

Open Ridden – dekorování

WHP Training Stakes – dekorování

Pohled na třídu Nadějí Lead Rein

MM – Prima Delu's Flynn

MM – Prima Proud Fidelio

MM – Stal Maasdijk's Pretty Perfect

plemenného standardu (50 %) a z hodnocení výkonu (50 %). Ve třídě Open Ridden obhájili své letošní první vítězství z květnového Šampionátu nativních britských plemen v Kolesách **Jana Pitrová** a mladý valach plemene connemara pony Drummin Raven (JS Stáj Moulisových). V jejich podání jsme viděli velmi dobrou prezentaci ve skupině i v individuální úloze a valach získal vysoké hodnocení za exteriér a typ. Na druhou příčku se vyhoupli zástupci JK Valdar **Petra Lukešová** a klisna irského koba Loretta. U této dvojice by paní posuzovatelka chtěla pochválit zejména uvolněnost a lehkost celého předvedení s krásnými krokovými pasážemi. Třetí místo náleží WPBr valachovi Chardonnay s jezdky **Sabinou Němcovou** (JK Unicorn), který nese nejen díky svému skvělému charakteru velký potenciál i pro juniorské jezdecké třídy. Za podporu děkujeme společnosti KMITEX a společnosti POKO KRMIVA.

I mezi juniory se bojovalo o cenné body do celoročního hodnocení. Po několika letech se do výstavního kruhu vrátila úspěšná „speciálkářka“, klisna velšského pony Limetree Valencia, která byla při svém posledním startu v kariéře velkou oporou juniorské jezdce **Anně Matějkové** při jejím premiérovém startu v této jezdecké třídě. Společně skvěle zvládly obě části této jezdecké třídy a dojevy si pro vítězství, k čemuž přispěly i velmi dobré známky za exteriér a typ. Poníka pro juniorskou třídu lze obecně charakterizovat tak, že má být přiměřeně živý, ochotný a spolupracující a měl by na pokyny jezdce reagovat bez prodlení, ale neměl by

jezdcovým pokynům předbíhat. S tímto problémem se trošičku potýkal valach Trawel Amant (Kokoranč), kterého předváděla **Anna Buchtová**. I v jejich podání jsme jinak viděli velmi dobrou prezentaci ve spojení s dobrými známkami za exteriér a typ, což jim vyneslo stříbrnou příčku. Třetí místo obsadil **Kristián Lukeš** s klisnou irského koba Loretta (JK Valdar). Za podporu děkujeme společnostem KMITEX a POKO KRMIVA.

Třída začínajících jezdců byla z důvodu většího počtu přihlášených rozdělena do dvou oddělení. V prvním oddělení nejlepší výkon podala **Miluška Černá** s valachem WMP Pretoria Factor (Farma Černý – Benátky). Valach se výborně prezentoval při společném předvedení ve skupině, dobře zvládl individuální úlohu s korektními cvalovými pasážemi a k tomu získal i dobré známky za hodnocení exteriéru a typu. Druhé místo si vybojoval **Dominik Lukeš** v sedle shetlandského valacha Lille Rosendals Merlin (JK Valdar). Tato dvojice má ještě rezervy v udržení stabilního přilnutí, využití celého prostoru výstavního kruhu a cvalových pasáží, stejně jako třetí umístěná dvojice **Lili Buchtová** a Trawel Amant (Kokoranč).

Ve druhém oddělení se na vrchol propracovala opět **Miluška Černá**, tentokrát s klisnou plemene velšský pony Linde Hoeve's Martina (Farma Černý – Benátky). Tato dvojice patří k těm zkušenějším a v loňském roce se stala šampionkou seriálové soutěže NPS DESPI First Ridden šampionát. Pro reprezentanty JK Dobrošov, **Markétku Mrzenovou** a shetlandského valacha

MMPBr – Blue Star JM

Black and White Domino, je naopak tato sezona premiérovou, ale i přesto již společně dosahují vynikajících výsledků. K nim patří nesporně i druhé místo v této výstavní jezdecké třídě. I když do společného předvedení ve skupině by to chtělo vnést více klidu, individuální úloha, ačkoliv byla pouze klusová, byla zajata velmi dobře a valach byl také dobře hodnocen po stránce exteriéru a typu. Třetí místo obsadila **Vally Bouchalová** s valachem irského koba Kuky Vostrý (V. A. P. E. M. Černotín). Za podporu děkujeme společnosti DESPI paní Jitky Pšeničkové.

Výstavní jezdecké třídy umožňují jezdecké využití jezdcům všech věkových kategorií. Ti nejmenší mohou startovat ve třídách Lead Rein, kde jim s vedením poníka ještě pomáhá vodič. Ve třídě pro čistokrevná MM plemena a MMPBr s KVH do 122 cm zvítězila teprve pětiletá **Viktorie Vojislava Vostrá** se shetlandskou klisnou Air of Chestnut Stable a vodičem paní Annou Vostrou Čadovou (V. A. P. E. M. Černotín). Tato klisna ukázala svůj vynikající charakter, ochotu a trpělivost, a pomohla této malé jezdce vystoupat až na „zlatý stupínek“. Druhé místo si vybojovala **Lili Buchtová** s valachem Trawel Amant a vodičem paní Lenkou Buchtovou (Kokoranč), třetí místo obsadila jedna z nových tváří letošní sezony, **Tereza Olexová** a WMP valach Kennbery Gauner (Stáj Svídnice).

Třída Nadějí je otevřena pro jezdce, kteří se Lead Rein tříd pod hlavičkou NPS účastní prvním nebo druhým rokem. Na Lhotě jsme ve výstavním kruhu mohli vidět jezdce od pěti do sedmi let. Při svém premiérovém startu zazářila pětiletá **Ema Pěnkava** s WMP klisnou Trawel Raketou a vodičem paní Lenkou Pěnkava Kotroušovou (Stáj Wenom). Tento tým velmi dobře zvládl obě části výstavní třídy a klisna zároveň obdržela dobré známky za exteriér a typ. Druhé místo obsadil **Vendelín Vejvara** v sedle shetlandské klisny Heather v. Stal Wainum Wisholt v doprovodu vodiče Sáry Zelené (Stáj Otmíče). Třetí místo si domů odvezla **Viktorie Buchtová** s Trawel Amantem a vodičem paní Lenkou Buchtovou. V obou těchto Lead Rein třídách se soutěžící týmy potýkaly s udržením pravidelného tempa v klusových pasážích. Je sice chvályhodné, že vodiči dávají dost prostoru malým jezdce, aby, pokud to jde, se snažili svého ponyho řídit a pobízet sami, ale nesmíme zapomínat na to, že hlavním

MMPBr – San Antonio

úkolem vodiče je, aby po celou dobu malému jezdci pomáhal a poníka případně dle potřeby usměrnil. To on musí neustále kontrolovat, zda se poník pohybuje po správné trase a ve správném tempu a je za to zodpovědný. Tyto výstavní třídy dlouhodobě podporuje společnost AGROLEX, které tímto děkujeme.

Po obědě program pokračoval výstavními třídami na ruce pro mladé koně od jednoho do tří let v kategoriích MM plemen a MMPBr. Do šampionátu postupovali vítězové a druzí umístění z jednotlivých vypsání tříd. Vítězem třídy ročních až dvouletých v kategorii MM plemen se stal dvouletý hřebec plemene velšský pony českého chovu **Prima Proud Fidelio** (o: Prigo's Frisbee, m: Limetree Proud, maj. Denisa Pačanová), produkt spojení dvou čistokrevných velšských plemen, jehož mateřským otcem je dvojnásobný zlatý medailista z drezury dětí na pony na MČR 2002 a 2003 WMP, hřebec Gilfach Happy Boy. Druhé místo přineslo lístek do šampionátu dvouleté klisně plemene velšský pony v typu koba holandského chovu **Stal Maasdijk's Pretty Perfect** (o: Nebo Rhydian, m: Llanidan Esther, maj. Radka Jirků), mezi jejímiž předky na otcovské straně najdeme i legendárního hřebce Nebo Brenin, který vybojoval mnoho šampionských titulů ve třídách na ruce, ale své pracovní kvality prokázal i v harness třídách (speciálních záprahových třídách) té nejvyšší úrovně, když v roce 1983 obsadil druhé místo na RWS a o tři roky později zde v této třídě zvítězil. Můžeme ho rovněž označit za otce excelentního potomstva, o čemž svědčí jeho sedmnáct vítězství v žebříčku plemeníků WPCS, z čehož osmkrát se stal vítězem žebříčku plemeníků pro sekci D a devětkrát pro sekci C. Ze třídy tříletých v kategorii MM plemen se do šampionátu kvalifikoval WMP valach českého chovu **Napoleon DC** (o: Goldmane Jack Daniels, m: Threestars Nora, maj. Zuzana Jourová), valach s bohatou výstavní kariérou, který se letos na Šampionátu nativních britských plemen v Kolesách stal vicešampionem kategorie MM plemen a na Welsh pony & Cob Show v Olomouci obdržel titul vicešampiona valachů celé výstavy. Druhé postupové místo si vybojoval hřebec plemene velšský pony **Prima Delu's Flynn** (o: Prigo's Frisbee, m: Prigo's Delu Surprise, maj. Denisa Pačanová), elegantní reprezentant svého plemene pocházející z výstavně úspěšných rodičů. Z kategorie MMPBr do šampionátu postoupil

vítěz třídy ročních až tříletých WPBr, hřebec českého chovu **San Antonio** (2023, 50 % velšské krve, o: Pretoria Esprit, m: Samanta Andy Cherokee, maj. Anna Tribová), který zde obhájil vítězství z loňského roku. Jedná se o korektního koně v dobrém jezdeckém typu s velmi příjemným temperamentem a potenciálem pro jezdecké výstavní třídy, v jehož žilách se spojuje krev velšských kobů s krví paint horse. Další postupový lístek si vybojoval elegantní WPBr hřebec **Blue Star JM** českého chovu (2024, o: Nieuwmoed's Milord, m: Dior, maj. Ing. Monika Piosková, Ph.D.), z otcovy strany potomek vícešampiona NWR a šampiona šestiletých drezurních pony v Holandsku z roku 2023. Všichni kvalifikovaní byli opětovně paní posuzovatelce předvedeni a jejich kvality vzájemně porovnány. Titul NPS Supreme šampiona mladých koní obhájil valach Napoleon DC, NPS Supreme vícešampionem se stal hřebec **Prima Delu's Flynn**. Všem gratulujeme a za podporu chovatelských tříd děkujeme společnosti AGROLEX.

Po chovatelských třídách dostali prostor mladí vystavovatelé. Ve třech třídách se nám představili soutěžící od pěti do čtrnácti let, kteří své vystavovatelské umění demonstrovali při práci se shetlandskými poníky, zástupci čistokrevných velšských plemen a WPBr, irskými koby, connemara pony i miniaturními koňmi. Úkolem všech bylo předvést svého svěřence co nejlépe po obvodu výstavního kruhu i na středové čáře, zvládnout práci s výstavním postojem a udržet svého koně po celou dobu pobytu ve výstavním kruhu pozorného. To se nejlépe povedlo ve třídě pro děti do 9 let zástupci Stáje Jirků, devítiletému **Pavlovi Jirků**, který vystavoval klisnu Stal Maasdijk's Pretty Perfect. Velmi sebevědomě si ve výstavním kruhu počínala i sedmiletá **Markétka Mrzenová**, která si s valachem Black and White Domino (JK Dobrošov) vybojovala druhé místo. Jako třetí se umístila osmiletá **Lili Buchtová** s Trawel Amantem (Kokoranč). V těchto třídách nesmíme zapomenout, že zdravít nemůžeme za pochodu. Správně bychom měli nejdříve zastavit a poté pozdravit. Pozornost musíme také věnovat správnému tempu a práci s výstavním postojem.

V druhé třídě mladých vystavovatelů zvítězila precizním výkonem **Anna Matějková** vystavující valacha Maranatha Llachar Cherub (Hřebčín Vallaro). Velmi dobrým předvedením se prezentoval i druhý umístěný **Kristián Lukeš** s valachem Trawel Bonbon (JK Valdar),

který výborně pracoval s výstavním postojem, ale předvedení v pohybu postrádalo patřičnou energii. Třetí místo obsadila **Eliška Neprašová** s minihorse klisnou Marthe (Farma Valiště), která rovněž dobře zvládla obě části výstavní třídy, ale musí věnovat více pozornosti korektnímu a rovnému zastavení, což byla věc, se kterou se potýkalo více soutěžících.

Rovné zastavení také rozhodlo o vítězi třetí třídy mladých vystavovatelů při jinak vyrovnaných a srovnatelných výkonech u dvou soutěžících. Vítězně z tohoto klání vyšla **Miluška Černá** s valachem Pretoria Factor (Farma Černý – Benátky), druhé místo obsadila **Eliška Hájková** s WPBr valachem Chardonnay (JK Unicorn). Třetí místo vybojovala taktéž reprezentantka JK Unicorn **Anna Hájková** s klisnou irského koba Trace the Boss z Pokr Ranče. Soutěžící ve všech třech třídách mladých vystavovatelů si zaslouží velkou pochvalu za podané výkony i nasazení a přejeme jim hodně úspěchů na dalších výstavách.

Výstavy umožňují všem chovatelům a majitelům koní, aby se pravidelně setkávali, předváděli svá nádherná zvířata, vyměňovali si poznatky a postřehy, diskutovali o tom, co je zajímavá a co je spojuje. Plní tedy nejen úlohu soutěžní, při které dochází k vzájemnému porovnávání kvality jednotlivých zvířat, ale i úlohu společenskou. A jednou takovou společenskou událostí bylo i rozloučení klisny **Limetree Valencie** s její výstavní kariérou. Tato klisna plemene velšský pony se narodila se v roce 2000 v Babicích u Mariánských Lázní v hřebčíně Limetree, který patřil rodině Raškových. V letošním roce tedy oslavila své 25. narozeniny. Její matka, klisna Wena, byla do ČR importována březí z chovu Ing. Josefa Giretha a Valencie je jejím posledním hříbětem.

Jejím otcem není nikdo jiný než legenda mezi velšskými pony své doby, hřebec Shalom narozený v Německu a exportovaný na Slovensko za účelem šlechtění slovenského športového pony. Jen pro zajímavost, tento program probíhal na Vysoké škole zemědělské v Nitře a spočíval v tom, že na vybrané mínus varianty plnokrevných, polokrevných, arabských a teplokrevných klisen byli připouštěni velšští hřebci, a sice již zmiňovaný Shalom a také hřebec Branco, který je Valenciiným mateřským otcem. Mimo to ovšem oba tito hřebci působili i v čistokrevném chovu. Propojení ceněných krevních linií slavného hřebčína Downland s osvědčenou linií Solway Master Bronze bylo v minu-

Mladý vystavovatel – Marketa Mrzenova a Black and White Domino

Mladý vystavovatel – Anna Matějková a Maranatha Llachar Cherub

Mladý vystavovatel – Miluška Černá a Pretoria Factor

losti u chovatelů velmi vyhledávané, neboť přinášelo vynikající pracovní vlastnosti a dobrý charakter, které šly ruku v ruce s korektním exteriérem a velmi dobrým typem. A nejinak tomu bylo i u samotné Valencia.

Její výstavní kariéra započala v roce 2008. Kromě tradičních tříd na ruce se tehdy poprvé představila také ve třídě Mladý vystavovatel, kde společně se svou majitelkou vybojovaly vynikající druhé místo. O rok později přišel jejich první společný start pod sedlem, který završily vítězstvím ve skoku mohutnosti (115 cm) na výstavě v Plasech.

V roce 2014 se Valencia poprvé představila ve třídě Open Ridden, kde hned při svém debutu zvítězila. Tento úspěch následně mnohokrát zopakovala. Je několikanásobnou šampionkou své kategorie ve třídách na ruce a byla opakovaně oceněna jako nejlepší klisna sekce B. V roce 2016 absolvovala čtyři třídy Open Ridden a ani v jedné nenašla přemožitele.

Během svého aktivního života se věnovala také sportovnímu ježdění. Úspěšně absolvovala parkury do 100 cm a několik startů ve všestrannosti, kde opět prokázala svou univerzálnost a ochotu spolupracovat.

Vrchol její kariéry přišel v roce 2017. Stala se šampionkou první série Open Ridden šampionátu probíhajícího pod hlavičkou NPS, zvítězila v nově otevřených třídách Working Hunter Pony a získala titul celkového šampiona WHP tříd. Jana Matoušková s ní také vybojovala dvě Ceny ASCHK pro nejlepšího mladého vystavovatele. Právě tato dvojice byla historicky první

Supreme šampion a vícešampion mladých koní 2025

Limetree Valencia a její rozloučení s výstavní kariérou

dvojicí, která dokázala získat obě tyto prestižní ceny v jednom roce.

Na konci roku 2017 však Valencia prodělala těžké schvácení a bojovala o život. Díky obětavé péči svých majitelů se dokázala vrátit zpět do výstavních kruhů. V letech 2020–2023 úspěšně provedla několik mladých vystavovatelek jejich prvními soutěžemi a přivedla je ke skvělým výsledkům, včetně vítězství.

Na Working Hunter Show jsme byli svědky jejího posledního startu, kterým symbolicky uzavřela svou bohatou výstavní kariéru, a při kterém byla oporou Aničky Matějkové při jejím premiérovém startu v jezdecké třídě, kterou s přehledem ve svých 25 letech vyhrála.

Přestože Valencia již téměř čtyři roky žije s Cushinovým syndromem, nadále díky výborné péči prospívá a svým majitelům přináší radost a chovají k ní hluboký obdiv. I my bychom ji rádi popřáli hodně zdraví do dalších let a jsme pyšní na to, že část jejího života i její výstavní kariéry navždy zůstane spojena s NPS.

Za podporu výstavních tříd děkujeme všem našim partnerům a sponzorům: společnosti AGROLEX, Krmivům Smečno, společnosti POKO KRMIVA, společnosti ADW, společnosti KMITEX, společnosti DESPI, Stáji NAES, Veterinární ordinaci U tří buldočků manželů Lukešových. Nesmíme zapomenout ani na mimořádně schopný organizační tým, který si dokáže poradit s každou výzvou. Se všemi se těšíme na viděnou na dalších akcích NPS.

Iveta Lewingerová a Raíffa Hamoudová
Foto: Viktor Král

WHP – Lucie Jadrná a Maesnewydd Grand Slam

ZÁPŘEŽE TRADIČNĚ NETRADIČNĚ

4. ročník mezinárodní soutěže tradičních spřežení se uskutečnil v arcibiskupských zahradách UNESCO v Kroměříži. Letošní ročník byl spojen s oslavou 140 let od setkání císaře Františka Josefa I. a cara Alexandra III. na kroměřížském zámku. Milovníci zapřahání měli jedinečný zážitek vidět na jednom místě různé typy zápřeží i plemen. Do soutěže nastoupilo celkem devět týmů z České republiky a Polska.

Sobotní program byl dopoledne zahájen prezentací a hodnocením jednotlivých spřežení v parku před zámkem. Odpoledne následovala terénní jízda dlouhá 15,8 kilometrů, která vedla přes okolní obce zpět do zámeckého parku. Na trati bylo pět překážek – jízda v koleji, couvání, kruh na levou ruku, koberec a sklenička.

Nedělní program začal dopoledním průvodem městem v rámci oslav setkání vladařů. Odpoledne soutěž vyvrcholila parkurem s osmnácti brankami. V soutěži pony si vítězství odvezla Jana Ondřejová se shetlandskými pony. Mezi chladnokrevnými koňmi triumfoval se svojí zápřeží nejstarší účastník Oldřich Fuksa, který zároveň obdržel od polských účastníků ocenění

Nástup účastníků

Irek Kozłowski – tandem

Oldřich Fuksa chladnokrevníci

Vítězka a vladaři

Polští účastníci

Oldřich Fuksa chladnokrevníci

Jana Ondřejová – pony

Vítězka Anna Baliczová

za nejlepší regionální spřežení. První místo v kategorii tandem získal Irek Kozlowski s orlovskými klusáky. Jednospřeží ovládla Anna Baliczová, která se soutěže účastnila poprvé. Cenu útěchy obdržel Jan Znamiec, jenž kvůli poruše kočáru nemohl soutěž dokončit. Celkovou vítězkou a zároveň mistryní České republiky se stala se starokladrubským vraníkem kočí Anna Baliczová s přísedící Adélou Kuchařovou.

JaF
Foto: archiv autora

Jana Ondřejová – pony

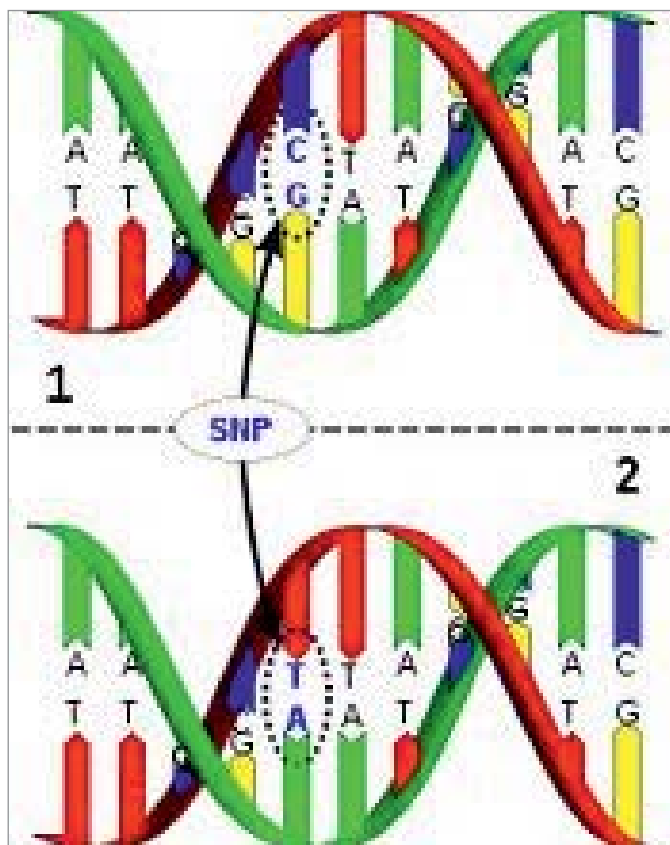
GENOMIKA VE ŠLECHTĚNÍ A CHOVU KONÍ

Prudký rozvoj molekulární genetiky a bioinformatiky v posledních dvou desetiletích umožnil začlenění genomických údajů do pravidelného šlechtění hospodářských zvířat, čímž se otevřela tzv. „nová éra šlechtění“. Nejvýrazněji se tato změna projevila u dojeného skotu, kde byla myšlenka genomické selekce (GS) rychle přijata a zásadně proměnila obvyklé šlechtitelské postupy. Genomická selekce využívající údaje o genetickém založení zvířat získané přímo z DNA umožňuje přesný výběr jedinců již v raném věku bez nutnosti čekat na jejich vlastní výkonnost nebo výkonnost potomstva. Díky tomu dochází k výraznému zkrácení generačního intervalu, urychlení genetického pokroku a zvýšení účinnosti šlechtění. Současně genomika usnadnila kontrolu příbuzenské plemenitby díky lepší znalosti skutečné genetické příbuznosti jedinců (Curik et al., 2014) a umožnila dřívější genetické prověření mladých plemenků (Scheffers a Weigel, 2012). Rozšířený přístup ke genotypovým údajům dále umožnil zavedení nových postupů odhalení genetických defektů, optimalizaci přípařovacího plánu a podporu udržitelného šlechtění s ohledem na genetickou rozličnost a proměnlivost mezi plemeny a uvnitř plemen.

Zatímco u skotu se genomická selekce běžně používá více jak deset let, u koní je množství dostupných genomických dat dosud omezené. Přesto se ukazuje, že i v chovu koní má genomická selekce značné možnosti. Dlouhý generační interval a velký počet vlastností, například ve sportovním chovu, představují příležitost k významnému zisku díky přesnější selekci a selekci mladších jedinců. Jedinečné podmínky v chovu koní – včetně rozmanitosti využití, zapojení zájmových nadšených chovatelů, ale bez zemědělského vzdělání, a vysoké peněžní a sportovní hodnoty jednotlivých zvířat – však činí návrh chovných programů složitějším. I proto roste potřeba, aby rozhodování v chovu bylo se znalostí věci, vyvážené a dlouhodobě udržitelné, přičemž genomika může představovat cenný nástroj pro jeho podporu.

CO JE TO GENOMIKA

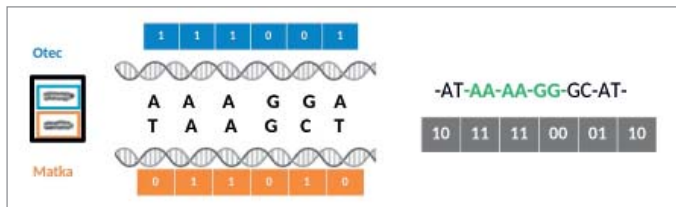
Pro porozumění významu moderních metod ve šlechtění je důležité odlišit pojmy genetika a genomika. Genetika je vědní obor zabývající se studiem jednotlivých genů a jejich vlivem na dědičnost. Má řadu podoborů – například molekulární genetiku, cytogenetiku, imunogenetiku, populační genetiku, genetiku kvantitativních vlastností nebo evoluční genetiku. Naproti tomu genomika se zaměřuje na studium celé genetické informace organismu uložené na chromozomech, tedy genomu. Zatímco genetika zkoumá konkrétní geny a jejich účinky, genomika se snaží pochopit strukturu, funkce a interakce všech genů v rámci celého genomu. Zahrnuje jak mapování DNA (tedy určení pořadí nukleotidů), tak i určení vlivů jednotlivých genů a jejich vzájemných vztahů.

Obrázek 1. Jednonukleový polymorfismus – SNP (Single Nucleotide Polymorfism)

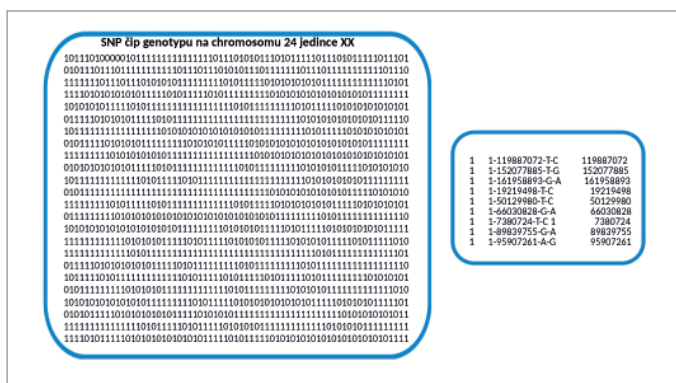
V oblasti šlechtění hospodářských zvířat se genomika v současnosti soustředí zejména na vyhodnocení jednonukleotidových polymorfismů (SNP) – drobných rozdílu v DNA, které představují změnu jediného nukleotidu (A, T, G nebo C) (obrázek 1). Aby byla mutace považována za SNP, musí se vyskytovat v populaci alespoň u 10 % jedinců. Genom koně obsahuje přibližně 3,2 miliardy nukleotidů, přičemž při běžné genomické rozboru se pracuje s údaji o zhruba 70 tisíc SNP rovnoměrně rozprostřených po celém genomu. Tato data se získávají pomocí tzv. SNP čipů – umožňujících rychlé a laciné stanovení malých úseků DNA. Obvykle se využívají čipy se 70 tisíci SNP, dostupné jsou však i hustší čipy s až 777 tisíci SNP. V posledních letech se rozšiřuje také využití celogenomového sekvenování (WGS – whole-genome sequencing), které poskytuje úplný obraz o genetické výbavě jedince. Běžný postup využívání genomických údajů vychází z toho, že každý jedinec získává jednu sadu chromozomů (1/2 genetického založení) od otce a druhou (1/2 genetického založení) od matky – jak je znázorněno na obrázku 2 modrou a oranžovou barvou. Na každém chromozomu se nachází sekvence nukleotidů (A, T, G, C), které se pro účely počítačového zpracování převádějí na čísla. Například může být adenin (A) a cytosin (C) kódován jako „1“, zatímco thymin (T) a guanin (G) jako „0“. Na tomto základě lze jednotlivé genotypy vyjádřit jako dvojice čísel: například homozygot AA jako „11“,

heterozygot AT jako „10“ nebo „01“, a homozygot GG jako „00“. Pořadí v příkladu „AT-AA-AA-GG-GC-AT“ by pak byla převedeno do číselného zápisu „10-11-11-00-01-10“, jak je uvedeno na obrázku 2. Tento typ datového zpracování je základem pro následné bioinformatické rozboru a hodnocení využívané ve šlechtění hospodářských zvířat.

Obrázek 2. Ukázka kódování genomického zápisu

Na základě tohoto přístupu mohou genotypové údaje jednotlivých jedinců vypadat například tak, jak je znázorněno na obrázku 3. V první části tabulky je zachycena samotná genetická informace, zatímco v druhé části jsou pro každý SNP uvedeny podrobnosti – který chromozom, název SNP markeru a jeho pořadí na daném chromozomu. Na první pohled působí tyto údaje velmi složitě a pro laika i odborníka neznalého genomiky téměř nesrozumitelně – podobně jako starověké texty Inků či egyptské hieroglyfy. Abychom těmto genetickým „kódům“ porozuměli, potřebujeme k jejich rozluštění zvláštní – jedinečný „klíč“, který v případě genomiky představují **bioinformatické nástroje a rozboru**. Právě ty nám umožňují odhalit skryté údaje obsažené v genotypu jedince a využít je například pro odhad genetické hodnoty, předpověď výkonnosti a ostatních znaků a snadnější selekční rozhodování o sestavování rodičovských párů a pářování jedinců. K čemu může být genomika v praxi šlechtění užitečná, si podrobněji ukážeme v následujícím textu.

Obrázek 3. Ukázka jednoho z možných záznamů rozboru SNP

Hlavní výhody genomiky ve šlechtění koní by se daly shrnout do následujících bodů, které budou podrobně vysvětleny:

OVĚŘENÍ PŮVODU

Genomika dnes hraje klíčovou úlohu při ověřování původu, což jsou základní předpoklady pro přesné odhady genetické hodnoty a bezchybné řízení šlechtitelských programů. Vzhledem k velkému mezinárodnímu obchodu se zvířaty je nutné, aby země postupovaly jednotně. V současnosti se hromadně přechází na ověřování původů všech druhů zvířat právě podle SNP. Správné určení rodičovství je zásadní pro přiřazení užitkových (výkonnostních) údajů ke správným rodinám a pro budování kvalitních rodokmenových dat. V běžné práci však mohou v „papírových“ rodokmenech vznikat chyby, a to vlivem neúplných údajů nebo lidského omylu. V těchto případech je možné využít genetické testy založené na DNA, které původ jedince jednoznačně potvrdí či vyvrátí. V současnosti SNP markery (jednonukleotidové polymorfismy) rychle nahrazují dříve používané mikrosatelitní markery, a to především díky nižší ceně, vyšší automatizaci, snadné standardizaci napříč laboratořemi a celkově vyšší vypovídající hodnotě. SNP testy výrazně zvyšují pravděpodobnost odhalení nesprávného rodičovství. Ověření původu je založeno na srovnání genotypu potomka s genotypy rodičů – při shodě alel lze rodičovství potvrdit, při nesouladu (např. výskytu alely u potomka, kterou rodič nemá) jej lze spolehlivě vyloučit. Postup ověřování rodičovství ukazuje obrázek 4. Pro jednoduchost uvádíme pouze deset lokusů. Každý jedinec (potomek, otec, matka) má v každém lokusu dvě alely. Potomek dostane v každém lokusu jednu alelu z dvojice od otce a jednu z dvojice od matky. U varianty a) je zřejmé, že potomek nese genetickou informaci, která odpovídá jak otci, tak matce. Naopak u varianty b) lze vidět neshodu mezi genotypy – například na lokusu 10 má potomek sestavu „TT“, zatímco matka nese kombinaci „AG“. Takový rozdíl potvrzuje, že matka nemohla předat potomkovi alelu „T“, a rodičovství je tak vyloučeno, přestože v ostatních lokusech přenos od rodičů na potomka by možný byl.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
a)										
Potomek	A	A	T	A	G	C	C	G	A	T
C	A	A	G	G	C	T	G	T	T	
Otec	A	A	T	G	G	C	C	G	T	T
A	C	A	C	G	T	A	A	C	C	
Matka	A	A	G	G	C	T	G	A	C	T
C	G	A	A	A	T	G	G	A	T	
b)										
Potomek	A	A	T	A	G	C	C	G	A	T
C	A	A	G	G	C	T	G	T	T	
Otec	A	A	T	G	G	C	C	G	T	T
A	C	A	C	G	T	A	A	C	C	
Matka	A	T	G	G	C	T	G	A	A	
C	A	A	A	A	T	G	G	A	G	

Obrázek 4. Ukázka ověření původu u dvou rozdílných jedinců

V současnosti získávají chovatelé v rámci služby ověření původu oba typy genetických údajů – mikrosatelitní profil i rozbor SNP, a to v rámci platby za jednu

službu. Tato kombinace umožňuje ověření původu a genetické potvrzení původu zvířete na mezinárodní úrovni, bez ohledu na to, jaký postup se v dané zemi uplatňuje (mikrosatelity či SNP). Díky tomu je možné ověřit původ jedinců i v případech, kdy jsou pro rodiče známy pouze informace z mikrosatelitů. Současně se buduje referenční databáze SNP genotypů pro budoucí ověřování původu a další genetická hodnocení. Významnou výhodou SNP markerů je jejich vysoký počet – běžně 70 až 77 tisíc na jedince – což umožňuje v případě vyvráceného rodičovství zpětně dohledat skutečného biologického rodiče, pokud je již rovněž genotypován. Tento přístup zásadně přispívá ke zpřesnění rodokmenů, zvyšuje kvalitu šlechtitelských dat a posiluje úspěšnost řízení chovu.

KONTROLA PŘÍBUZNOSTI A GENETICKÉ ROZMANITOSTI POPULACÍ KONÍ

Pro dlouhodobé udržení životaschopnosti populace zvířat je nezbytná kontrola genetické diverzity, tedy genetické rozmanitosti. Genomika v tomto směru představuje významný nástroj, protože umožňuje zpřesnit odhad genetické příbuznosti mezi jednotlivci. Tím přispívá k lepší kontrole genetické proměnlivosti v populaci, přesnější selekci a lepšímu řízení chovu. V běžném šlechtění vycházíme z předpokladu, že každý jedinec předává prostřednictvím gamet (spermii nebo vajíček) svému potomkovi 50 % své genetické výbavy. Očekáváme tedy, že genetická příbuznost mezi jedincem a jeho potomkem je 0,5, mezi jedincem a jeho vnukem 0,25 – protože mezi prarodičem a rodičem je příbuznost 0,5, mezi rodičem a jeho potomkem opět 0,5, a tudíž mezi prarodičem a jedincem $0,5 \times 0,5 = 0,25$ (obrázek 5). Přehled nejčastějších očekávaných příbuzenských vztahů je uveden v tabulce 1.

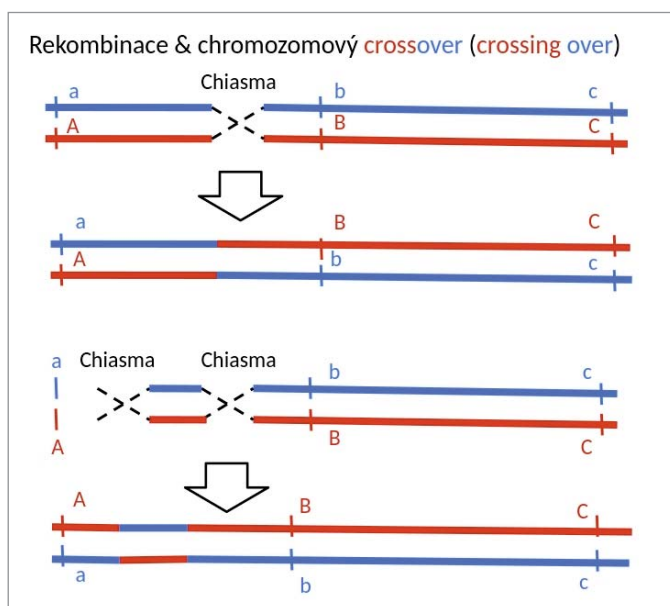
Obrázek 5. Znáznornění očekávaných příbuzenských vztahů mezi jedinci

Tabulka 1. Očekávané příbuzenské vztahy mezi různými jedinci

Příbuznost – rodokmen	Koeficient příbuznosti
Rodič – potomek	0,5
Vlastní sourozenci	0,5
Polosourozenci	0,25
Prarodiče – jedinec	0,25
Praprarodič – jedinec	0,125
Bratřanci – sestřenice	0,125

Při tvorbě gamet však dochází ke genetickým rekombinacím (překřížení vláken v chromozomu, tzv. crossing-over), tedy k výměnám genetických údajů (alel) mezi sobě odpovídajícími úseky chromozomů.

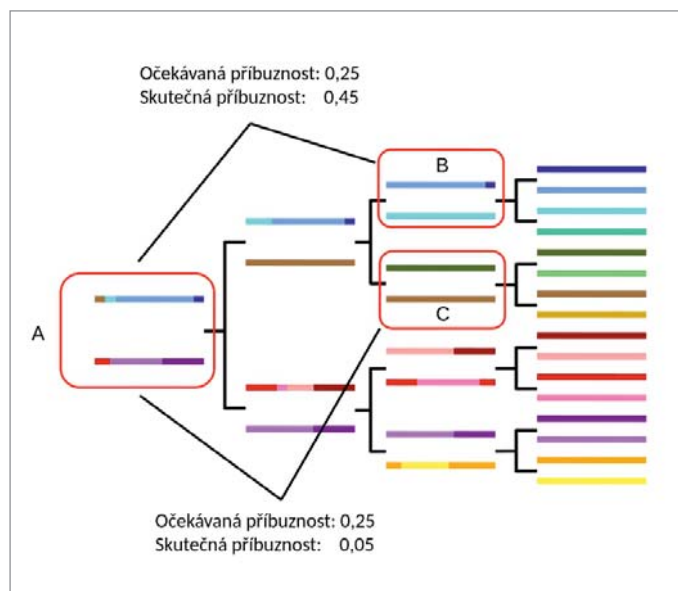
K těmto výměnám může docházet na různých místech a vícekrát, jak je uvedeno na obrázku 6, a výrazně ovlivňují skutečné složení předané genetické informace. Tyto rekombinace vnášejí do genetické příbuznosti proměnlivost, která v očekávaných rodokmenových hodnotách není podchycena, což může vést k nepřesnostem. Na obrázku 7 jsou znázorněny čtyři generace – od zakladatelů (G1) až po současnou generaci (G4). I když platí, že každý jedinec získává 50 % své genetické výbavy od matky a 50 % od otce, díky rekombinaci může být složení těchto 50 % různé – například nakombinováno z různých částí chromozomů jednotlivých předků. V modelovém příkladu (obrázek 7) má jedinec A podle rodokmenu s prarodiči B a C očekávanou příbuznost 0,25. Genomická data však odhalí, že se skutečná příbuznost liší – například mezi A a B činí 0,45 (tedy 45 % sdíleného genomu), zatímco mezi A a C pouze 0,05 (5 %). Toto zpřesnění příbuzenských vztahů výrazně napomáhá k přesnějšímu odhadu genetického založení jedinců, a tím zvyšuje odezvu na selekci. Zároveň umožňuje výběr chovných jedinců již v mladém věku, často ještě předtím, než mají vlastní užitek (výkonnost), což vede ke zkrácení generačního intervalu. Kratší generační interval a vyšší přesnost selekce pak společně přispívají k dosažení vyššího genetického zisku v populaci.

Obrázek 6. Chromozomové rekombinace

GENOMICKÁ PLEMENNÁ HODNOTA

Jedním z klíčových přínosů genomiky ve šlechtění koní je možnost výpočtu genomických plemenných hodnot (GEBV – Genomic Enhanced Breeding Values), které zásadním způsobem zpřesňují hodnocení genetických schopností (plemenných hodnot) jednotlivých zvířat. Na rozdíl od běžného přístupu, který se opírá pouze o rodokmenové informace a naměřené (fenotypové) údaje (např. sportovní výkon jedince nebo

Obrázek 7. Očekávaná x skutečná příbuznost mezi jedinci

jeho příbuzných), GEBV využívá také informace přímo z DNA – přímo z tisíců jednonukleotidových polymorfismů (SNP markerů) rozmístěných po celém genomu. Díky tomu je možné odhadnout genetické založení jedince s vyšší přesností, a to i v případě mladých zvířat, která ještě nemají vlastní záznamy o užitkovosti, ale tyto užitkovosti známe od jiných také genotypovaných jedinců.

Předpověď genomických plemenných hodnot může být založena na dvou rozdílných přístupech: dvoukrokovém nebo jednokrokovém. U dvoukrokového přístupu se nejprve na základě referenční skupiny zvířat (s dostupnými genotypy i dostatečně kvalitními údaji o užitkovosti) odhadnou efekty jednotlivých markerů (tzv. SNP efekty), jak ovlivňují danou sledovanou užitkovost. V druhém kroku se pak genetické založení jednotlivých jedinců odhadne či předpoví jako součet těchto efektů jednotlivých SNP podle jejich skutečného genotypu. Tento dvoukrokový postup byl uplatňován dříve, než postup jednokrokový, a to z důvodu menší metodické náročnosti. Nevýhodou je, že se dá uplatnit pouze na jedince s genomickou informací a vyžaduje řadu těžko splnitelných předpokladů. Naproti tomu novější jednokrokový přístup (single-step GBLUP) spojuje fenotypová data o užitkovosti všech příbuzných genotypovaných i negenotypovaných jedinců se všemi dostupnými údaji SNP. Pomocí genomických dat opravuje příbuzenské vztahy nejen mezi jedinci s genomickou informací, ale také i jedinci v příbuzenském vztahu k těmto genotypovým jedincům. V konečném důsledku dojde k opravě příbuzenských vztahů mezi všemi jedinci v celé populaci. Tímto způsobem dochází k přímému propojení všech dostupných údajů, což zajišťuje vyšší přesnost odhadu genetického založení jedince a lepší využití dat i u zvířat, která nejsou geno-

typována, ale jsou příbuzná s genotypovanými jedinci, nebo jsou jejich vrstevníci.

V podmínkách chovu koní, kde jsou rodokmenové údaje často velmi podrobné, ale data o užitkovosti (výkonnosti) jsou omezená, představuje využití genomické plemenné hodnoty velké možnosti. Umožňuje výběr jedinců s genetickými předpoklady pro dané užitkové vlastnosti (např. sportovní dostihové, parkurové a drezurní schopnosti, ale i užitkové vlastnosti kočárových či tažných koní), a to už ve velmi raném věku – dokonce ještě před započatím výcviku. Výrazně se tak zkracuje generační interval a zvyšuje se odezva na selekci. Genomická plemenná hodnota zároveň umožňuje rozlišit i jedince se stejným rodokmenem, což zvyšuje selekční intenzitu a zároveň může pomoci lépe řídit míru příbuznosti a udržet genetickou různorodost v populaci. Genomická selekce se v současné době již běžně využívá ke stanovení genetického založení jedinců a následné selekci u některých plemen. Například u plemene KWPN je genomická selekce používána od roku 2022 pro hodnocení vlastností spojených se sportovním výkonem a zevnějškem (www.kwpn.org). Plemeno Pura Raza Española (PRE) zase využívá genomickou selekci zejména pro zlepšení reprodukčních vlastností (Laseca et al., 2023). Díky genomice byly u plemene zjištěny oblasti genomu, ve kterých se výrazně projevuje inbrední deprese ovlivňující zdraví a reprodukci, například kvalitu spermatu u hřebců (Velie et al., 2019). Na základě těchto příkladů je zřejmé, že genomické informace lze využít i k předpovědi budoucího výkonu jedinců, kvality reprodukce nebo zdravotní odolnosti, čímž se genomika stává silným nástrojem nejen pro šlechtění, ale i pro řízení moderního chovu koní v širokém záběru.

URČENÍ GENETICKÝCH CHOROB, ZBARVENÍ A TĚLESNÉ STAVBY

Genomika pomáhá odhalovat nositele dědičných onemocnění a významně přispívá ke zlepšení zdraví i kvality chovu napříč různými typy využití koní. V současnosti umožňují SNP čipy určení celé řady příčinných mutací odpovědných za genetické poruchy jako jsou mozková abiotrofie (degenerace mozečku), junkcionální epidermolysis bullosa (závažné kožní onemocnění s puchýři), hyperkalemická periodická paralýza typ II, dwarfismus (trpasličí vzrůst s kloubní laxitou), HERDA – dědičná koňská regionální dermální astenie, hydrocefalus (vodnatelnost mozku), incontinentia pigmenti (porucha pigmentace a pokožky), maligní hypertermie, myotonie (svalová ztuhlost), syndrom nahého hříbete, SCID – těžká kombinovaná imunodeficiencie, Glanzmannova trombastenie (porucha krevních destiček), mnohočetné oční vady, syndrom levandulového hříbete, syndrom křehkého hříbete u teplotokrevníků, glykogenóza (polysacharidová myopatie) / námahová

rabdomyolýza, vrozená stacionární noční slepota, dlaždicobuněčný karcinom oka, dwarfismus spojený s genem ACAN, syndrom necitlivosti na androgeny, Gilbertův-Meulengrachtův syndrom (porucha metabolismu bilirubinu), vrozená jaterní fibróza typu 1, imunodeficientní syndrom hřiběte, lordóza (propadlý hřbet) a opakovaná koňská uveitida (chronický zánět duhovky).

Dále jsou na SNP čípech zjišťovány i příčinné mutace ovlivňující zbarvení a tělesné znaky, včetně genu Extension (červený/černý pigment), jeho modifikujících mutací, recesivní černé (aguti lokus), krémové ředící mutace, variant Pearl, Silver, Champagne, mutace frame overo (smrtný bílý overo syndrom), Tobiano, leopardí komplex (skvrnitě zbarvení), variant kudrnaté srsti 1 a 2, dominantní bílé (varianty W1 až W23), Macchiato (vzácná barevná mutace), žíhání včetně variant incontinentia pigmenti a BR1, Sabino, splash white varianty 1 až 4, PATN1 (modifikátor distribuce skvrn), genetické podmíněnosti velikosti těla a velikosti poníka. Genomický rozbor tak umožňuje chovatelům včas odhalit rizika spojená s přenosem genetických vad i nežádoucích znaků. Díky tomu lze významně snížit výskyt těchto poruch v populaci a zároveň podpořit cílený chov zdravých a kvalitních jedinců.

V uvedeném textu jsme se pokusili stručně vysvětlit podstatu možného využití genomické selekce ve šlechtění zvířat.

Na závěr je vhodné uvést, že genomika představuje klíčový nástroj pro moderní šlechtění a řízení chovu koní. Ověřování původu pomocí DNA rozborů hraje zásadní úlohu při zajištění správnosti rodokmenů, potvrzení údajů v plemenných knihách a přesného genetického zařazení jedinců, což je základní předpoklad pro účinné šlechtění. Genomika dále umožňuje přesnější odhad plemenné hodnoty, věrohodnou selekci mladých jedinců, kontrolu genetické rozmanitosti populací i včasné určení nositelů dědičných onemocnění. Díky genomickým údajům lze výrazně zvýšit genetický zisk, zlepšit zdraví a užitkovost koní napříč sportovními, rekreačními i pracovními plemeny a současně zajistit dlouhodobou udržitelnost chovu.

Literatura na dotaz u autorů

Zpracováno za podpory projektu NAZV QL25020022

Hana Vostrá Vydrová, Luboš Vostrý
Česká zemědělská univerzita v Praze

EQUINNÍ MELANOM

Equinní melanom je nádorové onemocnění, které je nejčastěji pozorováno u koní s vybělující srstí. Ačkoliv toto onemocnění nemusí být v počáteční fázi téměř žádnou překážkou, nikdy není zaručeno, že se nálezy nebudou rozrůstat a dále tak způsobovat větší potíže. Přestože jsou melanomy v oblasti chovu koní dobře známé, stále přetrvává nedostatek informací o různých aspektech tohoto onemocnění. Vzhledem k mylné představě, že tyto nádory nezpůsobují komplikace, bývá tendence odkládat jejich léčbu na pozdější dobu. Proto má porozumění této problematice pro chovatele význam a může vést k včasné detekci a adekvátní léčbě tohoto onemocnění.

Zbarvení koní

Vzhledem k tomu, že je výskyt tohoto onemocnění úzce spojen se zbarvením koně, je první část článku věnována tomuto tématu. Chlupy svojí pigmentací podmiňují celkové zbarvení srsti a další změny jsou ovlivněny věkem a ročním obdobím. Při všech barvách koní je téměř neuvěřitelné, že všechno řídí pouhé dva typy pigmentů. Buňky zodpovědné za tvorbu pigmentu – melanocyty – pocházejí z neuronální lišty a během embryonálního vývoje migrují do různých tkání. V cytoplazmě obsahují velké množství malých mitochondrií, cisterny granulárního endoplazmatického retikula, dobře vyvinutý Golgiho komplex a zrna pigmentu melaninu. Melanin je obsažen ve váčcích zvaných melanosomy, které vznikají odštěpováním z Golgiho komplexu. U savců melanin představuje nejdůležitější pigment zbarvení srsti. Vyskytuje se v podobě pigmentových granulí nejen v chlupcích a kůži, ale i v duhovce a také v některých vnitřních tkáních. Melanocyty produkují dva typy melaninu, a to buď eumelanin (černohnědý pigment), nebo foemela-

nin (červenozlutý pigment). Kombinacemi těchto melaninů jsou vytvářeny různé barevné odstíny. Výsledná barva tak závisí na formě, rozptýlení pigmentu a množství foemelaninu a eumelaninu. Pokud převažuje eumelanin, utváří se černá barva srsti. Naopak z převahy foemelaninu vzniká červená/rezavá/žlutá barva srsti. Při větším množství vzduchu v dřeňové vrstvě chlupu i při pigmentované korové vrstvě působí srst světleji. Pokud v korové vrstvě pigment není, jeví se taková srst jako bílá. Koně s bílou srstí na tmavěšedě pigmentované kůži jsou leucističtí bělouši, pokud kůže není pigmentovaná, jsou to albíni. Srst bělouše je po celém těle nebo alespoň na převážné části bílá. Bělouše dělíme na vybělující a nevybělující. Vybělující bělouši se mohou narodit v jakékoliv barvě, ale s věkem dochází k postupnému zesvětlování srsti. Brzy po narození začne hřibě vykazovat smíšené bílé chlupy, jejichž počet se úměrně zvyšuje s věkem. Rychlost, s jakou k této změně dojde, závisí na řadě faktorů, především na základním zbarvení srsti při narození, přičemž ryzáci vybělují rychleji než koně tmavšího zbarvení.

Chirurgické odstranění melanomu z oblasti kolem řitního otvoru

Nejdříve se bílé chlupy objevují na hlavě kolem očí a huby, dále na slabinách, pak na krku, a nakonec je bílé celé tělo. U vybělujících běloušů jsou následující barevné varianty: černý, bělouš, žlutý, medový, šedý a smíšený bělouš. Černý bělouš má hustě přimíšené chlupy černé, nebývá zpravidla grošován jako jiní bělouši. Na těle je srst černá, na hlavě a ve slabinách je více bílá. Bělouš je zcela bílý, má bílou hřívu i ocas. Žlutý bělouš a medový bělouš mají mezi bílými chlupy přimíšené chlupy žluté, červené až černé. Šedý bělouš má bílou srst promíšenou černými chlupy. Vybělování se objevuje u mnoha plemen, u některých může být v dospělosti bílá většina, nebo dokonce všichni jedinci (např. starokladrubský bělouš, lipický kůň, camargský kůň atd.). Proces vybělování je způsoben autozomálně dominantní mutací *grey* a ovlivňuje pouze pigmentaci srsti, zatímco pigmentace kůže není ovlivněna, nebo je dokonce tmavší než u nevybělujících koní. Stejně tak zrak ani sluch nejsou ovlivněny. Kůň nesoucí tuto mutaci je stejně vitální jako kterýkoli jiný kůň. Zásoba kmenových buněk zajišťuje tvorbu nových melanocytů v průběhu růstu a cyklického obměňování srsti. U vybělujících běloušů byla popsána jediná genová mutace *syntaxin-17 (STX17)*, která mění chování melanocytů a způsobuje vybělování srsti a zároveň zvyšuje náchylnost k rozvoji vitiliga a melanomů. Tito koně zároveň nesou jednu ze dvou variant počtu kopií genu, jež vedou k nadměrné aktivaci tohoto procesu a k předčasnému vyčerpání zásoby kmenových buněk. Důsledkem je postupná ztráta pigmentu. Srst ztrácí barvu a není schopna vytvářet další, což vysvětluje, proč se koně rodí s pigmentovanou srstí, která v průběhu života vybílí. Výzkumy také ukázaly, že rychlost vybělování a výskyt melanomu souvisí s počtem kopií genetické varianty způsobující vybělování srsti. Ukázalo se, že duplikovaná oblast obsahuje melanocyt – specifický zesilovač, který se po duplikaci stává mnohem silnějším. U jedinců s rychlým nástupem vybělování bylo prokázáno až šest kopií, přičemž v samotných melanomech se lokálně objevuje až devět kopií. Přesné informace o stavu mutace v genu *STX17* jsou důležité pro chovatele koní i veterináře, protože homozygoti (GG) jsou k rozvoji melanomů náchyl-

nější než heterozygoti (Gg). Avšak spolehlivá analýza zygosity duplikace spojené s vybělováním je obtížná, protože vyžaduje dlouhou PCR amplifikaci, která často selhává – například v důsledku nedostačné kvality nebo koncentrace templátové DNA. Tato mutace pravděpodobně vznikla až po domestikaci koní, protože ve volné přírodě působí přírodní výběr, který upřednostňuje maskovací zbarvení pomáhající koním splýnout s prostředím. Zároveň zde pravděpodobně existuje silný selekční tlak proti bílé barvě, která by koně činila nápadnějšími pro predátory.

Equinní melanomy

Jedná se o nádory melanocytárního původu patřící mezi nádory kůže. V normálním stavu mezi sebou melanocytární buňky netvoří žádné vazby ani se svými výběžky nedotýkají a jsou v mezibuněčném kontaktu pouze s okolními keratinocyty přes molekuly E-kadherinu. Významnou roli ve vzniku melanomů hraje melanin. Předpokládá se, že u vybělujících koní porucha metabolismu a přenosu melaninu spojená s postupným vybělováním srsti v důsledku rostoucího věku vede k intracelulární akumulaci pigmentu. Jeho nadměrné ukládání pak stimuluje tvorbu nových melanoblastů (prekurzorů melanocytů) nebo jejich zvýšenou aktivitu, což vede k neoplastické transformaci melanocytů. Kůže je orgánem, který je u koní nádorovým onemocněním postihován nejčastěji a představuje přibližně 50 % všech novotvarů. Melanom patří mezi tři nejčastější kožní nádory koní a tvoří 4–19 % všech nádorů. Přestože více než 90 % těchto nádorů je při počátečním projevu nezhoubné povahy, většinu koňských melanocytárních neoplazií – s výjimkou melanocytárního névu – je vhodné považovat přinejmenším za potenciálně zhoubné. Přibližně u dvou třetin melanocytů se očekává, že se přemění na zhoubné a budou schopny metastázovat.

U koní se termín melanom nebo nádor melanocytů neomezuje pouze na tmavé melanomy vybělujících koní, ale zahrnuje více typů tumorů, ať už zhoubných nebo nezhoubných, u koní všech barev a plemen. Mutaci *grey* nelze považovat za příčinu způsobující nádorové bujení melanocytů, nýbrž za faktor zvyšující vnímavost k tomuto onemocnění. Je třeba zkoumat další vlivy (genetické i environmentální), které spolu s touto mutací rozhodují, zda se u daného jedince nádor rozvine, či ne. Dalším faktorem je věk koně, kdy u koní do šesti let jsou melanomy neobvyklé. Odhaduje se, že přibližně 80 % vybělujících běloušů starších patnácti let je tímto nádorem postiženo, zatímco u koní s jiným zbarvením srsti se toto onemocnění sice vyskytuje pouze zřídka, ale bývá u nich závažnější. Často metastázuje do lymfatických uzlin nebo orgánů, což komplikuje jejich léčbu a vede ke špatné prognóze.

Melanom se u vybělujících koní vyskytuje ve třech histopatologicky definovaných klinických vzorcích. V prvním vzorci, který popisuje většinu případů, roste melanom pomalu po mnoho let bez známek meta-

Chirurgické odstranění melanomu z oblasti krku koně

stáz. Ve druhém vzorci je melanom výsledkem přeměny nezhoubného melanomu na zhoubný a ve třetím vzorci, který je vzácný, je melanom zhoubný již od svého počátku. Přestože jsou tyto nádory obecně hladké a nebolí, pokud by začaly metastázovat, mohly by se dostat život ohrožující následky.

Nejvíce citlivými místy na výskyt melanomů jsou na těle koně oblasti s tenkou kůží a vysokou koncentrací melanocytů – pod ocasem a kolem řitního otvoru, kolem genitálií, na hlavě převážně v oblasti krku, očí a koutků huby. Příklady výskytu melanomů lze vidět na obrázcích 3–5. Melanomy však mohou vzniknout i uvnitř těla – například v lymfatických uzlinách a dýchacím nebo trávicím traktu, kde jsou dlouho neviditelné, což je činí nebezpečnějšími. Pokud se například zanořují hlouběji do hrudníku, mohou zvýšit tlak a potenciálně omezit funkce životně důležitých orgánů. Jestliže se vytvoří bulka v břiše, prvním příznakem jsou často opakující se koliky, přičemž interval mezi nimi se postupně zkracuje.

Názory na léčbu melanomů se liší. Někteří veterináři doporučují opatrný přístup, protože operace může „aktivovat“ buňky a zvýšit šanci růstu nádoru. Dle jejich názoru by melanomy měly být chirurgicky odstraněny pouze v případě, že koni škodí. Například rozsáhlé nádory kolem řitního otvoru mohou způsobit především potíže s vyprazdňováním. Některé melanomy v oblasti ocasu se zvětší natolik, že je nakonec nutná jeho amputace. V oblasti krku (obvykle slinné žlázy) mohou melanomy tlačit na průdušnici a způsobovat dýchací potíže. V poslední době převládá názor, že melanocytární nádory se vyvíjejí a rostou postupně. Je proto vhodné je ošetřit dříve, než se zvětší natolik, že kompletní excize je komplikovaná, nebo dokonce nemožná. Příklady chirurgického odstranění melanomu lze vidět na obrázcích 1 a 2. Kromě chirurgické excize se k léčbě kožních novotvarů u koní využívají další metody, mezi které patří například imunoterapie, radioterapie, chemoterapie, kryoterapie nebo laserová léčba. Imunoterapie se primárně zaměřena na prevenci metastatického šíření onemocnění a na zlepšení

kvality života postiženého jedince. Hlavní strategie protinádorové imunoterapie se zaměřují na využití terapeutického potenciálu nádorově specifických protilátek a efektorových mechanismů buněčné imunity. Vakcína se vyrábí s využitím nádorové tkáně a léčba se skládá ze čtyř injekcí týdně, po nichž následují čtyři injekce jednou měsíčně. Léčbu lze v případě potřeby opakovat. Radioterapie je u koní z logistických a bezpečnostních důvodů méně běžná v porovnání s jinými druhy zvířat. Přesto se stále rozvíjí počet specializovaných zařízení pro použití této metody. Radioterapie je cílenou lokální léčbou, proto nezatěžuje celkově organismus. V tom spočívá její hlavní výhoda – je schopna likvidovat nádorové ložisko bez zátěže celého organismu. Tři nejdůležitější faktory, které určují odpověď na léčbu, jsou velikost, typ a umístění nádoru. Radioterapie zahrnuje dva popsané způsoby: teleterapie a brachyterapie. Teleterapie spočívá v aplikaci záření pomocí vnějšího zdroje, který je umístěn v určité vzdálenosti od koně. Větší vzdálenost umožňuje dodání záření do hluboko uložených a velkých nádorů. Je nutná celková anestezie a opakované provedení ošetření, aby se dosáhlo dostatečné dávky. Brachyterapie je snazší a méně nákladná varianta,

Melanom na spodní části ocasu

Výskyt melanomů v oblasti očí

kteřá zahrnuje záření přímo dovnitř nádoru (intersciální) nebo v blízkosti nádoru (kontaktní). Ionizující záření ukládá energii do buněk prostřednictvím náhodné ionizace buněčných makromolekul a jejich následného poškození. Když je buněčná DNA poškozena, buňky ztrácejí svou mitotickou kapacitu, a tím i schopnost dělit se. Melanocytární nádory, zejména melanomy, špatně reagují na chemoterapeutika a vyžadují vysoké koncentrace. Cisplatina je jedním z neúčinnějších protirakovinových látek. Její použití je však omezeno její toxicitou a výskytem rezistence. Obvykle se provádějí čtyři ošetření v intervalech dvou týdnů. Absorpční schopnost tkáně cisplatinou je omezená, a proto by vpichy měly být od sebe vzdáleny 5–8 mm. Kryochirurgie je aplikace tekutého dusíku na povrch nádorů. Nádor by měl být nejméně dvakrát zmrazen a rozmrazen, aby se oddělila postižená tkáň od zdravé. Kryochirurgie je účinná u malých, povrchových, ultracerovaných a lokalizovaných nádorů. Nejlepších výsledků se dosahuje, když se před aplikací tekutého dusíku provede částečná chirurgická excize. Ošetření lze doplnit podpůrnou léčbou, například podávání kurkuminu, který má antioxidační, protizánětlivé, antiagregační a protinádorové účinky. Užívání kurkuminu samo o sobě nevede ke zdravotním přínosům kvůli jeho špatné biologické dostupnosti, která je způsobena špatnou absorpcí, rychlým metabolismem a rychlou eliminací. Existuje několik složek, které mohou zvýšit biologickou dostupnost. Například ji zvyšuje piperin, hlavní složka černého pepře. Dávkování závisí na velikosti koně. Pro koně o hmotnosti 500 kg by denní dávka kurkumy měla být vrchovatá polévková lžice (cca 25 g). Stejně jako u každého krmiva by i kurkuma měla být zaváděna do jídelníčku pomalu a postupně v průběhu jednoho až dvou týdnů

Přestože je toto onemocnění dobře popsáno, jeho přesné příčiny stále zůstávají předmětem výzkumu a diskuze. U koní, zejména z rizikových skupin, je třeba být obezřetný a kontrolovat průběžně kritická místa citlivá na výskyt melanomů. Dalším důležitým momentem, kdy se vyplatí důkladná kontrola, je nákup koně, obzvláště bílé barvy. Léčba představuje náročný a finančně nákladný proces uzdravování. Obecně je

doporučeno pravidelně kontrolovat oblasti predisponované ke vzniku melanomů a odstraňovat nově vzniklé melanomy, dokud nepřesahují velikost punch bioptické jehly cca 8 mm. V mnoha případech však vzhledem k velikosti nádoru a jeho umístění na těle koně není chirurgické odstranění možné. V případě zhoubných nádorů se využívá především chemoterapie a radioterapie. Jedná se ale o finančně i logisticky složitou léčbu, proto nebývá pro chovatele tak častou volbou. Zásadním momentem je tedy včasné odhalení a řešení tohoto zdravotního problému koní.

Text a foto: Veronika Čoudková, Anna Kučerová, Anna Baštýřová Brutovská

Místa na těle koně citlivá na výskyt melanomů (na fotografiích jedinec, u kterého se první melanom v oblasti krku objevil ve věku 6 měsíců a od věku 8 let na dalších místech)

HUBERTOVA JÍZDA NÁRODNÍHO HŘEBČÍNA KLADRUBY NAD LABEM

Hubertovy jízdy mají v národním hřebčíně již mnoholetou tradici a nejinak tomu bylo v sobotu 25. října při Hubertově jízdě pro zaměstnance. Projížďku podzimní kladrubskou krajinou absolvovalo třináct kočárů, jeden výletní vůz a dvanáct jezdců rozdělených do dvou lotů, které vedli zkušení masteři. První lot vedl ředitel národního hřebčína Jiří Machek v sedle klisny slovenského teplokrevníka Sagira-K a druhý lot Jan Holec v sedle klisny českého teplokrevníka Cuba-K a kočárový lot Jakub Mack. I v letošním roce byli hosty Hubertovy jízdy zaměstnanci Zemského hřebčince Písek. Osobně byl také přítomen ministr zemědělství Marek Výborný. Trasa Hubertovy jízdy měřila přibližně 21 kilome-

trů a koně překonali přes osmdesát přírodních skoků. Jednou z překážek byl již tradičně atraktivní průjezd Kurkovým jezírkiem. Následovalo halali na kladrubském závodisti, kde se podařilo chytit liščí ocas v prvním lotu Jakubovi Schönbauerovi, v druhém lotu Oldřišce Jarolímové a mezi mastery jej chytil ředitel Jiří Machek. Hubertova jízda byla zakončena v Císařském hostinci slavnostní večeří a taneční zábavou.

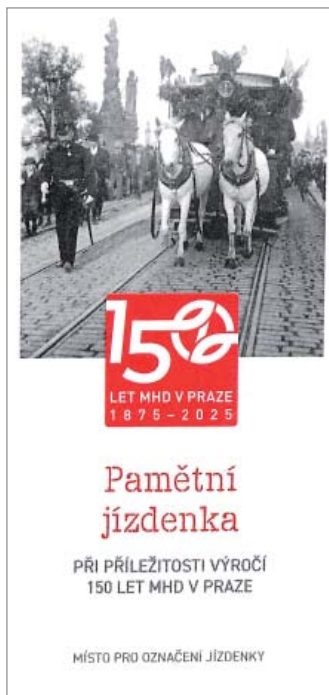
Další významnou akcí národního hřebčína je již tradiční Zimní království starokladrubských koní, které se bude konat ve dnech 26.–27. prosince.

Mgr. Kristina Chaloupková
Národní hřebčín Kladruby nad Labem

KONĚ PŘI OSLAVÁCH JUBILEJNÍHO 150. VÝROČÍ MĚSTSKÉ HROMADNÉ DOPRAVY V HLAVNÍM MĚSTĚ PRAZE

Oslavy 150. výročí MHD v Praze byly velkolepé, na všech oficiálních upomínkových předmětech, pamětních jízdenkách (foto 1), brožurách a dalších propagačních materiálech včetně stylových červených triček, byly použity historické fotografie dvojspřeží s potažním vozem tramvaje (foto 2). Slavnostní a ojedinělý průvod všech podle jednotlivých období chronologicky seřazených tramvajů při oslavách 150letého jubilea MHD v Praze zahajovalo v neděli 21. září 2025 (podobně jako před deseti lety při 140. výročí) koňské dvojspřeží zapřažené do původního historického koněspřežného vozu (foto 3). Ten je naštěstí dosud zachován v Muzeu MHD Dopravního podniku hlavního města Prahy ve střešovické vozovně, kde představuje nejstarší exemplář sbírky historických vozidel. Jedná se o otevřený, tzv. letní koněspřežný dvojnápravový kolejový vůz z roku 1886 pro 20–25 sedících cestujících, o hmotnosti 1,5 t. Koně tak po kolejích utáhnou více, než je běžný 1,5násobek jejich hmotnosti, protože vzájemné tření kolejí a železných kol probíhá za podstatně nižšího valivého odporu, než je tomu u jiných druhů povozů.

Po prvotním zabrání spřežení silou potřebnou k rozjezdu je poté potřeba jen udržovat malý odpor zmíněného valivého tření, a i když se jelo takřka stále po rovině, poměrně často bylo dokonce nutno přibrzďovat, aby vůz koně dopředu tzv. netlačil.

Bez koní by tyto jubilejní oslavy městské dopravy nebyly úplné, protože koně byli dříve v dopravě osobí nákladů naprosto nezastupitelní. V meziměstské dopravě sloužily dostavníky, na našem území a v celé habsburské monarchii

1. Pamětní jízdenka při příležitosti výročí 150 let MHD v Praze (zdroj: archiv DP hl. m. Prahy, a. s.)

2. Na propagačních materiálech byly použity historické fotografie dvojspřeží s potažním vozem tramvaje (zdroj: archiv DP hl. m. Prahy, a. s.)

3. Koněspřežný vůz (foto: Mgr. Lenka Soukupová)

4. Generální zkouška (foto: Mgr. Lenka Soukupová)

5. Zapřahání koní do historického vozu (foto: Petr Adámek)

7. Trasa průvodu byla lemována obrovským počtem diváků (foto: Václav Holíc)

to byly, oproti z westernů známým šestispřežním dostavníkům, jen čtyřspřežní tzv. poštovní diligence v černožlutých státních barvách. Koně se pak po ujetí příslušné vzdálenosti v obou zmíněných případech přepřahali v přepřahacích stanicích, u nás to byly v naprosté většině případů zájezdní hostince u císařských silnic. Přeprava individuální pak byla u movitých majitelů pomocí vlastních kočárů různých typů a následně ve větších městech i nájemních jednospřežních drožek a fiakrů s klasickým párem zapřažených koní. Ty tak tehdy plnily funkci nyníjších taxíků.

Protože bohužel již nemám vlastní koně vhodné do zápreže, snažil jsem se už při jubileu před deseti lety zajistit pár koní u svých známých kamarádů – sedláků v blízkosti Prahy, ale bez úspěchu. Měli totiž obavy z městského ruchu a provozu i samotných kolejí. Naštěstí nám tehdy i nyní doslova „vytrhl trn z paty“ párem koní Cech pražských fiakristů a kamarád Josef Kočovský, držitel rekordu zapřaženého dvánáctispřeží SHP při pardubické výstavě Koně v akci. Pár koní zapřažený do výše zmíněného historického vozu zajišťuje běžně provoz kočárů v historické části Prahy s tzv. „štafle“ na Staroměstském náměstí. Sedmiletý Šimon a čtyřletý Darek (oba N) na oslavách vedli celkem 42členný průvod všech historických tram-

6. Trasa průvodu byla lemována obrovským počtem diváků (foto: Zdeněk Bek)

vají, které v hlavním městě Praze postupně v jednotlivých obdobích zajišťovaly veřejnou dopravu. Délka všech za sebou seřazených tramvajů byla obrovská, od bývalé karlínské vozovny (nynější prodejna automobilů Mercedes-Benz) až k někdejšímu vjezdu do opět již bývalé Rustonky pod Palmovkou, odhadem snad 1,5 km. I když je jmenovaný pár koní navyklý na městský provoz, nic nebylo ponecháno náhodě. Dne 8. srpna se proto na nepoužívaném obratišti na Evropské třídě na Červeném Vrchu uskutečnila generální zkouška, a to za přítomnosti mnoha přihlížejících a bez jakéhokoli problému (foto 4).

Samotné zapřahání koní do historického vozu v Karlíně proběhlo za skoro až nepříjemného zájmu přihlížejících, kteří mnohdy spíš překáželi (foto 5). Samozřejmě byly stylové dobové róby cestujících dam a pánů, o dobových uniformách řidičů tramvajů a obou kočích nemluvě.

Trasa slavnostního průvodu vedla od bývalé vozovny v Karlíně přes náměstí Republiky, Štefánikův most, Klárov, kolem Národního divadla, přes Lazarskou, Václavské náměstí a Jindřišskou až do cíle na Senovážném náměstí. Celá trasa průvodu byla lemována obrovským počtem přihlížejících diváků (foto 6 a 7) a zapřažení koně opět připomněli jednu z mnoha nezastupitelných rolí, které sehrávali v dějinách lidské společnosti.

Na závěr si dovoluji zmínit i jeden malý filologický postřeh: byl jsem osloven jistým slovenským redaktorem na téma koní zapřažených „v elektrické“ a vzájemným poznatkem bylo, že ve slovenštině chybí odpovídající termín pro koněspřežný vůz tramvaje.

Doufejme, že se při těchto oslavách MHD v Praze zrodila další tradice spojená s propagací koní a jejich významu v hlavním městě, a to zvláště v době, kdy několik osob z pražského magistrátu vede tvrdou kampaň proti fiakrům v historické části Prahy.

Ing. Jan Navrátil, CSc.,
emeritní celoživotní garant předmětů chovu koní
na ČZU v Praze

KONFERENCE POSUZOVATELŮ VELŠSKÝCH PLEMEN PONY A KOB

Na konci září jsme se společně s Ondřejem Bláhou vypravili na krátkou cestu do kolébky velšských pony a kobů – do Walesu.

V sobotu 27. září 2025 se v jednom z pavilonů na legendárním Royal Welsh Showground v Builth Wells konala Konference posuzovatelů velšských plemen, která přilákala souhrnem dvě stovky posuzovatelů a zájemců o posuzování nejen z celé Velké Británie, ale i z pevninské Evropy – včetně nás dvou za českou Radu plemenné knihy WP&C.

Když se sejde dvě stě názorů...

Ani jeden z nás nebyl na této konferenci v Británii poprvé, a byli jsme proto zvědaví, zda a co se za uplynulé roky změnilo v pojetí této vzdělávací akce. Program konference se věnoval řadě témat. První přednáškový blok dostali na starost znalí pánové Erik a Dr. Russell Mackechnie-Guire. Erik Mackechnie-Guire je mimo jiné velmi zkušeným posuzovatelem a letos v říjnu například posuzoval třídy Mountain & Moorland Mini a Working Hunter Ponies na HOYS.

Dr. Russell Mackechnie-Guire je mezinárodně uznávaným biomechanikem, jehož výzkum jezdecké asymetrie, sedlání a interakce jezdec-kůň-sedlo patří ke světově nejcitovanějším. Jako zakladatel Centaur

Biomechanics a člen vědeckých poradních skupin britské reprezentace spojuje akademické znalosti s praktickou jezdeckou zkušeností.

Jejich společný blok se týkal rozpoznávání známek nevyrovnaného pohybu a dalších problémů viditelných při vystavování koně přímo v kruhu, dále exteriéru, etiky a etikety v předváděcím kruhu a vad končetin – a toho, jak je správně rozpoznat a hodnotit v různých třídách. Zatímco Russell představoval problematiku z odborného a daty podloženého hlediska, Erik vše zkušeně doplňoval praxí a zasazoval téma do reality posuzovatelů.

Druhý přednáškový blok patřil veterinárnímu lékaři Chru Wrightovi, který se zaměřil opět na problémy s končetinami a mechanikou pohybu, ale také na stále se opakující otázku obezity vystavovaných koní. Ta je i nadále – napříč plemeny – považována za jeden z největších problémů welfare ve výstavním prostředí. Velmi přínosná byla ukázková videa konkrétních případů z jeho praxe a diskuse nad typickými zdravotními potížemi, které se mohou objevovat třeba právě u velšských plemen.

Konference posuzovatelů velšských plemen (foto: Ondřej Bláha)

Welsh mountain pony ve svém přirozeném prostředí (foto: AvV)

V hřebčíně Geler (foto: AvV)

Stádo chovných klisen v hřebčíně Islyn (foto: AvV)

To nejzajímavější: skupinová práce

Po obědě nastala podle nás nejzajímavější část dne – odpoledne věnované skupinové práci všech účastníků konference. Každý stůl o deseti lidech dostal k řešení dva scénáře, modelové (často skutečné) situace z výstavního kruhu. Ty měly prověřit nejen znalost pravidel aktuální verze Judging & Showing Handbook (příručka posuzování a vystavování WPCS), ale i schopnost rozhodovat prakticky, citlivě a spravedlivě.

Bylo fascinující sledovat, že ani dlouholetí posuzovatelé se mezi sebou zdaleka ne vždy shodli – nejen v tom, jak danou situaci řešit, ale dokonce ani v tom, zda je samotné pravidlo šťastně nastavené. Pro nás všechny to byla zdravá připomínka toho, že pravidla nejsou dogma a že posuzování je – i při maximální snaze o objektivitu – stále činnost, která vyžaduje cit, zkušenost a respekt.

Diskuze se občas stáčela k tématu, které by mělo být samozřejmé, ale v praxi se na něj někdy zapomíná – vzájemnému respektu mezi posuzovateli, vystavovateli a chovateli. Opakovaně zaznívalo, že každý článek tohoto řetězce má svou roli a že bez vzájemné důvěry, tolerance a komunikace se kvalitní výstavní prostředí prostě dělat nedá.

Návštěvy hřebčínů

Po dni nabitým odborným programem a po rozloučení s přáteli jsme se vydali na západ, směrem k pobřežnímu městečku Aberystwyth. Cesta probíhala hladce až do chvíle, kdy jsme dorazili k našemu předem domluvenému ubytování. Budova byla čerstvě uzavřena statikem kvůli částečně sesuté obvodové zdi a nikde nebyla živá duše. Po pár telefonátech jsme nakonec našli střechu nad hlavou ve starém hotelu přímo u pláže. Ráno jsme se už mohli vydat za tím hlavním, co nás nyní čekalo – návštěvami hřebčínů.

Naší první zastávkou byl **hřebčín Islyn**, jeden z nejznámějších chovů welsh mountain pony (sekce A) na světě. Pokud má člověk v hlavě obrázek horského velšského poníka – pevného, odolného, s živým výrazem a typem jak z pohlednice – tady ho vidí v realitě. Stádo kvalitních klisen Islyn žije polodivokým způsobem vysoko v kopcích, doslova „ve skalách“. Pohybují se po strmých pastvinách mezi balvany, v terénu, který by větší plemena během pár dnů odrovnal. A právě tato každodenní „přírodní posilovna“ je tajemstvím jejich pevnosti, zdravých končetin i charakteru. Odstavená hříbata byla dočasně ustájena v boxech, aby se ochočila a osvojila si základní návyky. Většina z nich byla již prodána – do Anglie, Evropy i tak daleko jako do Austrálie. Pro nás oba byla tato návštěva ohromným zážitkem. Hřebčín je zasazen v dechberoucím prostředí a vidět slavné linie doslova „v živlu“ je něco, co člověku připomene, jak zásadně prostředí formuje plemeno.

Naší druhou nedělní zastávkou byl slavný **hřebčín Geler**, který dodnes patří k absolutní špičce chovu velšských kobů. Pro Ondru měla tato návštěva mimořádně osobní rozměr – před několika lety si odsud importoval dvě klisny, Geler Aniu a Geler Elin, jež se staly základem jeho vlastního chovu Oreon. Vidět

Avonvalley Acadian – poslední kob narozený v Avon Valley – se svým chovatelem (foto: Ondřej Bláha)

jejich rodiče, místa jejich původu a povídat si s manželi Lloydovými bylo opravdu silné. Geler je hřebčín, kde se snoubí tradice, pevná chovatelská koncepce a nezměnitelný typ. William nám ukázal koně ve stájích i na pastvinách – a protože se rozhovor v kuchyni nádherně protáhl, museli jsme pak spěchat, abychom se včas vrátili do Aberystwyth. Ale stálo to za to. Jako chovatelé velšů jsme prostě jedna rodina.

V pondělí, cestou na letiště, jsme ještě stihli krátkou, ale velmi milou návštěvu **hřebčína Avon Valley** patřícího našim dlouholetým přátelům Johnovi a Ann. Čeští chovatelé Johna velmi dobře znají – v ČR posuzoval už třikrát. Ze zdravotních důvodů se v posledních letech rozhodli postupně ukončit chov velšských kobů a přeorientovali se na sekci B. Bylo inspirující vidět, jak lze začít novou etapu chovu s elegancí, lehkostí a nadšením, které by člověk očekával spíše u začínajícího mladého chovatele než u zkušených profesionálů. Krátká návštěva se stala krásnou tečkou celé výpravy – s čajem, smíchem a tím neuchopitelným pocitem, že v komunitě welsh pony & cob existuje něco víc než jen chov: skutečné přátelství napříč zeměmi i generacemi.

Závěr

Vzdělávání a získávání zkušeností je pro naši práci v Radě PK naprosto klíčové. Tato cesta byla jednou z příležitostí, jak prohloubit odborné znalosti, přivést domů nové impulzy a lépe porozumět chovatelským tradicím, z nichž velšská plemena vyrůstají. Vážíme si toho, že můžeme rozvíjet své kompetence i díky podpoře a vstřícnosti Asociace svazu chovatelů velšských koní ČR. Děkujeme za atmosféru spolupráce, která je pro chov jakýchkoli plemen koní zásadní.

Anna van Vuurenová

STAROKLADRUBŠTÍ VRANÍCI SLOUŽÍ JAKO CEREMONIÁLNÍ KONĚ AMERICKÉ ARMÁDY

Od podzimu loňského roku probíhala intenzivní komunikace mezi Národním hřebčínem Kladruby nad Labem a Armádou Spojených států amerických, přesněji s US Caisson Detachment. The Caisson Detachment 3. pěšího pluku americké armády je jednou z neznámějších součástí americké vojenské tradice, protože slouží při státních ceremoniích a také jako jízdní doprovod padlých amerických vojáků. The Caisson Detachment je oprávněn k vojenským pohřbům i poctám s doprovodem všech nositelů Medaile cti, bývalým válečným zajatcům, vojákům padlých v akci, důstojníků O-4 a vyšších a příslušníků služby, kteří dosáhli nejvyšších poddůstojnických a praporčických hodností. Je rovněž oprávněn ke všem státním pohřbům. Americká armáda k těmto účelům využívá i spřežení, která doprovází padlé při jejich poslední cestě. Z tohoto důvodu hledala vhodné koně pro tuto službu. V současné době k tomuto účelu využívají okolo padesáti koní, nicméně cílem je tento počet navýšit o další vhodné koně.

Starokladrubští vraníci, vyšlechtění jako ceremoniální plemeno a využívání mimo jiné pro funebrální účely, se ukázali jako ideální volba. V termínu 19.–20. května navštívili zástupci americké armády národní hřebčín. „Z kolekce předvedených starokladrubských vraníků, kteří prošli speciálním výcvikem ve Slatiňanech a Heřmanově Městci a splňovali nároky na exteriér, temperament a charakter, bylo vybráno sedm mladých koní: Sacramoso Fortagia XV-25, Sacramoso Sedera X-56, Generalissimus Elvona XL-42, Siglavi Pakra Barbarossa

XL-42, Siglavi Pakra Salsa XI-37 a Romke Montera X-52. Dne 27. května jsme je odvezli na letiště v Belgii, odkud následující den odletěli do Ameriky,“ uvedl náměstek ředitele pro chov koní a kulturní krajinu Jaroslav Pavel, který zajišťoval veškerou přípravu tohoto projektu.

V úterý 18. listopadu byli již někteří z koní dodaných do Spojených států použiti při oficiální ceremonii. Stalo se tak při návštěvě saúdskoarabského prince Muhammada bin Salmána v USA. Když americký prezident Donald Trump před Bílým domem prince vítal, nechybělo u toho defilé čestné jednotky jezdců na koních, z nichž tři byli starokladrubští vraníci z národního hřebčína.

Prodej starokladrubských vraníků pro využití při ceremoniích u Armády Spojených států amerických je pro Národní hřebčín Kladruby nad Labem velmi prestižní záležitostí. The Caisson Detachment zajišťuje mimo jiné i státní pohřby včetně pohřbů amerických prezidentů. „Stalo se tak vůbec poprvé, kdy jsou starokladrubští koně využíváni jako státní ceremoniální koně mimo evropský kontinent. Máme tu čest chovat starokladrubské koně k účelu, ke kterému bylo toto unikátní plemeno před několika stoletími vyšlechtěno,“ doplnil ředitel národního hřebčína Jiří Machek.

V letošním roce si národní hřebčín připomíná 80. výročí začátku chovu starokladrubského vraníka v bývalých zámeckých stájích ve Slatiňanech, odkud tito koně pocházejí.

Mgr. Kristina Chaloupková
Národní hřebčín Kladruby nad Labem

© M. Šindelářová

